

2022

Rusko-ukrajinská krize mezinárodního charakteru začala eskalovat mezi Ukrajinou a Ruskem na konci roku 2021. Odehrávala se na pozadí jejich vzájemného konfliktu a 24. února 2022 přešla do otevřené invaze Ruska na Ukrajinu.

Ruská invaze na Ukrajinu neboli rusko-ukrajinská válka (běžně též ruská agrese na Ukrajině, válka na Ukrajině či Putinova válka), v Rusku pouze pod legálním označením Speciální vojenská operace, je ozbrojený konflikt.

Ruská invaze na Ukrajinu a následná válka se v tomto roce staly událostí číslo jedna a dalece ovlivňovala dění nejenom v Evropě.

Osvobození Ukrajiny zatím není na dosah a brzká dohoda rovněž není příliš pravděpodobná. Další osud Kyjeva bude silně záviset na vojenské a hospodářské pomoci ze Západu.

Vedlejší projevy války na Ukrajině pocítila celá Evropa, neboť s počátkem konfliktu se rozhořela energetická krize, ve které se hlavními rukojmími staly ropa a zemní plyn.

To ještě přizivilo proces zvyšující se inflace, kterou začaly lockdowny a překotné tištění finančních stimulů během pandemie.

V Evropě i Česku tak rostly ceny energií i základních potravin.

Evropská unie začala hledat jiné obchodní partnery, aby se naplno vyvázala ze závislosti na ruských komoditách.

19.zář 2022 zemřela nejdéle vládnoucí panovnice na světě – **královna Alžběta II.**

Její odchod a následný pečlivě naplánovaný pohřeb sledoval celý svět.

Jedenáct dní truchlení a ceremonií spojených s úmrtím Alžběty II. ve Velké Británii zakončil státní pohřeb.

Britského trůnu se ujal princ Charles, dnes již král Karel III. Na pozici korunního prince se vyhoupl William, nyní princ z Walesu.

Čínská metropole Peking se stala prvním městem, které po letních **olympijských hrách** uspořádalo i ty zimní. Kvůli pandemii covidu-19 do hostitelské země nesměli zahraniční fanoušci, v Číně navíc panovala přísná protikoronavirová opatření.

Česká výprava čítala rekordních 115 sportovců, od patnáctileté skokanky na lyžích Anežky Indráčkové po šestatřicetiletého hokejistu Romana Červenku.

Zlato obhájila Ester Ledecká v paralelním obřím slalomu na snowboardu, bronz získala rychlobruslařka Martina Sáblíková v závodě na 5000 metrů.

Česká republika se svého historicky druhého **předsednictví EU** ujala 1. července 2022.

Česká republika stála v čele EU předtím již v první polovině roku 2009.

Předsednickou trojici tvoří stejně jako v minulém případě s Francií a se Švédskem.

Koronavirus v Česku během tohoto roku opět dokázal, že umí překvapit.

Deltu nahradil hned v lednu omikron. A počty nakažených trhaly rekordy.

Nejhorší byla situace v únoru, kdy vzrostlo i množství lidí v nemocnicích.

Vláda přesto na svém jednání 9. února rozhodla vrátit se do normálu a rozvolňovat zavedená opatření. Premiér Petr Fiala oznámil, že do restaurací, služeb či na kulturní a sportovní akce nebude od 10. 2. nutné potvrzení o očkování či prodělání covidu.

Plošné testování ve firmách a ve školách skončilo v polovině února. Vláda také zkrátila běžnou karanténu po pozitivním testu na pět dní.

Ke 14. dubnu skončila povinnost nosit respirátory v MHD i omezení počtu návštěvníků na hromadných akcích a lidé měli možnost si po dvou letech užít normální Velikonoce bez omezení a opatření. Nošení roušek i očkování bylo dobrovolné.

Epidemie ale nakonec pomalu ustoupila. Odborníky pak ještě zaskočil nástup malé letní vlny. Nicméně podzimní obavy se už nenaplnily.

Rok 2022 ukázal skvělou **solidaritu s ukrajinskými uprchlíky**. Česká republika dokázala nabídnout asi půl milionu lidem z Ukrajiny dočasnou ochranu a podporu. Nabídla jim bydlení, práci, možnost dál vzdělávat děti, ale i materiální pomoc. Záslužná byla práce krajských asistenčních center. Ministerstvo práce a sociálních věcí už v říjnu evidovalo 150 tisíc lidí z Ukrajiny, kteří zaměstnaní v Česku získali. Velká většina však pracovala na nízkokvalifikovaných pozicích ve výrobních firmách či jednodušších službách.

Nedařilo se nám vytvářet plynulý přechod pro jejich delší setrvání v Česku. Opatření, která přicházela v roce 2022, byla často protichůdná a Ukrajincům přinášela nejistotu.

Inflace byla v tomto roce nejvyšší od začátku 90. let minulého století. Sešly se všechny negativní vlivy najednou. Zvýšily se ceny surovin, energií, pohonných hmot, obalů, pracovní síly a další vstupní náklady. Ceny energií byly největším faktorem zvyšování cen potravin.

Česká inflace byla docela plošně rozložena a nedotýkala se tedy pouze energií a potravin. Výrazně se prodražilo oblečení, obuv, vybavení domácností nebo třeba elektronika.

Některé tyto ceny rostly dokonce nejrychleji v rámci celé EU.

Míra inflace v září dosáhla osmnácti procent a zdražování v Česku i nadále pokračovalo. Nejvíce k tomuto zrychlení přispěly položky oddílu bydlení, zejména ceny energií a paliv, které byly meziročně vyšší o téměř 50 procent.

Příliš pozadu však za bydlením nezaostávaly ani potraviny, které v průměru meziročně zdražily o 21 procent, a reagovaly tak na vývoj cen zemědělských produktů i nákladů zpracovatelů.

Pokud porovnáme ceny jednotlivých kategorií potravin v září tohoto roku a ve stejném měsíci minulého roku, největší zdražení dopadlo na oleje a další tuky, které meziročně zdražily o téměř polovinu.

O sedmdesát pět procent od loňského září zdražilo kilo hladké mouky. V penězích jde průměrně o zdražení o devět korun. Druhé místo v žebříčku nejvýznamnějších zdražení obsadil rostlinný roztíratelný tuk, který od minulého roku zdražil o 62 procent, v korunách jde potom o zdražení 58,1 Kč u kilogramu, u čtvrtkilové vaničky je to pak odhadem téměř 15 korun.

Ničivý lesní požár v Českosaském Švýcarsku vypukl v sobotu 23.července 2022 (během velké vlny veder) v národním parku České Švýcarsko nedaleko Hřenska. Požár postupně zasáhl více než 1600 ha plochy parku, v největším nasazení ho hasilo osm vrtulníků, pět letadel a dohromady asi 700 osob.

V pondělí 25. července se rozšířil na německou stranu do oblasti Saského Švýcarska, kde zasáhl plochu 250 ha. Šlo o nejrozsáhlejší lesní požár v novodobé historii Česka a Saska. Požár byl na českém území uhašen v pátek 12. srpna 2022 a na německé straně o týden později v pátek 19. srpna 2022.

Příčinou rychlého a v prvních dnech neovladatelného šíření požáru byla kombinace vysoké rychlosti větru, nízké vlhkosti vegetace, vzduchu i půdy a vysoké teploty.

Požár v národním parku České Švýcarsko po sobě zanechal nejen spáleniště. Jeho následky se citelně dotýkají i turistického ruchu. Přestože oheň schvátíl zhruba 1,2 % plochy regionu, odliv zákazníků zaznamenali podnikatelé v celé destinaci. I v místech, kde nehrozilo žádné nebezpečí.

Sbírka pro Ukrajinu

Po dlouhé covidové krizi, nás v tomto roce trápila nová krize, a to ta na Ukrajině. Mnoho lidí na Ukrajině trpí, a i my jsme se rozhodli jim alespoň trochu pomoci. Ve spolupráci s mikroregionem Střední Vsetínsko jsme se rozhodli uspořádat materiální sbírku. Na konci února se tak všechny obce našeho mikroregionu, včetně jejich občanů zapojily do koordinované sbírky potravin, hygienických potřeb i ostatního materiálu.

Již během prvního týdne po začátku války bylo zřejmé, že v Evropě začíná jeden z největších nucených exodů v její historii. Ukrajinci utíkají z přímo ohrožených míst, ale i před chudobou. Lidé, kteří museli opustit domov, ale rádi by se vrátili, odcházejí nejčastěji a pokud možno do míst co nejbližších.

V naší obci měla o ubytování zájem jedna ukrajinská rodina. Azyl našli v prázdně budově dívčího dětského domova. Se začátkem školního roku začaly jejich děti chodit do místní školy a rodina se pak přestěhovala do prázdného bytu Vrlových.

Inventarizace veřejné zeleně

Problematikou stromů se zabýváme poměrně často. Mnoho stromů totiž potřebuje péči a kontrolu. Dále se také hodně řeší posudky ke stromům, které jsou vlastníkem požadovány ke kácení. Především z těchto důvodů jsme nechali zpracovat velmi rozsáhlou inventarizaci veřejné zeleně. Nyní máme zmapováno více jak 500 ks stromů na území obce a máme tak přehled o stavu a potřebách jednotlivých dřevin.

I v letošním roce došlo k větší výsadbě stromů.

V lokalitě Helštýn nad bytovkami bylo vysazeno deset nových lip a v prostorách u fotbalového hřiště vyměněno pět lip, které se bohužel neujaly.

Provedli jsme také nákup samozavlažovacích vaků, které byly primárně umístěny u stávajících lip na Helštýně a snad pomohou k lepšímu růstu těchto stromů. Tato lokalita má totiž dost špatné podloží, protože zde dříve vedla hlavní cesta a stromům se zde moc nedaří.

Ekofond 2022

Cílem projektu Ekofond 2022 je finančně pomoci občanům obce Liptál, kteří mají na svém pozemku vzrostlý strom, který by potřeboval ošetření. Dotace bude moci být použita na odborný ořez stromu včetně případné instalace bezpečnostních vazeb. Peníze nebudou moci být použity na uhrazení nákladů spojených s pokácením stromu. Ošetření stromu se nemusí provádět v době vegetačního klidu, to znamená, že může být provedena celoročně. Instalace bezpečnostní vazby se musí provést v době, kdy je strom v listu z důvodu zatížení větví.

Tento dotační projekt vznikl z důvodu, že v naší obci je stále ještě velké množství vzrostlých a také velmi starých stromů, které by potřebovaly odborný zásah, aby mohly v naší obci zůstat ještě mnoho let. Jelikož ale toto ošetření stojí peníze, ne vždy ho chtějí vlastníci provést a raději by strom pokáceli. Tyto peníze by tedy měly motivovat vlastníky stromů k jejich ošetření a měly by pomoci uchovat významné stromy i dalším generacím.

První společenská akce v tomto roce bez kovidového omezení byla Obecní zabíjačka. Uskutečnila se v sobotu 12. března 2022 v zázemí kulturního zařízení. Samotná příprava zabíjačkových specialit proběhla už v pátek, aby se vše v klidu stihlo na sobotu připravit. Začali jsme hned ráno pod taktovkou zkušeného dlouholetého řezníka Janka Vaculíka (Švančary) a Ladě Škrabánka (Lamača). K ruce měli obecní zaměstnanci.

Obecní zabíjačka

V dopoledních hodinách nás přišly navštívit také děti z naší základní a mateřské školy. Pro některé to byla první příležitost vidět, jak taková zabíjačka vůbec probíhá.

Příprava zabíjačkových specialit byla dlouhá a náročná, až v pozdních večerních hodinách bylo vše uvařeno, napečeno, vychlazeno a nachystáno na sobotu.

V sobotu začal prodej zabíjačkových pochoutek v 11 hodin na parkovišti za obecním úřadem, kde se začaly tvořit dlouhé řady hladových lidí.

Samotný prodej zabíjačkových specialit byl rozdělený na dvě místa, venku se prodávaly jitrnice, tlačenky, ovar a oblíbená prdelačka. Během hodiny a půl bylo vše vyprodáno.

V kuchyni kulturního zařízení byly připraveny vepřové výpečky, svíčková sekaná a zabíjačková kaše. Všechna tato jídla byla podávána se zelím a chlebem. Hotové jídlo si mohli návštěvníci vychutnat přímo na místě u stolu třeba s čepovaným pivem nebo také odnést domů v krabičkách.

Samotná akce skončila kolem třetí hodiny, a tak jsme si i my mohli po náročných dvou dnech odpočinout. Myslím si, že obecní zabíjačka se lidem líbila a věřím, že se sejdeme u další v příštím roce,

Filip Tomanec, místostarosta

Velká stavební činnost byla hned zkraje roku zahájena v dolní průmyslové zóně vedle firmy Walfer. Na tomto místě bylo postaveno 25 nových parkovacích míst a taky nové chodníky, které spojují nově vybudované lávky přes potok Syrákovka s objektem záchodů a koliby. Na druhé straně potoka Syrákovka jsou vybudovány nové zpevněné plochy. Celý tento prostor tak dostane úplně jiný vzhled. Jedná se o realizaci další etapy velkého projektu „Přírodní kulturní areál Liptál“ a navazuje na dokončenou etapu u školy a kolem kulturního areálu.

Stavební činnost

Za tímto nově vzniklým parkovištěm je ponecháno ještě místo pro budoucí trasu cyklostezky, která v tomto místě povede.

Před zahájením stavební činnosti musel být pokácen vzrostlý smrk, který byl bohužel určen posudkem ke kácení. Jednalo se o smrk výšky 35m a obvodu kmene 330cm. Odhadované stáří bylo 130 let.

Dalšími přípravnými pracemi byla demolice objektu bývalé vrátnice.

Na konci letních prázdnin jsme konečně zahájili realizaci nového školního hřiště ve vnitřním atriu školy. Neustálé problémy s povolením a taky dlouhé čekání, zda budeme úspěšní s dotací, tento projekt mnohokrát odložilo.

Nyní je již konečně dokončena venkovní učebna a jsou také položeny chodníky. Škola tak dostane krásné moderní hřiště a také učebnu na čerstvém vzduchu. Současně s tímto projektem jsme také opravili schodiště u hlavního vstupu. Další velkou investici, kterou nyní ve škole chystáme, je modernizace učebny keramiky a družiny. Projekt také řeší modernizaci knihovny a realizaci nové učebny dílen.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

I v letošním roce jsme se opět pustili do další etapy chodníků v Dolansku. Jedná se již o čtvrtou etapu, která je nyní dlouhá 150m a která bude končit před rodinným domem č.p. 386 Švecovi. Do konce projektu, tzn. na hranici s obcí Lhota u Vsetína, nám chybí ještě cca 270m. Snad přijde nějaký štedřejší dotační titul a my budeme moct tuto stavbu konečně dokončit.

Chodníky v Dolansku

Jen pro rekapitulaci. Stavební povolení na tuto akci bylo získáno již v roce 2015 a projekt řešil chodník od hospody U Klesků až po obec Lhota u Vsetína. Celková délka tohoto chodníku je 1947m. Stavba byla započata v roce 2017 a všechny tři zrealizované etapy zatím stály cca 23 mil. Kč. Současně s touto akcí se chceme ještě pustit do opravy zastávek u základní školy a také do opravy zastávky naproti Juříčků. Na všech těchto zastávkách by měly vzniknout nové autobusové zálivy včetně nových zastávek. Zlínský kraj totiž neplánuje změny v trasách autobusové dopravy.

Po loňské opravě komunikace v Kopřivném letos konečně přišla na řadu oprava cesty v Háji. Nového asfaltového povrchu se dočkal kilometrový úsek na začátku tohoto údolí, jelikož tento úsek byl nejvíce poškozen výtluky a propady krajnice. Jsem moc rád, že se podařilo tuto část opravit, protože realizace tohoto projektu byla ohrožena. Problémem totiž bylo, že plánované náklady z podzimu roku 2021 se díky nynější situaci zvýšily skoro o padesát procent. S takovým navýšením obecní rozpočet původně nepočítal, proto se musely hledat úspory v jiných položkách. Nakonec se vše podařilo a nyní je ještě potřeba najít prostředky na opravu druhého kilometru v tomto údolí. Potřeba oprav povrchů místních komunikací stále trvá, proto jsme podali několik dalších žádostí o dotace na opravy cest. Rádi bychom totiž pokračovali v těchto pracích v Lopuníku a v Hlubokém, protože i tato údolí opravy cest velmi potřebují.

Oprava cesty v Háji

Po dvou velkých opravách komunikací v Kopřivném a v Háji se nám podařilo získat dotace na opravu cesty, která slouží pro odvoz obecního dříví. Měli jsme vytipováno několik komunikací po celé obci, ale podmínky dotace byly velmi přísné a měly mnoho podmínek. Všechny podmínky nakonec splnila pouze jedna komunikace, a to ta na obecní stráž (nad Pustým). Díky této akci dostala komunikace v délce cca 850m nový asfaltový povrch a dotace pokryla 85% celkových nákladů. Shodou náhod chci v tomto místě zrealizovat vyhlídkové místo, a tak díky nové asfaltové komunikaci budou mít i turisté krásnou novou přístupovou trasu. V rámci komunikací máme nyní zpracovaný projekt na opravu komunikace v Lopuníku a i v budoucnu bychom chtěli pokračovat v dalších opravách.

Nová cesta na obecní stráž

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

Na opravu potoka Na Korábku jsme čekali mnoho let. Stav tohoto úseku potoka Rokytenky byl havarijní a stále se nedařilo sehnat tak velké peníze na opravu. Nyní je akce hotová a problematický usek je tak konečně vyřešený. Tento úsek dostal dlouhou železobetonovou opěrnou zeď a zbytek potoka je zpevněn kamennými rovnaninami. Příští rok nás ještě čeká přeskládání chodníků, které byly stavbou poškozeny a chtěli bychom se také pustit do opravy horní části mostu, který je v tomto úseku. V letošním roce se nám podařilo opravit spodní část mostu. Byly zpevněny opory mostní konstrukce, a tak máme spodní část této stavby vyřešenou. Pokud se tato akce dostane do rozpočtu, mělo by se v letě začít.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

Oprava potoku
Na Korábku

V květnu jsme se pustili do stavebních prací v kulturním zařízení, které spočívaly především ve výměně otopných těles v celém objektu, v opravě parketové podlahy, v realizaci nového podia a ve výmalbě všech prostor.

Součástí této akce bylo také malování všech místností v obecním úřadě a také oprava ploché střechy, která je nad schodištěm. Práce probíhaly velmi dobře, a tak bylo během cca tří týdnů vše hotovo.

Díky této akci má obec Liptál nyní k dispozici dva kulturní sály s kapacitou více jak 300 lidí. Jeden je tento zmiňovaný a druhý se nachází v podkroví základní školy.

Jelikož kulturní a společenský život v naší obci je veliký, jsme moc rádi, že se podařilo tuto budovu zrekonstruovat, protože vzhled prostor, v kterém se akce konají, je velmi důležitý.

Na tuto akci se nám podařilo získat dotaci z MAS Střední Vsetínsko a tak náklady na tuto akci nebyly pro rozpočet obce nijak zatěžující. Po sečtení všech nákladů se jednalo o dotaci ve výši cca 90%, což je v dnešní době výborná zpráva.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

Stavební úpravy
v kulturáku

Také v amfiteátru se letos hodně budovalo. Největší proměnou prošly všechny zpevněné plochy vně areálu. Celkově tak vzniklo 40 nových parkovacích míst a byly také vybudovány kompletně nové chodníky ve vnější části našeho areálu.

Byly také postaveny tři nové lávky přes potok Syrákovka s tím, že jedna lávka byla již nyní postavená v šířce dva metry, protože v budoucnu bude sloužit v rámci nové cyklostezky Rokytenka.

Velkou proměnou prošel také objekt záchodů, který dostal novou fasádu a uvnitř objektu bylo vybudováno nové topení.

U tohoto objektu bylo také postaveno malé dětské hřiště a zahájili jsme práce na novém muzeu Jana Kobzáně, které by mělo být dokončeno v půlce příštího roku.

Obec Liptál má totiž několik velmi významných rodáků, na které bychom v tomto muzeu rádi vzpomenuli. Především se jedná o Jana Kobzáně. Rádi bychom zde vystavili jeho díla, které obec vlastní, anebo které máme zapůjčené. Budou zde vystaveny i další díla slavných Liptalanů.

Také zadní část jeviště byla zrekonstruována. Nově tuto zadní střechu podia nesou čtyři sloupky s krásnými dřevorezby. Pěknou tečkou tohoto projektu je nová květná louka, která byla vysázena před firmou Walfer a krásně tak zdobí okolí této stavby.

V dalších letech nás ještě čeká rekonstrukce hlediště, oprava tanečního kola a výstavba nových prodejních stánků. Poté bude celý přírodní kulturní areál kompletně nový.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

Stavební úpravy
v amfiteátru

V neděli 8. května 2022 proběhlo v Oboře znovuožhalení pamětní desky, která bývala v minulosti umístěna na nedaleké hájence a která byla kvůli rekonstrukci objektu sejmuta. Celá akce se těšila velkému zájmu nejen široké veřejnosti, od dětí po dospělé, ale také „odborníků“, kteří se touto kapitolou našich dějin zabývají. Tato historická skupina nám názornými ukázkami předvedla, jak asi to vypadalo ve válečné době, nechyběly osobní prohlídky, napadení Němců partyzány, střelení, výbuchy. Přivezli si i malé obrněné vozidlo a samozřejmě historické zbraně. Rázem jsme se ocitli v době, která je pro nás naštěstí již dobou dávno minulou. Nemají všichni takové štěstí. Následovalo slavnostní odhalení pamětní desky, kterého se účastnil další významný host, a sice hejtman Zlínského kraje, Radim Holíš.

Pamětní deska
u rybníčka v Oboře

V tomto roce byl taky opraven Partyzánský srub, který je nedaleko od zmiňovaného rybníčka. V loňském roce proběhly nátěry vnitřních prostor a nedávno byly namontovány úplně nová okna a opravena střecha.

Při odhalení pamětní desky bojovníků 1.čs.partyzánské brigády Jana Žižky u rybníčku si mohli zájemci u památného srubu opět špekáček nebo si dát výborný guláš v připraveném posezení u rybníčka.

Děkujeme všem zúčastněným, pracovníkům obce i aktérům a samozřejmě Mysliveckému sdružení Brdisko Liptál, jehož členové se zhostili občerstvovací stanice na výbornou.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

V tomto roce jsme dokončili obnovu další studánky. Jedná se již o třetí opravenou studánku, která se nachází asi 200m od rozcestníku na vrcholu Kopřivná. Od tohoto rozcestníku je trasa ke studánce značená dřevěnými směrovkami, takže studánku určitě najdete.

Nová studánka
v Borkoch

Práce na této studánce začaly trochu jinak než jinde, protože zde jsme si museli nejprve vybudovat přístup. Na přístupové trase totiž byl před několika lety sesuv a bagr tak musel tuto cestičku znovu obnovit.

Práci na studánce se ujal můj otec Milan Daňa st., za což mu patří velké poděkování.

I tato studánka se velmi povedla, a tak Vás všechny zvou k její návštěvě. Nyní máme tedy obnovenou studánku Kovářky v Hlubokém, studánku v Příkrém pod rozhlednou Vartovna a tuto studánku v Borkoch pod vrcholem Kopřivná.

Stále také probíhá mapování studánek na území naší obce, takže pokud o některé studánce víte, ozvěte se prosím.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

Turisté mířící do Liptálu i místní, kteří holdují výletům do přírody v okolí jejich bydliště, se mohou těšit na několik atraktivních novinek.

O liptálských
studánkách z tisku

Tou první a už aktuální je možnost zastavit se u některé z místních studánek, do jejichž obnovy se obec pustila. „Jedna opravená se nachází v údolí Hluboké, jmenuje se Kovářky. Druhou jsme dokončili těsně pod rozhlednou Vartovna a jmenuje se V Příkrém. Pustili jsme se už i do obnovy třetí na hřebeni Kopřivné. Má už i pojmenování: Studánka V Borkoch. Vždy se snažíme zvolit název, který odpovídá pomístním historicky užívaným jménům v dané lokalitě. Pořádat chceme také jarní odemykání a podzimní uzamykání studánek,“ přiblížil starosta Liptálu Milan Daňa. Připomněl, že už před několika lety vyzvalo vedení obce místní obyvatele, aby sami navrhli, kde je potřeba nějakou studánku zvelebit.

„Dalo by se říct, že jsme provedli jakési mapování studánek v obci. Je jich ke dvěma desítkám. Tam, kde jsme se dohodli s majiteli pozemků, nyní studánky opravujeme,“ vysvětlil starosta.

Obec také zmapovala kopce v okolí Liptálu a má v plánu každý z nich na jeho skutečném geodetickém vrcholu označit tabulkou se jménem a vysvětlujícím textem.

„U obecního úřadu pak umístíme ceduli s mapou vrcholů i studánek. Nebudou na ní chybět QR kódy, po jejichž načtení se turista dozví podrobné informace,“ popsal Daňa.

Do budoucna má pak ještě jeden zajímavý plán. „Na vrcholech v okolí po obvodu obce vybudovat jakési strážní věže,“ prozrazuje starosta Liptálu.

Michal Burda, Zdroj: Valašský deník, 18.3.2022, www.valassky.denik.cz

Dne 30.9.2022 byl znovu otevřen obchod Jednota v dolní části naší obce. Trvalo to dlouhé tři roky, protože obchod byl uzavřen od 1.10.2019. Jsem moc rád, že se to podařilo. Byl to můj velký cíl, vrátit tuto službu do Dolanska.

Znovuotevření
obchodu v Dolansku

Zastupitelstvo projednávalo několik variant, jak k tomuto cíli dojít, ale nakonec jsme se rozhodli, že obec Liptál bude Jednotě přispívat na energie, a to částkou 15 tis. Kč měsíčně. Nyní jsme domluveni, že po cca půl roce provozu obchodu, se zhodnotí nákladovost provozu a znovu se bude projednávat budoucnost této prodejny.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

Tuto akci bereme již jako samozřejmost. Bez všech našich dobrovolníků bychom vídali podél cest v Liptále více a více odpadků, protože stále je v našem okolí několik bezohledných lidí, kteří znečišťují naši přírodu. Každoročně se proto zapojujeme do celorepublikové akce „Uklidme svět, uklidme Česko“.

Uklidme obec

Letošní úklid se uskutečnil na konci dubna a opět se sešlo mnoho spoluobčanů, kteří se rozdělili do několika skupin a vydali se uklízet. Jsem strašně rád, že se pořád v Liptále najdou občané, kterým není lhostejné, jak to v naší obci vypadá. Nejvíce odpadu bylo opět podél hlavní silnice. Děkuji všem zúčastněným za práci, kterou pro obec a také pro všechny občany obce udělali. Díky Vám je naše příroda a naše okolí zase o trochu čistější.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

Každoročně se také zabýváme kalkulací nákladů na svoz odpadů. Jedná se o vyčíslení nákladů za likvidaci komunálního, tříděného a nebezpečného odpadu. Nyní Vám chci ukázat zjednodušenou kalkulaci nákladů a příjmů za odpady v roce 2021. Kalkulace není zpracována za rok 2022, protože tento rok ještě není ukončen. Tímto Vám chci zlepšit přehled, jak se pohybují čísla v naší obci. V roce 2021 i v roce 2022 jsme měli poplatek za fyzické osoby ve výši 350,- Kč/osoba a v objektu, kde není nikdo hlášen k trvalému pobytu, je poplatek ve výši 350,- Kč/objekt.

Odpadové
hospodaření

Příjmy za rok 2021(čísla jsou zaokrouhleny na tisíce)

- poplatky od občanů 480 tis. Kč

- odměny za tříděný odpad - EKO KOM 210 tis. Kč

- poplatek za nájem Textil Eco a.s. 2 tis. Kč

- prodej pytlů nad limit 5 tis. Kč

- prodej popelnic 24 tis. Kč

- příjem za papír 15 tis. Kč

- příjem za obecní akce 67 tis. Kč

celkem příjmy 803 tis. Kč

Výdaje za rok 2021 (čísla jsou zaokrouhleny na tisíce)

- komunální odpad 594 tis. Kč
 - tříděný odpad a bioodpad 197 tis. Kč
 - nebezpečný a objemný odpad 50 tis. Kč
 - likvidace pneumatik 8 tis. Kč
 - pronájem nádob na sběr olejů 2 tis. Kč
 - nákup pytlů 35 tis. Kč
 - nákup popelnic 30 tis. Kč
 - nákup samolepek na popelnice 2 tis. Kč
 - mzda zaměstnance – sběrný dvůr 81 tis. Kč
- celkem výdaje 999 tis. Kč

Z výše uvedeného je tak zřejmé, že obec Liptál musela z rozpočtu obce doplatit za rok 2021 cca 196 tis. Kč. To znamená, že obec doplácí na každého občana přibližně 130 Kč/občan/rok. Aby náklady na likvidaci odpadů byly v naší obci vyrovnané, musel by každý občan platit cca 480 Kč/občan/rok. Bohužel tento trend je každoročně vzrůstající.

Zastupitelstvo obce Liptál se ale i tak rozhodlo, že na rok 2023 ponechá poplatek za občana ve stejné výši jako v tomto roce, to je 350 Kč/občan/rok a k zdražování tak nepřistoupí. Tímto Vás tedy žádám o lepšímu třídění, protože pokud by se čísla i dále zvyšovala, budou muset být pro rok 2024 přijata nějaká opatření. Variantou je samozřejmě celoplošné zdražení poplatků, ale je také možné, že bude zaveden tzv. motivační systém, a tak občané budou platit podle toho, jak kvalitně třídí a jaké množství odpadů produkují. V tomto modelu by se tak mohlo stát, že ti, kteří se tříděním nezabývají, budou platit více jak 650 Kč/občan/rok. Za to občané, kteří berou třídění velmi vážně, by zůstali na poplatku 350 Kč/občan/rok. Tříděme odpad, má to smysl.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

Tato myšlenka vznikla na půdě MAS Střední Vsetínsko v Ratiboří a měla za cíl uspořádat setkání všech 13 obcí našeho mikroregionu, které se spolu utkají v různých soutěžích. A tak jsme se v sobotu 11.6.2022 vydali do Ratiboře na první ročník této akce. Společný odjezd soutěžících i fanoušků autobusem byl už před obědem.

Složení týmů měla jasně daná pravidla, a proto obec Liptál sestavila tým ve složení: starosta, místostarosta, Josef Valchář, Tomáš Mrlina, Patrik Gerža, Vlasta Hořanská a Mária Martinů.

Celá akce se odehrávala u rybníku v Červených a pořadatelé si pro nás připravili pět soutěží. Bylo to zakládání kvasu, pečení chleba, vzpomínky na vlek v Kobelném, včely dělnice a soutěž kapitánů.

Všechny soutěže byly výborně vymyšlené. Soutěžící i fanoušci si tak mohli užít mnoho zábavy a mohli vidět výborné výkony všech závodníků. Výborně povzbuzovaný liptálský tým nakonec vyhrál čtyři soutěže z pěti, a tak se naše obec stala celkovým vítězem prvního ročníku Hry bez hranic.

Na závěr tohoto klání jsme tak mohli radostně zvednout vítězný pohár nad hlavu.

Na druhém místě se umístila obec Mikulůvka a třetí skončila Lhota u Vsetína. Závěrem bych chtěl moc poděkovat všem soutěžícím za super reprezentování své obce a také za předvedené výkony, které byly doopravdy výborné. Velké poděkování patří také všem fanouškům, kteří s námi strávili celý den a hnali svůj tým k vítězství.

Pořadatelé uvažují, že tato akce bude putovní a že se bude konat každý rok, nebo jednou za dva roky. To ještě uvidíme. Druhý ročník by se měl uskutečnit v Malé Bystřici.

Ing. Milan Daňa, starosta obce Liptál

Hry bez hranic

V centru naší obce stojí patrový zámek, s mansardovou střechou. Zámek byl vystaven nejspíše na konci 17. století. Za jeho výstavbou stojí pravděpodobně rod Lindenbergu či Sedlických z Choltic.

Zámek vznikl na místě starého fojtství. Majitelé panství se zejména z počátku poměrně často střídali a většina z nich se zde pravděpodobně zdržovala jen krátkou dobu.

Stručný přehled majitelů zámku Liptál:

– 1710 statek Liptál se vším příslušenstvím prodává Vilém Sedlický z Choltic Mikuláši Leopoldu Otislavovi z Kopenic

– 1729 panství bylo přisouzeno jeho synovi – Leopoldovi Otislavovi z Kopenic, který zemřel jako poslední mužský příslušník

– v dalších letech byly majitelkami Emerencie, rozená Otislavová a následně Karolina, rozená Otislavová (provdaná jako Karolina Englová z Wagreinu), která sama na panství nehospodařila, ale panství pronajímala

– v roce 1759 ustanovila dědicem panství svého synovce Jana Karla ze Stommu (potomka starého irského rodu).

V roce 1778 byly součástí panství kromě zámku také 3 mlýny, palírna, pivovar, ovocná a okrasná zahrada apod.)

– 1790 po smrti Jana, svobodného pána ze Stommu zůstalo panství jeho dvěma nezletilým synům Janu Karlovi a Františkovi

– 1811 bratři si rozdělili rodový majetek a majitelem panství Liptál se stal Jan Karel, svobodný pán ze Stommu

– 1852 Jan Karel, svobodný pán ze Stommu, v liptálském zámku ve věku 72 let umírá.

Zbyly po něm čtyři dcery, sňatkem jedné z nich – dcery Adelhaid, přešel zámek Liptál na německý rod Ulm-Erbach. Manželé pobývali více na německých panstvích a na zámku v Liptále bydlely její dvě svobodné sestry, Klotilda a Delfina, které zde žily až do své smrti. Delfina zemřela v Liptále ve věku 69 let v roce 1884 a její sestra Klotilda zemřela ve věku 81 let v roce 1895.

– 1883 panství Liptál přebírá Adelhaidin syn Maxmilián Jan z Ulm-Erbachu se svojí manželkou Helenou von Siebold. Ti se trvale zdržovali v Německu a zámek sloužil převážně správním potřebám.

Z této doby pochází kamenný erb nad hlavním vstupem do zámku, jedná se o erb barona Maxmiliána Jana z Ulm-Erbachu.

– 1930 zámek přechází do vlastnictví německého hraběte Alexandra Brandensteina – Z e p p e l i n a . Alexander Brandenstein se oženil s hraběnkou Helenou von Zeppelin, jedinou dcerou slavného konstruktéra říditelných vzduchodů Ferdinanda von Zeppelina (1838-1917). V roce 1909 si nechal rozšířit jméno na jméno Brandenstein-Zeppelin a získal tím i hraběcí titul.

– 1945 po válce byl zámek rodině Brandenstein-Zeppelin, jakožto německým státním příslušníkům, konfiskován a připadl do vlastnictví státu.

Nejvýznamnějšími událostmi na zámku bývaly hony, na které přijížděli významní hosté. K zámku patřila také obora, kde se chovali daňci a bažanti. Během 2. světové války na zámku pobývali důstojníci německé armády. Po válce, prakticky ještě v roce 1945, byly zahájeny plány na adaptaci zámku na měšťanskou školu. Posléze byla v 1. patře zámku zahájena výuka pro děti z dětského domova, která zde probíhala patrně až do roku 1977. Hospodářské budovy za zámek byly zpočátku využívány pro ustájení koní a v letech 1958 pronajaty tehdejšímu JZD. Posléze se JZD stalo i vlastníkem této hospodářské části.

V nepůvodní přístavbě zámku, v tzv. mléčnici, byla zřízena v roce 1952 obecní prádelna s mandlem a později sběrna mléka a dílna. Zámek byl původně oplocen kamennou zídka s portály a branami. Postupným chátráním se zídka rozpadala a definitivně vzala za své v letech 1958-1960. Materiál byl využit do obecních cest a na stavbu mostů přes potok Rokytěnka.

Po vystěhování školy byl stav budovy velmi neutěšený. Po nejdůležitějších nutných opravách se do budovy zámku nastěhovala obecní knihovna, některé místnosti využívali zájmové spolky, např. kroužek radioamatérů, šachový kroužek, folklórní soubor Lipta a jako zkušebnu i hudební skupina.

V devadesátých letech byly v přízemí prodejny textilu a obuvi, v roce 1992 zde také byla prodejna zahrádkářských potřeb. Později se v přízemí vyráběly sklářské výrobky.

Za zmínku stojí devadesátá léta, kdy zámek a obec Liptál několikrát navštívil vnuk posledního majitele zámku, z rodu Brandenstein Zeppelin.

Od roku 1958 je zámek chráněn jako kulturní památka ČR. Současným vlastníkem je obec Liptál. Zámek je již poměrně delší dobu uzavřený a nepřístupný veřejnosti.

Pouze po dobu MFF Liptálské slavnosti zde bývá otevřený boční vchod do tří místností v přízemí. Od roku 2008 se zde pak v rámci festivalu konají různé výstavy.

Pozn.: V literatuře i v několika dalších dokumentech bylo nalezeno několik rozcházejících se informací, proto je poměrně těžké sestavit přesně vlastnické vztahy v některých časových úsecích liptálského panství. Podobná situace je i v sestavení časového osy s přesným využitím zámku po roku 1945.

Za informace děkuji mimo jiné panu Zdeňku Geržovi a panu Jiřímu Blanarčíkovi.

Ing. Věrka Dorušková, ČSOP Liptál

Původní **zámecká knihovna** v liptálském zámku obsahovala zejména německou a francouzskou beletrii z 19. století, dále biografii významných osobností či jazykové slovníky. Zajímavostí je, že zde více než v jiných zámeckých knihovnách byly zastoupeny také humoristické romány či sbírky anekdot. Obsahovala také několik vzorníků na pletení a vyšívání.

Zámecká knihovna

Po roce 1949 byly knihy ze zámecké knihovny převezeny do nedalekého zámku Vizovice. Knihovní fond tehdy obsahoval přibližně 422 knih a kolem 20 časopisů a brožur. Z Vizovic knihy v roce 1961 putovaly do zámku Lešná u Zlína.

Zde byl pravděpodobně sepsán i jejich katalog. V roce 1996 byly knihy převezeny do depozitáře Knihovny národního muzea v Terezíně. Bohužel v roce 2002 byl tento knižní fond postižen povodní. Knihy byly zmrazeny, rozmrazeny, vysušeny a v roce 2006 byly opět reinstalovány v Terezíně. Současný fond obsahuje 389 svazků. Až na jedinou knihu jsou všechny knihy z 19. a počátku 20. století. Takový je tedy osud původní zámecké knihovny. V současné době zjišťujeme o knihovně další podrobnosti.

Mnozí z nás si pamatují, že v budově zámku byla umístěna také obecní knihovna. Nacházela se ve dvou spojených posledních místnostech, před vstupem na půdu.

V devadesátých letech pak byla z budovy zámku definitivně přestěhována.

*Pozn. Informace o zámecké knihovně byly čerpány z publikace **Zámecké knihovny ve Zlínském kraji** (autor Petr Mašek).*

Ing. Věrka Dorušková, ČSOP Liptál

Když se řekne zámek, většina z nás si asi vybaví bohatě zdobené interiéry, vzácný nábytek, umělecké kresby, stříbrné poháry, obrazy známých panovníků a jejich rodinných příslušníků. Toto většinou vidáme, když navštívíme udržovaný, veřejnosti přístupný zámek s bohatou historií.

Zámek Liptál
– aktuální stav

Jsou ovšem také zámky, jejichž osud byl méně šťastný. Ty jsou opuštěné, chátrají a často jsou dlouhodobě uzavřené. Toto se obvykle týká zámeckých objektů na vesnicích, kde je složitější najít pro opuštěné budovy smysluplné využití, a hlavně nemalé finance na údržbu či větší rekonstrukce. To je také případ našeho zámku v Liptále, který je už delší dobu uzavřený a postupně chátrá.

V současné době je budova zámku v nevyhovujícím stavu a prázdná, resp. se v ní nenachází žádné původní vybavení. Kam se ale podělo? Mezi lidmi se traduje, že se většina vybavení ze zámku po válce ukradla. Poslední majitelé byli německé státní příslušnosti, což v poválečném období zřejmě zámku a jeho vybavení také neprospělo. Nicméně se sem tam objeví nějaký střípek, kusá informace nebo zmínka, že by snad něco ze zámku mohlo být tam či jinde...

V archivu na Vsetíně bylo nalezeno několik zajímavých dokumentů, kde se uvádí např.: "Cenná tyrolská kamna s letopočtem 1651, dejte zatím obedniti, aby nebyla poškozena. Jejich rozebrání se provede těsně před přenesením do musea, jemuž budou kamna přičtena." A dále se zde v tomto dokumentu (který je mimochodem z roku 1945) uvádí: „V zámku zachovaný starý nábytek, staré obrazy a jiné historicko-umělecko cenné obrazy, pojaté do inventáře, nutno bezpečně uskladnit, v suché, školou zatím nevyužívané místnosti...

“ V dalším dokumentu, tentokrát z roku 1949 je uvedeno „...budova je již vyprázdněna od zámeckého inventáře a přebytečný materiál se tam nacházející odprodal osídlovací úřad a fond národní obnovy z Olomouce dne 21. 11. 1949.“

Zdá se tedy, že ne vše je ztraceno. Pravděpodobně byla část zachráněna ve sbírkách a část i rozprodána veřejnosti. A něco se samozřejmě i „ztratilo“.

Co se přesně všechno v zámku nacházelo a v roce 1945 podléhalo konfiskaci nevíme (zatím). V současné době víme, že v Muzeu regionu Valašsko je uloženo několik věcí.

Za zmínku stojí kachle z kamen, které jsou také zachyceny na historické fotografii ve fotoarchivu muzea (to je mimochodem zatím jediná objevená fotografie, na které je alespoň částečně zachycen interiér zámku). Dále se zde nachází portrét hraběte Jana Karla Stomma, portrét Františka Stomma, portréty hraběnky Stommové, lovecká váza s paroží, plastiky – dvě postavy žen v rouše, mísa na ovoce ad.

Další stopa vede do zámku Vizovice. Zde jsou uložena alba s fotografiemi (cca 800 ks), na kterých jsou zobrazeny rodinné portréty - bohužel dosud neidentifikované, známé osobnosti apod. Z nábytku je zde uložen krásný velký stůl, psací stůl, dva sekretáře, hodiny, stolní hry, pár kusů nádobí, grafické listy a obrazy.

A co se děje v zámku teď? I přesto, že stav budovy není ideální a není v ní v současné době nic cenného k vidění, má pořád své kouzlo. Proto jsme v letošním roce začali alespoň s úklidem místností.

Malá prosba občanům Pokud doma máte po svých předcích fotografie, případně cokoli, co se dotýká zámecké historie a byli byste ochotni to zapůjčit, obraťte se prosím na obecní úřad. Případně nás kontaktujte na emailu csopliptal@seznam.cz.

Ing. Věrka Dorušková, Ing. Tereza Matošková, ČSOP Liptál

V bezprostředním okolí zámku se nyní nachází zbytek původního **anglického parku**. Návrhy parku vypracoval pro hraběte Stomma umělecký zahradník Maxmilián Erras, v letech 1822 a 1823.

Zámecký park

Areál parku byl dříve mnohem větší, rozčleněný na více částí a lipovou alejí se spojoval s oborou. V druhé polovině 20. století pak park ustoupil výstavbě hospodářských, sportovních a kulturních staveb.

V parku se nachází pomník spisovatele, grafika a malíře Jana Kobzáně.

Za nejvýznamnější dřeviny v parku je bezpochyby nutné označit dva významné a krásné památné stromy před budovou zámku: Liptálský buk – červenolistý kultivar buku lesního a Liptálský jilm – jilm habrolistý.

Dále zde roste několik vzrostlých lip, javor klen, javor mlěč, habr obecný a z nových výsadeb mladý platan u hasičské zbrojnice, liliovník tulipánokvětý, zmarlika Jidášova a další.

Ing. Věrka Dorušková, ČSOP Liptál

Zda koupit budovu č.p. 415 Liptál, která se nachází za budovou Zámku, bylo velmi složité rozhodnout. Všichni jsme si uvědomovali důležitost koupě tohoto pro nás strategického objektu, ale proti hrála výše kupní ceny v návaznosti na současnou situaci v Evropě. Tento objekt byl ve vlastnictví paní Ing. Mezníkové a jsem rád, že jsme našli shodu na majetkovém vypořádání této stavby. Jednání i výsledek celého prodeje byl velmi korektní, za což paní Ing. Mezníkové děkuji.

Tato budova je pro nás totiž velmi důležitá a je také velmi důležitá pro budoucí využití a ekonomiku provozu Zámku. Bez vlastnictví celého areálu nemůžeme totiž pokročit k dokončení projektové dokumentace a bez dokumentace nelze získat potřebná povolení. A až poté můžeme žádat o nějaké finanční prostředky.

Celková rekonstrukce celého zámeckého areálu bude dle odhadů stát kolem 350 mil. Kč. Možností na získání financí na tak rozsáhlou stavbu není mnoho, ale nějaké šance jsou. Budeme se snažit získat dotace, protože bez nich bychom tento projekt nemohli nikdy dokončit. Nyní jsme ale úplně na začátku. Teď se budeme zabývat realizací projektových dokumentací a získáním všech potřebných povolení. Až poté se budeme bavit o jednotlivých etapách realizace.

Obec Liptál zaplatila za objekt č.p. 415 celkem 21 mil. Kč a financování je nastaveno tak, že obec zaplatila z rozpočtu obce přibližně 7 mil. Kč a 14 mil. Kč bylo financováno prostřednictvím úvěru u Komerční banky. Na přelomu roku proběhla ještě mimořádná splátka úvěru ze zisku z těžby v obecních lesích, aby se úvěr co nejvíce snížil. I když to nebylo lehké rozhodnutí, jsem rád, že zastupitelstvo jednohlasně souhlasilo. Byla to totiž jedinečná šance posunout obnovu Zámku k realitě.

Čeká nás velké jednání s památkáři, abychom se domluvili na postupu projekce. Pokud vše půjde dobře, chtěli bychom v příštím roce zahájit realizaci nové střechy na budově zámku. Na tuto akci máme totiž vydáno stavební povolení, ale na konci příštího roku nám končí termín dokončení, který byl již několikrát prodloužen a není jisté, že by byl opět prodloužen. Z tohoto důvodu zvažujeme zahájení této akce, aby nám povolení nepropadlo. Náklady na novou střechu budou cca 15 mil. Kč. Budeme se snažit získat i nějaké dotační prostředky, ale zvažujeme také možnost zřízení veřejné sbírky.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

V letošním roce se podařilo hned několik významných kroků k budoucímu oživení našeho krásného Zámku. Prvním velkým krokem byla koupě objektu č.p. 415 za zámkem. Díky tomu se nám podařilo ucelit vlastnictví nad celým zámeckým areálem, což nám konečně dává možnost samostatnosti v rozhodování.

Dalším velkým krokem bylo ukončení provozu výroby v této zadní budově. Současný nájemce, totiž dostal výpověď z nájmu a nyní je objekt již téměř vyklizený.

Na podzim letošního roku proběhla také akce pod názvem „Zámecký den“. Díky této akci, alespoň na chvíli, ožila i hlavní budova Zámku a také se o naší dominantě začalo více mluvit v okolí.

Nyní se chceme pustit do faktické opravy budovy Zámku, a to je generální oprava střechy Zámku. V současnosti se snažíme sehnat nějaké dotační prostředky, a také jednáme s Krajem o nějaké mimořádné finanční pomoci. Další možností, jak získat finanční prostředky, je vyhlášení veřejné sbírky. Zjistili jsme totiž, že je mezi námi mnoho těch, kteří by rádi pomohli.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

V sobotu 22. 10. 2022 se konal **první zámecký den**. Odstartoval ve 14 hod. programem ke Dni stromů. Jeho součástí byly tvořivé dílničky připravené Mateřskou školou, vystoupení skupiny scénického šermu Rebellius, z.s. v kulturním areálu a venku před zámekem proběhly i přes nepřízeň počasí sportovní hry v režii Základní školy.

V přízemí zámku byla výstava krásných obrázků dětí z MŠ a ZŠ.

Od 15:30 až do půlnoci pak poprvé v historii probíhaly prohlídky vybraných částí zámku. Celkem na prohlídky zavítalo kolem 200 lidí (bylo 18 vstupů po půlhodině).

Zájem o prohlídky byl velký, avšak kapacita byla z organizačních a bezpečnostních důvodů omezená. Prohlídky byly tematicky zaměřeny na polovinu 19. století, kdy zámek vlastnil rod Stommů. Prohlídky dokreslovaly dobové kostýmy všech účastníků, zapůjčený nábytek a různé dekorace vč. loveckých trofejí.

První zámecký den

Celá příprava na tuto akci byla velmi náročná. Prohlídkám předcházela několikaměsíční úklid zámku, hledání jakýchkoli informací v archivech, apod.

Bez nadšení a ochoty nemalého množství lidí, by se tato akce nikdy neuskutečnila.

Rády bychom na tomto místě poděkovaly všem, kteří nám s organizací či přípravou jakkoli pomohli. Vyjmenovávat jednotlivce by zabralo celou stránku, a i tak by hrozilo, že se na někoho zapomene. Poděkování patří všem kamarádům, kteří ve svém volném čase chodili dobrovolně do zámku uklízet, umývat okna, čistit a natírat podlahy, zametat mnohaletý prach, obnovovat průchody do místností, odstraňovat pozůstatky doby minulé (jako umyvadla zářivky a jiné) a dále se podíleli na stěhování, zdobení a chystání místností.

Většinu z nich jste pak mohli vidět přímo jako dobové postavy na prohlídkové trase, nebo v zámeckém šenku. Na přípravách a úklidu se zásadně podíleli také zaměstnanci obce- S prvním velkým úklidem přízemí a s tříděním rozměrných uložených věcí začali již na jaře tohoto roku. Zvláštní poděkování pak patří za ne zcela jednoduchou výměnu všech starých zářivek a světel, za téměř dobové lustry v celém přízemí. Touto výměnou byl spodním místnostem, které byly v minulosti nejvíce přestavovány a upravovány, alespoň z části navrácen původní zámecký duch.

Za spolupráci také děkujeme MŠ a ZŠ Liptál, a to jak za krásné výtvarné práce, tak i za zajištění doprovodného programu. Maminkám dětí z MŠ děkujeme za výbornou ochutnávku velkého množství dobrot a základní škole za zapůjčení kostlivce-

Dále velice děkujeme za zapůjčení veškerých rekvizit (nábytku, trofejí, obrazů a dekorací, fotografií apod.), bez kterých by zůstaly všechny zámecké místnosti prázdné.

A největší dík patří našim rodinám, bez jejichž pomoci by se tento náš smělý nápad nikdy nemohl uskutečnit.

Za ČSOP Vartovna Liptál Věrka Dorušková, Lucie Výchopňová a Tereza Matošková

Poděkování

Dne 6.8.2022 se konal již 8. ročník Liptálského gulášfestu. Letošními gulášníky byli jak ostřílení gulášníci z loňských ročníků, tak i nové tváře.

Sestava gulášfestu byla (pořadí podle stanovišť):

1. Michal Vaněk, 2. Vladimír Škrabánek, 3. Daniel Běťák, 4. Dagmar Černobilová, 5. Tomáš Ondruch, 6. Tomáš Burján, 7. Radek Januš, 8. Ladislav Kováč, 9. Roman Galáč, 10. Jana Vráblíková ml., 11. Miroslav Zapletal, 12. Ivo Lang.

Jako každým rokem ráno proběhlo napřed rozlosování o místo. Všechna připravená stanoviště byla zaplněna. Po 14. hodině se již začal amfiteátr plnit hladovými návštěvníky. Ti ochutnávali převážně guláše z hovězího masa. K ochutnání byly ale také dva zvěřinové guláše, srncí a kančí. Po zaplacení vstupného obdržel každý hlasovací lístek, který pak dal svému favoritovi do hlasovacích nádob.

Letošní novinkou bylo hodnocení uvařených vzorků odbornou porotou.

Liptálský gulášfest

Do té zasedli: starostka Lhoty u Vsetína Lenka Kocourková, starosta Liptálu Milan Daňa, myslivec a výborný kuchař Pavel Londa, host až Telče, zaměstnanec Kosteleckých uzenin, Jaroslav Valenta, který každým rokem rád zavítá okoštovat naše guláše, majitel liptálského Řeznictví U Hrušků Pavel Hruška a dlouholetý zasloužilý gulášmistr Jan Vaculík.

V kolibě pro ně bylo připraveno zázemí, kde měli klid na hodnocení jednotlivých vzorků. O plynulou distribuci anonymních ochutnávek se starali Jarka Hrádková, Leona Daňová, Lenka a Filip Tomancovi. Hodnotili pět kritérií: chuť, vůni, konzistenci, barvu a samotný celkový dojem guláše.

Po šesté hodině byly vyhlášeny výsledky jak poroty, tak hodnocení veřejnosti.

Porota vyhodnotila jako nejlepší guláš, který uvařil Ivo Lang. Na druhém místě se umístil Daniel Běťák, na třetím Ladislav Kováč. Návštěvníkům nejvíce chutnal a ohodnotili prvním místem guláš Daniela Běťáka. Na druhém místě byl Ivo Lang a na třetím Michal Vaněk. Jde vidět, že chutě byly velmi vyrovnané, protože jak odborná porota, tak i diváci, se s bodováním téměř shodli.

Odpolednem provázela dechová hudba Liptalanka, večerem potom hudební skupina 1+1, Jana a Jožka Vráblíkovi.

Nezapomněli jsme ani na nejmenší. Pro ně byl opět připraven skákací hrad, malování na obličej a jízda na koních.

Jsem rád, že každým rokem je stále větší množství soutěžících a také návštěvníků.

Tak za rok opět u kotlíku.

Filip Tomanec, místostarosta

Dne 30.4.2022 se na prostranstvích u fotbalového hřiště v Liptále uskutečnilo první veřejné Pálení čarodějnic. Přesto, že prvotní nápad byl takový, že akci uskutečníme klidně jen pro naše děti, jsme velice rády, že návštěvnost mnohonásobně předčila naše očekávání a návštěvníků dorazilo opravdu hodně.

Většina dětí, a i někteří dospělí, dorazili v krásných tematických kostýmech a tím naše akce získala tu správnou a o tolik lepší atmosféru. Pro děti byly připraveny hry a úkoly v podobě skákaní panáka, letu na koštěti, házení na terče, malování křídou a vymalování obrázku. Děti dostaly za každou odehranou hru značku od jedné z vedoucích čarodějnic a po splnění všech úkolů si mohly vyzvednout malou, nejen sladkou odměnu.

Krásné odpoledne jsme završili opékáním špekáčků na připraveném ohni a spokojeně jsme se rozešli do svých domovů.

Za pořadatelky mnohokrát děkujeme, že jste se zúčastnili, přišli se za námi poveselit a také doufáme, že jste si s námi akci opravdu užili a děti se pořádně unavily.

Na shledanou příští rok! Budeme se na vás všechny těšit!

Jana Vráblíková ml, Petra Teplá, Jana Mikačová

Pálení čarodějnic

V sobotu 9.7.2022 jsem měl tu čest oddat další mladý pár. Tentokrát se svatební obřad konal v zasedací místnosti obecního úřadu,

kde si své „ano“ řekli Marie Fendrychová a Ondřej Vykydal.

Na Vaši čerstvě započaté společné cestě Vám přeji hodně štěstí, lásky a vzájemného porozumění. A držte se navzájem! Život totiž nemá zábradlí.

Ing. Milan Daňa, starosta obce Liptál

Obecní svatby

V sobotu 1. října byl náš Zámek v Liptále svědkem další krásné svatby. Svě ano si zde řekla Petra Teplá a Vladimír Dostál. Bylo mi velkou ctí oddat své kamarády, a ještě na tak pro mě významném místě. Svatební den je jen počátkem toho, co Vás na společné cestě čeká. Chtěl bych Vám ze srdce poblahopřát k Vašemu nádhernému rozhodnutí. Přeji Vám, abyste byli spolu moc šťastní, jeden druhého milovali a byli si vždy a za všech okolností oporou.

Ing. Milan Daňa, starosta obce Liptál

Realizace kalendáře z fotek z naší obce je naší krásnou tradicí. Tento zvyk se nám velmi líbí a chceme v něm pokračovat i nadále. Každý rok dostane nějaký liptálský fotograf možnost prezentovat své fotografie pořízené na území obce Liptál. Na příští rok již máte všichni doma stolní kalendář, který nabízí také přehled plánovaných kulturních a sportovních akcí a také zde můžete najít termíny svozů jednotlivých odpadů. Pokud byste někdo chtěl, nabízíme Vám možnost koupě dalších kalendářů s fotkami z naší obce.

Stolní kalendář s fotkami od Hany Žemlové za cenu 100 Kč/ks

a nástěnný kalendář s fotkami od Josefa Londy za cenu 120 Kč/ks.

Kalendáře jsou k dispozici na obecním úřadě a také v infocentru na poště.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

Obecní kalendáře

Další volební období je téměř za námi a máme tu nové volby do obecních zastupitelstev. Čtyři roky uběhly jako voda a opět je potřeba se trochu ohlédnout a zhodnotit roky 2018 až 2022.

Cílem každého starosty je pokusit se zajistit co nejvíce finančních prostředků na realizaci obecních projektů. I v tomto volebním období se podařilo zrealizovat mnoho akcí napříč všech obecních staveb i spolků.

Podařila se nám kompletní oprava budovy pošty včetně jejího okolí. Přestavili jsme budovu bývalé školky na nové obecní byty a vybudovali jsme také nové parkoviště u objektu. Opravou prošlo kulturní zařízení i obecní úřad. Hodně jsme budovali také v přírodním kulturním areálu a ve sportovním areálu. Hodně financí také putovalo do naší školy a jeho okolí. Pustili jsme se také do oprav komunikací a pokračovali jsme s výstavbou chodníků v Dolansku. Dokonce se nám podařilo udělat i první krok směřující k obnově budovy Zámku.

I v tomto volebním období se opět podařilo proinvestovat více jak 100 mil. Kč a podařilo se zrealizovat hodně akcí, které jsme měli v plánu.

Život v obci není ale jenom o investičních akcích, proto další cíl je zvyšovat pospolitost občanů obce. Velmi jsme se snažili podporovat všechny spolky, protože spolky vytváří základní dění v obci. Vždy jsme se snažili co nejvíce jim usnadnit jejich práci, zmodernizovat jejich vybavení i zázemí. Pokračovali jsme s dotacemi pro dobrovolníky, které pomáhaly těm, kteří chtěli pracovat pro ostatní. Pokračovali jsme v pořádání kulturních akcí, aby se v obci stále něco dělo. Množství kulturních a sportovních akcí je naší chloubou. Jak obec, tak i všechny spolky v naší obci jsou velmi aktivní a na kulturním programu během celého roku je to velmi znát.

Začátek roku bývá věnován především plesové sezoně, na kterou poté navazuje obecní zabíjačka. Začátkem jara je například pořádán společný úklid obce a otevírají se také studánky.

Rekapitulace
volebního období

Každoročně jsou pořádány i akce u evangelického a katolického kostela, a nebo také ekumenické bohoslužby. K měsíci květnu také neodmyslitelně patří stavění a kácení máje u hasičské zbrojnice. Na jaře bývá také pořádán mezinárodní fotbalový turnaj mládeže a volejbalisti také pořádají jeden ze svých turnajů. Příchod léta odstartují dětské dny, na které začnou navazovat tradiční akce, kterými jsou třeba košť kyselice, gulášfest, pivní slavnosti nebo také zvěřinové hody. Konec léta je tradičně věnován folklóru. Na konci srpna se totiž uskutečňují Liptálské slavnosti. Na podzim každého roku jsou pořádány akce věnované přírodě, a to třeba den stromů nebo akce v obecním ovocném sadu. Adventní čas zahájí jarmark, na který naváže rozsvícení vánočního stromečku a také adventní koncerty. Úplnou tečkou roku bývá novoroční ohňostroj. Závěrem bych rád poděkoval všem, kteří celé volební období pomáhali. Velké díky patří všem zaměstnancům, zastupitelům, občanům i podnikatelům. Bez Vás všech by Liptál nemohl být tam, kde je.

Děkuji. Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

V níže uvedené tabulce jsem rozeepsal projekty, které jsme v tomto období realizovali.

Rok	Název projektu	Dotace	Podíl obce	Náklady projektu
2018	Rekonstrukce budovy Dům služeb Liptál	465 295	1 396 173	1 861 468
2018	Oprava kulturního areálu	0	1 028 555	1 028 555
2018	Sociální bydlení v obci Liptál	12 087 776	4 138 555	16 226 331
2018	Na běžkách po okolí obce Liptál	405 910	405 910	811 820
2018	Nová hasičská dodávka	750 000	820 580	1 570 580
2018	Údržba a obnova kostela sv. Michaela Archanděla	700 000	150 000	1 085 000
2018	Čistá řeka Bečva – příspěvek na realizaci	0	3 182 000	3 182 000
2018	Údržba a obnova kostela ČCE v Liptále	700 000	150 000	1 329 830
2019	Chodníky do dolní části obce – II.etapa	5 155 000	1 693 188	6 848 188
2019	Srdce dědiny- přírodní hřiště a zahrada k objevování...	500 000	1 413 192	1 913 192
2019	Oprava kulturního areálu, nové zastřešení a WC	0	2 873 668	2 873 668
2019	Revitalizace veřejných prostranství v obci – II.etapa	1 016 693	677 795	1 694 488
2019	Přestavba hasičské cisterny	0	350 000	350 000
2019	Oprava podlahy a osvětlení v tělocvičně ZŠ	770 000	792 518	1 562 518
2019	Čistá řeka Bečva – příspěvek na realizaci	0	3 279 000	3 279 000
2019	Doplnění lesní techniky - vyvážedka	300 000	308 630	608 630
2019	Modernizace odborných učeben v ZŠ	3 420 000	380 000	3 800 000
2020	Modernizace odborných učeben - kuchyňky	480 000	63 459	543 459
2020	Chodníky do dolní části obce – III. etapa	712 500	1 321 385	2 033 885
2020	Čistá řeka Bečva – příspěvek na realizaci	0	4 395 000	4 395 000
2020	Osvětlení sportovního areálu Liptál	650 000	655 336	1 305 336
2020	Víceúčelové školní sportoviště Liptál I. etapa	3 012 206	1 306 071	4 318 277
2020	Víceúčelové školní sportoviště Liptál II. etapa	0	1 447 216	1 447 216
2020	Koupě budovy Dětského domova od Zlínského kraje	0	1 539 000	1 539 000
2020	Nákup kompostérů do domácností	169 699	29 943	199 646
2020	Koupě bývalého mlýnského náhonu	0	406 500	406 500
2020	Půdní vestavba v ZŠ Liptál	10 272 297	1 141 366	11 413 663
2021	Koupě pozemků od firmy Walfer	0	1 100 000	1 100 000
2021	Čistá řeka Bečva – příspěvek na realizaci	0	1 636 000	1 636 000
2021	Přestupní terminál Liptál-projektová dokumentace	0	485 790	482 790
2021	Koupě pozemků v průmyslové zóně	0	629 000	629 000
2021	Výměna zpevněných ploch v obci Liptál – I. etapa	6 092 190	1 075 093	7 167 283
2021	Traktorový nosič kontejnerů	397 600	280 000	677 600
2021	Lávky přes potok Syrákovka	1 468 507	367 127	1 835 634
2021	Oprava MK č.7c Kopřivné	1 114 141	293 378	1 407 519
2022	Čistá řeka Bečva – příspěvek na realizaci	0	1 636 000	1 636 000
2022	Výměna otopných těles a oprava podlahy v KZ	391 341	103 370	494 711
2022	Výměna zpevněných ploch v obci – II. etapa	5 192 512	916 326	6 108 838
2022	Rozvoj a zlepšení komunikace s veřejností	740 935	38 996	779 931
2022	Chodníky v dolní části obce Liptál – IV. etapa	2 063 656	108 613	2 172 269
2022	Koupě budovy za zámkem - Mezníková	0	21 000 000	21 000 000
2022	Oprava MK č.8c Háj	0	1 497 655	1 497 655

2022	Rekonstrukce lesní cesty Pod Díly	2 844 927	711 232	3 556 159
2022	Zpevněné plochy v KA a u myslivecké chaty	0	1 452 000	1 452 000
2022	Školní hřiště Liptál	0	1 156 245	1 156 245
2022	Sportovní areál Liptál – hokejové hřiště	2 000 000	1 098 241	3 089 241
2021	Podpora cykloturistiky na území mikroregionu	214 900	214 900	429 800
2022	Pumptrack Liptál	1 963 202	1 963 202	3 926 404
	celkem	62 584 850	64 251 189	126 053 214

Volby do zastupitelstev obce se konaly ve dnech 23.9.2022 a 24.9.2022.

V naší obci se k volbám dostavilo 349 voličů

celkového počtu 1206 voličů, což je 29%

počet odevzdaných obálek bylo 348

počet platných hlasů 2 964

Volby do
zastupitelstva obce

Pořadí podle hlasů	Jméno	Počet hlasů	Za stranu	Pořadí na kandidátce
1.	Tomanec Filip	257	SNK Liptál	2.
2.	Daňa Milan, Ing.	254	SNK Liptál	1.
3.	Geržová Darina, Bc.	211	SNK Liptál	6.
4.	Hrádek Miroslav, Ing.	210	SNK Liptál	3.
5.	Marek Petr	208	SNK Liptál	8.
6.	Vaculík Ondřej, Ing.	196	SNK Liptál	9.
7.	Čech Vítězslav MUDr.	193	SNK Liptál	4.
8.	Dorušková Věra, Ing.	188	SNK Liptál	5.
9.	Jurásková Veronika	187	SNK Liptál	11.
10.	Trochtová Jana	183	SNK Liptál	12.
11.	Maliňák Jan	182	SNK Liptál	7.
12.	Vaculík Matěj, Mgr.	180	SNK Liptál	14.
13.	Vaculík Lubomír	177	SNK Liptál	10.
14.	Smilek Lubomír	173	SNK Liptál	15.
15.	Kleska Zdeněk	165	SNK Liptál	13.
	Celkem hlasů	2 964		

Vážení spoluobčané, na letošní rok opět připadly komunální volby, a tak jsme se 23. a 24.9.2022 vydali k volebním urnám.

I do dalšího volebního období kandidovalo v naší obci pouze jedno sdružení nezávislých kandidátů, u kterého jsem byl opět lídrem. Byly to pro mě již třetí volby na první pozici kandidátky.

V letošních volbách mi k vítězství chyběly tři hlasy, a tak jsem velmi rád, že mi i tak zastupitelstvo dalo důvěru na další čtyři roky. Mám totiž rozpracováno mnoho projektů a mám ještě mnoho plánů a vizí, které bych chtěl dotáhnout do konce. Doufám, že se mi podaří dále rozvíjet naši krásnou obec správným směrem.

Chtěl bych Vám všem moc poděkovat za podporu, kterou jste mi projevíli v letošních volbách. Moc si toho vážím.

Ing. Milan Daňa starosta obce Liptál

Slovo starosty

Na začátku každého volebního období se snažíme dát dohromady strategický rozvojový dokument, který by měl zachycovat potřeby obce Liptál. Na první pohled je tento dokument velmi obšrný, protože zachycuje všechny projekty, které bychom chtěli v budoucnu zrealizovat. Ať se to nezdá, téměř každou uvedenou akci jsem se nějakým způsobem zabýval. Na mnoho těchto projektů jsou zpracovány projektové dokumentace a na mnohé z nich se také již sháněly dotační prostředky. Některé projekty jsou již finálně připraveny a čekají jenom v pořadí, až se na ně finančně dostane řada. Tímto seznamem bych Vám chtěl ukázat moje plány a vize, které se budeme postupně snažit realizovat.

Dopravní akce

- dokončení chodníků v dolní části obce Liptál
- modernizace chodníků v centrální a horní části obce Liptál
- vybudování nového chodníku do lokality pod Hranicí
 - opravy, údržba místních komunikací
- oprava poklopů na silnici III. třídy
- přestupní terminál Liptál
- vybudování nových a oprava stávajících autobusových zastávek podél silnice I. a III. třídy, včetně autobusových zálivů
- přechody pro chodce u základní školy včetně chodníků
- nové parkovací místa u základní školy
- postupná oprava mostů a zábradlí na místních komunikacích
- cyklostezka Vsetín – Liptál – Jasenná
- cyklostezka Vsetín – Liptál – Všemina
- oprava propustků na drobných vodních tocích
- obnova dopravních značek
- demolice mostu přes Syrakovku za Zámkem a výstavba nového mostu

Akce v rámci životní prostředí

- pravidelná kontrola dřevin a následná péče na veřejných prostranstvích (kácení, ošetření)
- výsadba nových stromů a keřů na veřejných prostranstvích
- úprava Zámeckého parku Liptál
- revitalizace vodní nádrže Žabárna – volnočasový areál, kemp
- obnova rybníka U Srněnských
- výstavba nové vodní plochy u myslivecké chaty
- obnova zámecké aleje k vodní nádrži Žabárna
- obnova stromořadí podél potoka v Dolansku
- rozšíření naučné stezky Františka Plachého
- rozšiřování ovocného sadu
- zřízení obecní moštárny, palírny a sušárny ovoce
- výstavba nové „Valašské dědiny“, která by sloužila jako klubovna ČSOP Vartovna
- průzkum stavu bývalé skládky v Koprivném a její případná revitalizace
- výstavba nových studánek na stávajících vodních pramenech

Akce v rámci školství, zdravotnictví a obecních budov a majetku

- udržení lékařské péče v obci a modernizace těchto prostor
- rekonstrukce a nástavba obecního úřadu včetně úprav venkovních, realizace výtahu
- modernizace kanceláří v budově obecního úřadu
- modernizace učeben v základní škole (polytechnika, keramika, družina, atd.)
- modernizace obecní knihovny
- zřízení jeslí v objektu č.p. 224
- výstavba nové myslivecké chaty včetně výstavby nové vodní plochy
- rekonstrukce zdravotního střediska v budově obecního úřadu
- propojení hasičské zbrojnice s garáží a vybudování nového zázemí
- modernizace kuchyně v kulturním zařízení

- dostupné bydlení a předškolní vzdělávání v objektu č.p. 224
- dokončení devátého bytu v objektu sociálních bytů č.p. 78
- realizace kavárny
- modernizace prostor kadeřnictví a realizace nových prostor pro masáže v objektu č.p. 81
- rekonstrukce objektu č.p. 415, zateplení obálky budovy, fotovoltaika
- výměna a rozšiřování světel veřejného osvětlení
- optimalizace spotřeby tepla a energií v budovách ve vlastnictví obce Liptál
- přeložka plynu na mostě za Zámekem
- prodloužení splaškové kanalizace do lokality pod Hranicí, Lopuník a Průmyslové zóny Liptál
- prodloužení veřejného vodovodu směr Kopřivná a Háj a do Průmyslové zóny Liptál

Kultura a sport

- přírodní kulturní areál – prodejní stánky, hlediště, zastřešení podia
- muzeum Jana Kobzáně
- generální oprava střechy Zámku Liptál
- zpracování projektové dokumentace na obnovu Zámku Liptál
- postupná obnova interiéru zámku
- zlepšení okolí pietních míst, válečných pomníků a partyzánského srubu
- modernizace mobiliáře v centru obce
- přístavba a stavební úpravy objektu šaten Sportovního areálu Liptál
- umělá závlaha fotbalového hřiště
- výstavba tribuny u fotbalového hřiště
- workoutové hřiště ve sportovním areálu
- veřejné lázně u myslivecké chaty
- glampingové ubytování
- výstavba repliky partyzánského bunkru
- výstavba strážních věží na vrcholech obce Liptál
- vytvoření nebo rekonstrukce odpočinkových posezení na zajímavých místech
- vytvoření vyhlídkových míst na zajímavých místech v katastru obce

Strategický rozvojový dokument na období 2022 – 2026 byl schválen na 2. veřejném zasedání Zastupitelstva obce Liptál, dne 14.12.2022, pod číslem usnesení 10/02/22. Ing. Milan Daňa

Před naší knihovnou máme krásnou modrou knihoschránku, do které můžete vrátet vypůjčené knihy a časopisy mimo otevírací dobu knihovny.

Obecní knihovna

Pravidla užívání knihoschránky:

- Do knihoschránky, prosíme, vkládejte výhradně knihy půjčené v Místní knihovně Liptál.
- Knihy vkládejte do knihoschránky jednotlivě a hřbetem napřed.
- Knihy vrácené prostřednictvím knihoschránky Vám odepíšeme z čtenářského konta v nejbližší den otevření knihovny.
- Vracení půjčených knih je bezpečné. Knihoschránka je odolná proti neoprávněnému vyjmutí knih.

Přejeme vám příjemné užívání knihoschránky :-)

Po tradičním pasování prvňáčků za čtenáře začaly i děti z první třídy ZŠ Liptál navštěvovat naši knihovnu s velkým nadšením. Už nás navštívily několikrát a pokaždé si vypůjčily spoustu pohádek, dětských detektivních příběhů a komiksů.

I další třídy prvního stupně přicházely pravidelně a vždy jsme si návštěvu všichni moc užili a těšili se na další setkání.

Alena Malčíková, knihovnice

PŘÍJMY			
Paragraf, popis činnosti	schválené	3.změna	Skutečnost k 31.12.21
1111-Daň závislá činnost	5 400 000,00	-1 500 000,00	4 165 521,61
1112-Daň z příjmu F.O.	80 000,00	100 000,00	265 921,30
1113-Srážková daň	500 000,00	160 000,00	689 549,22
1121-Daň právnických osob	3 800 000,00	1 000 000,00	5 818 288,59
1122-Daň PO za obec 2020	250 000,00		694 450,00
1211-Daň DPH	10 800 000,00	1 900 000,00	13 008 985,67
1332-Popl.za znečištění ovzduší (ČIŽP Praha9)			15 000,00
1334-Odvod za odnětí půdy		2 163,00	2 213,50
1340-Odvoz domovního odpadu	460 000,00	30 000,00	480 000,00
1341-Poplatek ze psů	24 000,00	1 000,00	23 725,00
1343-Užívání veřejného prostranství	4 000,00	-2 000,00	1 920,00
1361-Správní poplatky	20 000,00	7 000,00	28 340,00
1381-Odvod výtěžku VHP za hazard	150 000,00	42 415,00	191 936,45
1382-Zrušený odvod z loterií			9,40
1511-Daň z nemovitosti	980 000,00	-150 000,00	837 046,30
4111-UZ 98037 Zlín. kraj-Kompenzační bonus		16 734,49	342 683,95
4111-UZ 98071 ZK Volby 2021 do Posl.sněm.			31 000,00
4112-Dotace Krajský úřad Zlín	376 400,00		376 400,00
4116-ÚZ 13101 Dotace na mzdu ze SR	100 000,00	-38 685,00	176 315,00
4116-UZ 13013N104Z5 Dot. na mzdu SR a EU	270 000,00		0,00
4116-UZ 15011 Dotace revitalizace zeleně	64 998,80	-2,60	64 996,20
4116-Uz 33063 Průtokový transfér ZŠ	0,00	467 229,00	467 229,00
4116-UZ 29014 Umělá obnova sadbou			42 990,00
4116-UZ 29014 Přísp.na zmír. kůrovc.kalamity			226 015,00
4216-UZ15974106Z5 Dot. na Vým.zpev.ploch			6 578 747,72
4216-UZ17508 Lávky přes potok Syrákovka		1 468 507,00	1 468 507,00
4216-UZ 17508 Oprava MK Kopřivné		1 114 141,00	1 114 141,00
4229-org.3069 Rozvoj a zlepš.komunik. s veř.		89 133,75	89 133,75
1031-Tržba v lesním hospodářství	1 400 000,00	-60 000,00	2 269 518,43
1031-Odvod DPH Lesní hospodářství	350 000,00	20 000,00	467 133,50
2141-Ostatní příjem v Infocentru	2 500,00	12 000,00	15 488,00
2212-Ost.příjmy MK,zim. údržba před Jednot.	5 000,00		0,00
2310-Pitná voda (nájem za vod.potrubi)	1 452,00		1 452,00
2411-Záležitosti pošt - provize	325 000,00	30 000,00	323 681,54
3113-Přij.odpis majetku ZŠ, příj.za vodu	591 435,89	-21 700,00	583 190,71
3319-Nájem,služby Kulturní zařízení	7 000,00	3 860,00	8 606,00
3341-Obecní rozhlas hlášení	3 000,00	2 200,00	6 462,00
3349-Liptálský zpravodaj	100,00		100,00
3392-Ostatní příjmy kulturní areál	22 200,00		48 000,00
3511-Za poskyt.služby zdrav.střediska	33 000,00	5 000,00	37 060,92
3612-Nájem bytových prostor	361 800,00	15 000,00	376 766,08
3613- Nájem nebyt.prostor, Dům služeb	68 000,00		60 397,28
3632-Pohřebnictví	10 000,00	26 000,00	185 527,00
3639-MH,prodej a nájem pozemku,čistírna	1 230 000,00	-13 000,00	1 286 594,00
3722-Prodej popelnic	31 000,00		32 774,00
3725-Třídění odpadu EKO KOM	192 500,00		204 989,50
4352-Dům s peč.službou,, nájem a služby	444 100,00	-2 700,00	453 687,00
5512-Hasiči příjem za elektřinu,Čistírna peří	100,00		100,00
6171-Ostatní služby, zasedačka	13 800,00		13 800,00
CELKEM	28 371 386,69	4 724 296,64	43 576 393,62

VÝDAJE Paragraf, popis činnosti	Výdaje schválené	3.změna	Skutečnost K 31.12.21
1031-Lesní hospodářství	1 329 600,00	-36 798,00	1 578 743,01
2141-Infomační centrum	15 000,00	-5 000,00	2 421,89
2143-Cestovní ruch	38 000,00	7 000,00	46 038,60
2212-Oprava místních komunik., zimní údržba	1 122 900,00	3 471 220,38	4 186 388,98
2219-/Údržba chodníků a parkoviště	2 346 000,00	-154 811,51	8 737 999,80
2221-Ostetní činnost v dopravě	10 000,00	3 468,00	13 468,00
2292-Dopravní obslužnost	155 000,00		150 100,00
2310-Skupinový vodovod	18 000,00		0,00
2321-Kanalizace,investiční transfěr ČRB,ost.sl.	1 655 000,00	45 500,00	1 691 038,62
2333-Úpravy drobných vodovodních toků	15 000,00	4 000,00	3 945,00
2341-Rybníky	45 000,00	-5 000,00	30 250,00
2411-Záležitosti pošt, Pošta Partner	465 000,00	-29 000,00	427 805,00
3111-MŠ-Príspevek na provoz,ost.sluzby	528 000,00	-26 000,00	528 000,00
3111-Ostatní náklady	32 000,00		3 678,00
3113-ZŠ- Prispěvek na provoz,odpisy	2 563 435,89		2 576 944,89
3113-ZŠ-Ostatní náklady	1 538 519,90	28 720,00	1 764 818,93
3113-ZŠ-Průtokový transfěr		467 229,00	467 299,00
3231-Základní umělecká škola	40 000,00		40 000,00
3314-Knihovna	26 900,00	1 116,00	41 965,60
3316-Vydavat.činn.-prispěvek na vydání knihy	40 000,00		40 000,00
3319-Kulturní zařízení	443 000,00	5 000,00	232 806,65
3322-Zachování a obnova kult.památek	20 000,00		0,00
3329-Ochrana památek, válečných hrobů	15 000,00		129 412,11
3330-Činnost registr.církvim na činnost	140 000,00		140 000,00
3341-Místní rozhlas	91 000,00	8 000,00	27 689,64
3349-Liptálský zpravodaj-tisk	230 000,00	55 000,00	209 996,00
3392-Kulturní areál, nové WC realizace	210 000,00	62 166,00	217 896,26
3399-Vítání občánků, beseda s důchodci	110 500,00		65 696,00
3419-Tělovýchova	124 000,00		104 542,36
3421-Dětskéhřiště,revize+nové víceúčel.sport.	272 000,00	20 000,00	294 541,68
3429-Ostatní zájmová činnost	10 000,00		10 000,00
3511-Zdravotní zařízení	56 000,00		57 694,35
3522-Ostatní nemocnice-Vizovice	10 000,00		10 000,00
3612-Sociální byty-Bytové hospodářství	260 000,00	15 000,00	230 176,63
3613-Dům služeb,režijní náklady, zateplení	112 000,00	-8 000,00	82 226,20
3631-Verejné osvětlení	250 000,00		221 660,82
3632-Pohřebnictví,režijní náklady	22 000,00		14 179,96
3633-Prodoužení inženýrských sítí	50 000,00		49 000,00
3635-Nový územní plán	200 000,00		0,00
3636-Územní rozvoj-prispěvek na digit.mapu	6 000,00		5 583,00
3639-Místní hospodářství	3 845 150,00	202 403,00	4 833 272,63
3721-Odvoz nebezp. odpadu	115 000,00	-15 000,00	52 590,85
3722-Odvoz domovního odpadu	680 000,00	9 000,00	603 316,90
3723-Sběrný dvůr	155 000,00	5 000,00	198 021,00
3725-Odvoz tříděného odpadu	192 000,00		181 910,44
3745-Péče o vzhled v obci	1 278 328,00	203 961,00	1 298 654,28
4354-16 BJ penzion (Liptál 463)	313 000,00	75 000,00	373 445,79
4359-Péče o staré občany	180 000,00	-5 000,00	178 046,84
4399-Ostatní záležitosti sociálních věcí	40 000,00		40 000,00
5212-Rezerva na živelnou pohromu	30 000,00		0,00
5213-Pandemie	25 000,00	4 000,00	17 946,00
5269-Živelná pohroma			80 000,00
5512-Jednotka sboru dobrovolných hasičů	182 000,00	5 100,00	194 316,00
6112-Zastipitelstvo, komise	2 131 000,00		2 080 497,78
6114-ÚZ 98071 Volby do Parlamentu ČR			30 946,00
6171-Vnitřní správa	4 199 000,00	239 224,00	4 440 321,66

6310-Bankovní poplatky	16 500,00		15 309,80
6399-Odvod daně obec	480 000,00	100 000,00	950 874,00
6409-Člen.přísp.mikroreg. a sdružením	176 662,90	-38 184,46	129 196,62
VÝDAJE CELKEM:	28 653 486,69	4 714 313,41	40 123 973,97

FINANCOVÁNÍ 2021		3.změna	Skutečnost K 31.12.21
8115- Počáteční stav 2021	4 000 000,00		
8124-01 Splátka úvěru-přestěhování MŠ	-1 122 480,00		1 122 480,00
8124-03 Splátka úvěru za Obec. Soc. bydlení	-1 006 560,00		-586 879,25
8124-06 Splátka Víceúčel.Úvěr	.1 588 860,00		-2 331 659,00
8123- Příjem Úvěr Opel Combo			266 722,00
8124-04 Splátka úvěru Opel Combo		17,77	-36 782,23
8901 231.0010 - DPH			41 485,44
CELKEM	282 100,00	17,77	-3 769 593,04

Příloha č.:

Česká církev
evangelická

Nikdo z nás nečekal tu hrůzu, kterou přinesla bratrovražděná válka na Ukrajině. Na druhou stranu však nikdo nečekal ani to dobro, které tato válka vyvolala. Celý svět překvapila tak náhlá a mohutná vlna solidarity a nezištné pomoci, Ano, Pán Ježíš může všechno to zlé obrátit na dobré. „Proto se zjevil Syn Boží, aby zmařil činy ďáblovy.“ (1. Janův 3,8) Pán Ježíš říká, že je to On sám, kdo k nám přichází v lidech, kteří utíkají před válkou a kteří potřebují naši pomoc. A to je to nádherné, že když my dáváme, tak ještě více přijímáme. Je úžasné, když nás všechno to zlo a lidské utrpení nenechává lhostejnými. Mnozí pomáhají doma, mnozí jedou na ukrajinskou hranici, a mnozí až na samotnou Ukrajinu, aby pomohli těm nejpotřebnějším. Nechávají všechno a jdou do neznáma s nasazením vlastního života. Vracejí se sice vyčerpaní, ale o to vděčnější, že mohli alespoň trochu pomoci druhým v jejich nepopsatelném utrpení. Vracejí se vnitřně proměnění, uvědomujíc si vzácnost i křehkost lidského života a těch pravých životních hodnot. Hodnot, na které v dobách míru a blahobytu zapomínáme. Zapomínáme, kvůli čemu tady jsme. Zapomínáme, že ten čas a možnosti, jsou nám zde na této zemi dány ne pro hromadění pomíjitelného bohatství a laciných zážitků, ale pro konání dobra v síle Boží lásky. Proto se nenechme znechutit tím zlým, ale ať nás to ještě více vyburcuje ke konání dobra a ke skutkům milosrdenství. A nemusí se to týkat pouze války, neboť to zlo je všude kolem nás v různých podobách. Pojďme tedy společně nad ním vítězit a přemáhat ho láskou Boží, která je tou nejsilnější zbraní. V modlitbě na Vás myslí a Boží ochranu a požehnání Vám vyprošuje.

Vaše Mária Jenčová

Čerstvě čtyřadvacetiletý **Richard Jenčo se rozhodl vydat na Ukrajinu** a dovážet ukrajinské uprchlíky k hranicím s Evropskou unií. Studuje na Karlově univerzitě na faráře a spolu s dalšími dobrovolníky pomohl desítkám lidí na cestě do bezpečí. „Chtěl jsem pomoci nějak konkrétně, a tohle mi dávalo smysl,“ řekl Jenčo.

Richarde, v čem spočívala tvoje dobrovolnická činnost? První jsme s farářem Českobratrské církve evangelické na Smíchově v Praze Marošem Klačkem dovezli dodávku plnou humanitárních věcí na pomoc Ukrajincům. To bylo pro organizaci Člověk v tísni. Pak jsme začali vozit lidi na hraniční přechody s Evropskou unií. Koordinovala nás iniciativa Zóna naděje, kterou jsme si našli, protože jsme nechtěli jet na vlastní pěst. Jezdili jsme s osmimístnou dodávkou na přeplněná nádraží do Lvova a Ivano-Frankivsku, kam se lidé dostali z Kyjeva nebo Charkova a odváželi jsme hlavně ženy a děti. Zpátky od hranic jsme občas vezli muže, kteří nám říkali, že jdou bojovat nebo ženy, které v Evropě pracovaly a chtěly zpět za rodinou.

Jak dlouho jsi tam vozil uprchlíky? V úterý 1. března jsme vyložili dodávku s humanitární pomocí a od středy následujícího dne do pátku příštího týdne jsme pak jezdili na hranice a zpět na nádraží plná lidí, kteří prchali před válkou.

Co tě motivovalo jet na Ukrajinu? S Marošem Klačkem jsme po vypuknutí války chodili po bytě a ponocovali u médií, která byla plná té hrůzy. Byli jsme z toho naprosto paralyzovaní. Nemohli jsme se soustředit na práci ani na společenský život, a tak jsme se rozhodli odjet a čelit konkrétnímu problému, který bude například odvoz uprchlíků na hranice.

Jak vypadala situace na hranicích? Byl tam celkem chaos. Nebylo to dobře organizované a dlouho jsme čekali, než jsme se dostali za ukrajinskou hranici. Tam jsme složili humanitární náklad, na což jsme čekali od pozdního večera do rána. Bylo to ale i kvůli tomu, že jsme museli projít celní kontrolou. Dodávku si vážili a kontrola byla náročnější. Pak jsme dostali od Zóny naděje „průkopnický“ úkol, a to svázat lidi z ukrajinského území na hranice s Polskem nebo Slovenskem. První jsme vezli muže z hranice na území Ukrajiny, kteří se asi vraceli kvůli mobilizaci, která byla vyhlášená pro všechny muže od 18 do 60 let.

Potkaly vás po cestě nějaké zádrhly? Jediné, co bylo trochu omezující, byly časté checkpointy, kde nás kontrolovali policisté nebo domobrana. Ptali se, co tam děláme, a kam jedeme. Ukazovali jsme jim dokumenty a oni si prohlíželi auto. Od prvních Ukrajinců, které jsme vezli, jsme se naučili větu v ukrajinštině, kdy jsme říkali policistům, že jedeme do Ivano-Frankivsku pro těhotné ženy. To byla taková naše propustka. Dále to bylo bez komplikací.

Jak na tom byli lidé, které jste vezli k hraničním přechodům? Většina z nich byla v šoku a totálně vyčerpaná, protože už třeba cestují několikátý den. Asi devadesát procent lidí, které jsme naložili, během půlhodiny usnulo a čerpalo síly. Nejtěžší pohled byl na děti, které moc nechápaly, co se to kolem nich děje, a proč kolem nich padaly bomby, když odjížděly ze svých domovů.

Kolik hodin jste byli většinou na cestě? Podle aplikace Google Maps jsme si vždycky našli nejméně vytížený hraniční přechod, a tam jsme lidi dovezli, pokud tedy nechtěli jet na nějaký konkrétní. Nejrychlejší cesta byla ze Lvova, mezi hodinou až dvěma a půl. Nejdlejší trasa byla z Ternopilu a trvala přes šest hodin. V řízení jsme se střídali, abychom nebyli moc unavení a převážení bylo bezpečné.

Kde jste přespávali? Občas jsme spali i v autě, ale taky na hotelu u hraničního přechodu, v charitě v Ternopilu nebo u rodiny a známých na Slovensku. Moje maminka pochází z vesnice Záhor, která přímo hraničí s Ukrajinou a je blízko Užhorodu. Fyzicky to bylo náročné, ale jsme mladí a kdy jindy zabrat, když ne teď. Zároveň pro nás byla prioritou bezpečí lidí, které jsme převáželi, a proto jsme spánek nemohli úplně omezovat dlouhodobě.

Jak vypadala situace ve městech, kde jste vyzvedávali uprchlíky? To nás dost překvapilo, protože ze začátku to tam vypadalo normálně. Lidé nakupovali, chodili do kaváren atd. Akorát byl zákaz vycházení pro pěší od osmi hodin večer do šesti hodin ráno. I auta musela mít pro pohyb v těchto hodinách nějaký vážný důvod.

Před strategickými budovami byly barikády a byly připraveny na obranu. Dnes už jsou bombardována i západní města, základny, kolem jsme jezdili. Z vojáků na checkpointech čišela nejistota, ale pořád se to nedalo srovnat se záběry z Kyjeva nebo Charkova, se kterými se setkáváme v médiích v Česku. Jediné, co poukazovalo na nestandardní situaci například ve Lvově, byl zvýšený počet policistů a vojáků a přeplněná nádraží. Na nich byly stany Červeného kříže s první pomocí a vyčerpaní lidé se tam mohli v teple vyspat. **Koho jste nejvíc vozili?** Měli jsme domluvený kontakt s Červeným křížem, kde jsme se prokázali dokumenty a počkali jsme, až nám přidělí nejkrizovější případy, což byly hlavně těhotné ženy, maminky s miminky, děti nebo nemocní lidé.

Změnila se situace na silnicích, přechodech nebo ve městech za tu dobu, co jste tam byli? Případně jak? Na začátku jsme museli co pět kilometrů zastavovat na checkpointu, ukazovat dodávku a doklady, což nás hodně zdržovalo. Vysvětlovali jsme, co tam děláme s českou SPZ. V Zakarpatské oblasti, kde jsme hlavně byli, měli na začátku navíc podezření na ruské sabotéry. Po týdnu se tam ale tvořily velké kolony, takže kontroly se přesunuly spíše ke vjezdu do velkých měst. Postupem času už jsme měli i více kontaktů jak na Červené kříže, tak na Charity, které byly ve městech, a které nám zprostředkovaly konkrétní lidi, kteří potřebovali odvézt.

Jaký na tebe měla tahle zkušenost dopad? Neřekl bych, že si z Ukrajiny odnáším nějaký traumatický zážitek. Je to spíše lítost a vztek. No a pak ve mně dost rezonuje obrovský wow efekt. V Praze spolupracuji na různých projektech, kde se snažíme řešit otázky typu začleňování menšin do společnosti, gender či rasovou rovnost a najednou ze dne na den musí miliony lidí řešit existenční otázky. Je to úplně jiný level problémů.

Rozhovor Kláry Horákové, 3. března 2022

Za to, že nás naše **varhany** i nadále doprovázejí při oslavě Boha, vdčíme zručnému varhanáři Josefu Poukarovi z České Třebové, který provedl jejich **generální opravu**. Této práci se věnoval velmi pečlivě a výsledek za to určitě stojí. Velkou oporou a pomocí mu v tom byla i jeho manželka Blanka, která je učitelkou hudby.

Na Liptál Poukarovi rádi a s láskou vzpomínají. Celková finanční částka těchto oprav vyšla na 359 tisíc korun. Velmi děkuji všem jednotlivcům i rodinám za Vaše štědré dary a za podporu tohoto dobrého díla. Děkuji také vedení naší obce za finanční dar 70 tisíc korun, ale i za velmi dobrou spolupráci a veškerou podporu. A naše veliké díky za vše patří Pánu Bohu, který je Dárcem všeho dobrého. On si nás zamiloval a povolal nás k životu s Ním a pro Něho.

Připomněli jsme si to při společné **děkovné bohoslužbě v neděli 15. května 2022**.

Boží Slovo nám zvěstovala sestra farářka Jana Krausová z Prahy, která je vnučkou slavného architekta našeho chrámu, pana Josefa Zlatohlávka z Vídně. Přijela k nám na celý víkend, společně se svým manželem Jaroslavem, s bratrem Martinem Zlatohlávkem a dcerou s rodinou. Prožili jsme společně krásné a nezapomenutelné chvíle. Odpoledne k nám, v rámci ekumenické bohoslužby promluvil římskokatolický kněz a děkan O. František Král ze Vsetína, za doprovodu jejich dětské chrámové schůly.

Po bohoslužbě jsme si ještě vyslechli varhanní hudbu v podání celocírkevního kantora Ladislava Moravtze. Jeho vystoupení předcházeli písně ženského pěveckého souboru Rokytanka a vystoupení Věrky Gojné - housle a Tomáše Sachra s Alenou Březovskou – tuba a klavír. Všem patří naše velké poděkování. Svým vystoupením pozvedli naše duše a připravili nám nádherný umělecký zážitek.

A aby toho nebylo málo, po koncertě na nás venku čekal další příjemný program, o který se postaralo vedení naší obce. **Setkání se seniory** s výtečným gulášem od mistra Jana Vaculíka, a to vše za doprovodu Cimbálové muziky Kuráž.

I děti si přišly na své, jelikož mládež jim připravila pestrý program. Radostné společenství na rozkvetlé farní zahradě umocnilo krásné slunečné jarní počasí. Všem Vám děkuji a žehnám Vám a společně s Vámi děkuji Pánu Bohu. Vaše Mária Jenčová

Milí bratři a milé sestry, srdečně vás vítám na dnešních slavnostních bohoslužbách a děkujeme sestře farářce Janě Krausové za její službu Slova a povzbuzení. Přejeme jí, i celé její rodině, hodně síly a zdraví, Boží ochranu a požehnání.

Velice jsme pánu Bohu vděční za to, že nám pomohl znovu zprovoznit naše krásné varhany, které nás doprovází při Boží chvále a oslavě Jeho Svatého Jména. Dovolte mi citovat stručný **popis našich vahan** tak, jak jej zaznamenal učitel hudby, pan Jiří Šon, který působí, mimo jiné, i v ZUŠ Morava v Liptále. Ve své bakalářské práci na Janáčkově akademii múzických umění v Brně na téma: Emanuel Štěpán Petr v kontextu českého varhanářství, píše o našich liptálských varhanách následující:

„Tento nástroj postavila Petrova firma v roce 1906 jako svůj 167. opus. Varhany, i se skříní, se na kůru kostela zachovaly v nezměněné podobě do současnosti.

Mají jeden manuál, 11 rejstříků, hrací trakturu s Barkerovou pákou, rejstříkovou pneumatickou trakturu a kuželkovou vzdušnici. Jsou vsazeny do vkusné skříně, jejíž návrh odsouhlasil stavitel kostela Josef Zlatohlávek z Vídně. Hrací stůl je umístěn uprostřed prostorného kůru kostela. Tónový rozsah manálu C-f3, pedálu C-d1.

Z pomocných zařízení jsou k dispozici 4 pevné kombinace, které jsou citlivě odstupňovány.

Varhany v roce 1963 ladili, čistili a intonovali pracovníci závodu Varhany v Krnově.

Dle archivních pramenů poté nebyl nástroj po následujících 32 let opravován, pouze čištěn. V roce 1988 provedl opravu varhanář Jirí Vaculík ze Vsetína (oprava pneumatické části traktury, čištění a ladění). V roce 2007 byla provedena oprava nástroje, kterou byla prověřena varhanářská firma Poukar – Eliáš. Varhanáři tehdy provedli opravu pneumatické traktury, varhany byly vyčištěny, naladěny a především ošetřeny proti dřevokaznému hmyzu. Varhany mají příjemný hutný zvuk a na svoji velikost jsou i překvapivě dost silné. Jedná se o zdařilý romantický nástroj s kvalitním řemeslným zpracováním, který i po 100 letech provozu dělá svému tvůrci dobré jméno. V době vzniku za něj farnost dle nalezené stvrzenky zaplatila 3.240 Korun.“

Tolik z bakalářské práce Jiřího Šona. A právě varhanáři Josefu Poukarovi dnes vděčíme za to, že naše varhany opět vydávají líbezná tóny a ve vynikajícím stavu a s neopomenutelnou historickou hodnotou mohou dál sloužit svému účelu dalším pokolením. Jejich oprava ho stála hodně času a úsilí a sbor za ni zaplatil 359 tisíc Kč. Upřímně děkujeme vám všem, kteří jste na tento účel přispěli a to dohromady částkou 220 tisíc Kč. Vedení naší obce děkujeme za finanční příspěvek 70 tisíc Kč.

Ať vám všem Pán mnohonásobně vynahradí vaši obětavost a bohatě vás zahrne svým milosrdenstvím. Tomáš Němeček, kurátor

A kdo na varhany v varhany v uplynulých více jak uplynulých více jak 100 letech hrával?

- Do roku 1918 hrál řídící učitel František Plachý
- Poté do roku 1922 hráli učitelé, působící v Liptále
- Od roku 1922 hrál Josef Černota
- Josef Mrnušík
- Karel Gerža (Otruba)
- Alena Šviráková
- Alice Evjáková
- Občas hráli Jan Evják a Daniel Vališ
- Mirka Cedidlová

V současnosti hrají: - Josef Londa (od roku 1958)

- Dana Gřešáková rozená Řezníková
- Štěpánka Cedidlová rozená Bořutová
- Lenka Gřešáková
- Jaroslav Jenč

3. července 2022 jsme prožívali velikou radost a vděčnost Pánu Bohu za naše mladé **konfirmandy**, kteří vyznali svoji křesťanskou víru a potvrdili tak svůj křest.

Poprvé tak přistoupili k Svaté Večeři Páně, ve které nám Kristus dává svojí sílu a lásku, svoje přijetí a odpuštění, svůj pokoj a radost, dává nám svůj život. Těšíme se z toho. Milí naši mladí přátelé, Bůh Vás miluje. Ať Vám žehná, vede Vás a ochraňuje. Žijte ve spojení s Ním a stále Mu důvěřujte, a mějte tak Jeho radost, pokoj a lásku.

Ze srdce Vám žehná a modlí se za Vás Vaše Mária Jenčová.

V druhém srpnovém týdnu se poblíž Huslenek na chatě „Kychová“ uskutečnil **tábor** pro děti z Liptálu a okolí. Nejmenší stateční účastníci byli šestiletí, nejstarší a zároveň už velcí pomocníci pro vedoucí – patnáctiletí.

Tábor pořádala ČCE Liptál pro děti z církve i pro jejich kamarády. Zúčastnilo se celkem 18 dětí a po celý týden se navzájem poznávaly a zároveň porovnávaly své síly, bystrost, rychlost a kreativitu ve třech týmech. Tématem letošního tábora byly Letopisy Narnie a děti soupeřily za týmy dětí a králů z příběhu: Lucie, Petra a Zuzany.

Každý táborový den děti procházely společně s hlavními hrdiny příběhu. Do příběhu je vtáhly různorodé hry, tematická tvoření nebo duchovní programy. Děti si vyzkoušely i plnění dovedností, večery u ohně nebo velký celodenní výlet, neodmyslitelně patřící k táboru.

Vedoucí i děti si tábor moc užili. Doufáme, že se za rok zase společně potkáme. MH

Od 14. do 16. října se na faře konala **potáborová víkendovka**.

Děti se už moc těšily na svoje vedoucí z tábora. A mladí vedoucí se už nemohli dočkat na "své" dětičky. Všichni jsme prožívali velkou radost ze vzájemného setkání. Vedoucí připravili krásné a tvořivé aktivity pro všechny. Děti vyrobily podzimní pozdravy, který mi pak obdarovaly starší členy našeho sboru. Radost pak byla na obou stranách. Znovu jsme si připomněli svět Narnie a naše místo v něm. To je duchovní svět, ve kterém žijeme jako děti Boží, děti Krále a jaké je naše poslání, které máme od Boha: uvěřit Bohu a dovolit Mu, aby nás miloval a v síle Jeho lásky milovat druhé lidi a tak vítězit nad zlem kolem nás. Bůh ať nám v tom pomáhá a ať nám všem žehná. S láskou Vaše Mária

Sobotu 3. prosince, před 2. adventní nedělí, jsme prožili opravdu velkolepě. Skladby **České mše vánoční od Jakuba Jana Ryby**, v podání Litomyšlského symfonického orchestru a Smíšeného pěveckého sboru Bendl z České Třebové rozjásaly naše srdce a pozvedly nás k oslavě Boha, který se z lásky k nám stal Člověkem, aby nás zachránil a pozvedl k sobě. Silný zážitek umocnily úvodní slova Jaroslava Kratky, luterského faráře z Brna, který promluvil o životě autora skladby J. J. Ryby. Kromě jiného nám připomenul slovy polského básníka Adama Mickiewicze, že je dobré, když věříme, že se Pán Ježíš narodil v betlémských jesličkách, ale běda, když se nenarodil v našich srdcích.

A popřál nám, abychom tyto Vánoce prožili nejenom jako vzpomínku na Ježíšovo narození, ale abychom Mu umožnili narodit se v našich srdcích. A to stejné Vám ze srdce a s modlitbou přeji i já. Vaše Mária Jenčová

Na **společná setkávání** pro všechny zvala v Liptálském zpravodaji Pavlína Vaculíková:

„Milí přátelé, tímto bych Vás ráda pozvala na společné setkávání pro všechny.

Pro všechny znamená bez rozdílu věku, pohlaví, manželského či jiného stavu. Společenství je tu proto, aby každý komu opravdu záleželo na Kristu jako na osobním příteli, měl možnost si o něm a své víře popovídat. Probrat, jak se mi víra žije v praxi. Zeptat se paní farářky i ostatních věřících, jak jsou na tom oni. Co mají za problémy a nebo naopak z čeho mají v životě radost... Je to příležitost opravdu žít milujícího přítele Ježíše Krista. O to přece jde! Víra není tradice, kdo ji tak pojímá, tak nezakusil ve svém srdci srdečný vztah s Pánem... Potom je na místě přijít. Scházíme se jednou za čtrnáct dní na evangelické faře.

Rozloučení s br. Farářem Jaroslavem Vodou.

„Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ Jan 3, 16 Slovo bývalého synodního seniora Daniela Ženatého o bratru faráři Vodovi zaznělo v evangelickém kostele v Liptále při rozloučení s bratrem farářem Jaroslavem Vodou v sobotu 10. prosince 2022.

Rozloučení
s br. farářem
Jaroslavem Vodou

„Bratr farář Jaroslav Voda se narodil 14. 12. 1930 v Týně u Třebíče. Jeho maminka byla Marie, rozená Sklenářová, tatínek Josef Voda, sourozenci pak mladší bratři Josef a Gustav. Rodina se živila zemědělstvím. V Třebíči chodil Jaroslav Voda do školy, i na Gymnázium. Studoval v Praze na bohoslovecké fakultě. Po studiích nastoupil v roce 1953 jako vikář na Horní sbor na Vsetíně. Kolegou na sboru mu byl farář Bohuslav Burian, výrazná postava nejen na Valašsku.

Na Vsetíně byl Jarek 5 let. Poté odešel do uprázdněného sboru v Leskovci. I díky němu byl leskovceý sbor živý a otevřený, jeho iniciativou se v Leskovci postavil sborový dům. Rád a dobře pracoval s mládeží, nejen ve sborech, v nichž působil, ale v dřívějších letech i na celocírkevní úrovni.

V roce 1963 se oženil s Annou Řezníčkovou. V manželství se jim narodily děti Daniel, Petra a Michaela. V Leskovci byl Jaroslav farářem 30 let, výjimkou byl osmiměsíční pobyt na studiích v Edinburghu. Po 30 letech v Leskovci odešli Vodovi do sboru v Liptále, kde byl Jaroslav farářem dalších 16 let. V té době byl také 6 let seniorem Východomoravského seniorátu.

Po odchodu do důchodu konal bohoslužby tam, kam ho pozvali. Jako penzista byl ještě zvolen farářem na rok v Pozdřehově a na 2 roky v Pržně. To mu bylo 81 let. Myslím, že každý z nás, kdo se kdy s Jarkem potkal, potvrdí, že úvodní kontakt, dříve, než padlo slovo pozdravu, byl jeho široký úsměv, který naznačoval zájem a úvodní otázku – „tak co?“ Měl rád svou manželku, svou rodinu, měl rád lidi, přírodu, fyzickou práci. Byl vzdělaný. A hlavně bohoslužby konal rád. A dobře. Díky Bohu za něj. Zemřel po krátkém pobytu ve vsetínské nemocnici v pondělí 5. prosince 2022, devět dnů před svými dva a devadesátými narozeninami.“

Kázání bratra Daniela Ženatého

„Nikdo z nás nežije sám sobě a nikdo sám sobě neumírá. Žijeme-li, žijeme Pánu, umíráme-li, umíráme Pánu. Ať žijeme, ať umíráme, patříme Pánu. Vždyť proto Kristus umřel i ožil, aby se stal Pánem i mrtvých i živých.“ Římanům 14, 7-9

Tahle slova z dopisu apoštola Pavla kázal v tomto kostele farář Voda 2. října tohoto roku. Ve svých téměř 92 letech konal pohřeb. Díky laskavosti a ochotě jeho rodiny mám text toho kázání. Je psáno na počítači. A po vytištění jsou v něm pak rukou doplněné mnohé opravy. Pečlivé, upřesňující. Jedna z prvních vět kázání zní – to, že Kristus je základem víry bylo všem křesťanským sborům zřejmé. Na papíře škrtl Jarek slovo bylo. A opravil na – je. Věta pak zněla – to, že Kristus je základem víry je všem křesťanským sborům zřejmé. Jemně nasměruje sílu těch slov správným směrem. Do současnosti.

Evangelium není oprašovaná minulost. Je to slovo života a naděje pro přítomnost.

Je milé, svým způsobem dojemné tu opravu vidět. Svědčí o pečlivé práci teologa.

Bez ohledu na věk, bez ohledu na zkušenosti. Opravit minulost na přítomnost znamená zdůraznit, že Boží dílo se děje. Teď a dnes. Připomenout, že Bůh své konání neskončil s posledním biblickým příběhem. Jiný šmrnc pak dostanou i ta čtená slova apoštola Pavla, že nikdo z nás nežije sám sobě a nikdo sám sobě neumírá. Jsou aktuální. I pro tuto chvíli. Mají v sobě moc stát se nám potěšením ve chvíli, kdy se loučíme s milým člověkem.

Kdy si připomínáme jeho nasazení pro dílo Kristovo, a je nám smutno, že něco končí.

V adventu si připomínáme Kristův příchod. Změnu, která nastala vstupem Boha do našeho světa. Pomáháme si například obrazem – jako když světlo pohltilo tmu.

A současně se znovu a novu vyrovnáváme s tím, že ta změna ještě není úplná. Že ještě něco chybí. Že ještě vzdor vši naději má smrt moc nás oddělit od našich milých.

A tak na jednu stranu věříme, že naší smrtí se náš vztah k Bohu nemění. Je stále pevný. Garantem toho je sám Bůh. A na druhou stranu je nám líto, že ta smrt ještě jakousi moc má, a od našich milých nás odděluje. Jsou v Boží náruči. To jistě ano. Ale žel ne v náruči naší. Myslím, že nám to vlastně dává zvláštní svobodu. Smíme mít svůj život rádi. Smíme o něj pečovat, všelijak krásnit, vzdělávat se. Smíme se radovat ze setkání s přáteli, z toho že sních přece jen ještě padá, že třešeň, kterou Jarek na podzim dobře prořezal, bude mít jistě hojnou úrodu. A současně je v tom odvaha na tomto životě nelpět. Ač máme tento život rádi, smíme se těšit na to, co nás čeká, až to tady skončí. Až budeme zase doma. Tam, odkud jsme na tento svět vyšli, tedy u Boha. V jednom z posledních letošních kázání Jarek kázal: Nemoc – jakkoli těžká a zlá – se nemá stát jediným středem našeho života. Protože ani v těch hlubinách bezmocnosti nepřestáváme patřit svému Stvořiteli a Spasiteli. A nepřestáváme mu patřit ani tehdy, až se naše tělo promění v prach. Nemoc může být něčím velice těžkým, ale není tím nejvyšším a věčným. Ona skončí, ale Bůh trvá na věky. Tělo hyne, ale i v tom hynoucím těle můžeme spatřit Boha, a celou duší v něm spočinout. Co k tomu dodat? Asi pouze – Amen.

Bratr farář Jaroslav Voda svojí láskou, obětavostí a péčí o svěřené stádo vtiskl do liptálského sboru nesmazatelnou pečeť a vyoral hlubokou brázdu v našich srdcích. Nejenom, že za jeho působení v našem sboru zde vzniklo a uskutečnilo se mnoho krásného. Například, byl vybudován sborový sál, vznikla spolupráce s holandským sborem v Beilen a mnoho, mnoho jiného. Ale především jeho lidský zájem, radost ze života, ze setkání s člověkem, jeho přítomnost v každodenním prožívání našich radostí i bolestí, slovo povzbuzení a ujištění o Boží milující blízkosti, to vše bylo pro nás i naše rodiny nesmírným Božím darem a požehnáním. A to nejenom v době jeho působení v Liptále, ale až do jeho smrti.

Ani po ukončení služby faráře v Liptále a po odchodu do důchodu nepřestal laskavý pastýř svých oveček jevit o nás zájem a zůstal zde pro nás až do konce, kdykoliv jsme ho potřebovali. V jeho životě Bůh naplnil svá zaslíbení, o kterých čteme v Žalmu 92, 14-16: „Ti, kdo v domě Hospodinově jsou zasazeni, kdo rostou v nádvořích našeho Boha, ještě v šedinách ponesou plody, zůstanou statní a svěží, aby hlásali, že Hospodin je přímý, skála má, a podlosti v něm není!“ Silně k nám promlouvá svědectví jeho života a zanechává nám velký odkaz. Abychom i my svěřili svůj život do Pánových rukou. Abychom Mu svěřili všechna svá trápení, bolesti i křivdy. Abychom odpustili a přijali Boží odpuštění a neztratili tak radost v srdcích, radost z toho, že nás Bůh miluje a že Mu na nás záleží. Abychom si vážili těch, které nám Bůh v životě daroval. Tak jak si Jarek vážil své manželky Aničky, která ho vždy podporovala svojí milující blízkostí, a kterou on věrně miloval a se kterou prožil nádherných 58 roků společného života. Abychom si vážili jeden druhého a společně kráčeli za Pastýřem našich duší, Pánem Ježíšem Kristem, a nechali se Ním jednou přivést do toho nebeského ovčince, kam, věříme, že nás už předešel náš bratr farář. A kde každého z nás s láskou očekává náš milující a Dobrý Pastýř, Pán Ježíš Kristus, který dal svůj život za naše hříchy, abychom se s Ním všichni společně radovali navždy tam, kde už není žádná bolest, žádný žal, žádné zlo, ani smrt, jenom trvalý život, radost, láska a pokoj. Tak Mu uvěřme! Našemu Bohu buď dík a sláva za všechno Jeho dobrodiní, nyní i na věky!

Mária Jenčová

Naše vzpomínky na pana faráře Jaroslava Vodou:

„Při sobotním rozloučení s panem farářem Jaroslavem Vodou mi hlavou prolétly vzpomínky na to, jak jsem jej poznala já. Nejprve jsem o něm jen slyšela od svého staršího bratra. Tenkrát, koncem osmdesátých let, jsem se při návštěvě rodičů zmínila o tom, že budeme mít v Liptále nového pana faráře. Bratr okamžitě zareagoval, že on jej zná, že je to velmi milý člověk. Že když koncem padesátých let začal jezdit autobusem u ČSAD Vsetín, jezdil právě přes vesnice kolem Valašské Polanky. V té době působil v Leskovci mladý pan farář, jenž se velmi líbil děvčatům, hlavně jedné mladinké Aničce, která s bratrem pravidelně autobusem jezdila a která si nakonec pohledného pana faráře vzala. Byla jsem zvědavá, jaký nový obyvatel fary bude. Už to nebyl mladík, ale velmi energický muž s prosedivělými vlasy a velmi podmanivým hlasem. Od samého počátku byl stále v pohybu, cokoliv se dělo kolem kostela nebo fary, u všeho byl přítomen a do každé práce se zapojoval. Často jej bylo vidět v létě brzy ráno s kosou v ruce, jak udržuje zahradu kolem kostela. Jako člověka jsem jej lépe poznala, když křtil jednoho dne všechny naše a bratrovy děti. A později si získal i je při konfirmačních cvičeních. Dcera si přála, aby ji oddával a aby, i když tu již nebydla, pokřtil i její dvě nejstarší děti. Letos v létě na něj vzpomněla při návštěvě i naše známá z Nizozemí, která na dceřině svatbě seděla s Vodovými u svatebního stolu, hovořili spolu a již tenkrát obdivovala jeho vzdělanost a moudrost. Jeho usměvavá tvář, upřímný pohled, pevný stisk ruky při pozdravu nebo loučení – to v mém srdci zůstane navždy. Hana Vaculíková

„V sobotu 10. prosince 2022 se v evangelickém kostele v Liptále konalo poslední rozloučení s bratrem farářem Jaroslavem Vodou, který zemřel jen několik dní před svými 92. narozeninami. Přišli se s ním rozloučit lidé ze širokého okolí, především z míst, kde působil jako farář, tj. ze Vsetína, Leskovce, Liptálu, Pozdětchova a Pržna.

Celý život působil na Valašsku, valašské kopce měl rád a malebným krajem maširoval křížem krážem téměř až do posledních dnů. Měl rád zdejší lid, s každým, koho potkal, se rád zastavil a povyprávěl. Vždy s vlídným úsměvem, pochopením pro každodenní starosti i radosti obyčejných lidí.

Za svého působení v Liptále působil jako senior Východomoravského seniorátu, ale svému sboru nezůstal nic dlužen. Zasloužil se o stavbu zdejšího sborového domu, v kostele, který je možná největším evangelickým kostelem na Moravě, byla za jeho působení položena nová podlaha, byl vymalován, instalovalo se v něm topení i lepší osvětlení. Obnovil výuku náboženství ve škole s pravidelnou přípravou konfirmandů, pracoval s mládeží, zavedl červencová setkání na památku M. Jana Husa při hranici. Nové poměry umožnily i partnerskou spolupráci s reformovaným sborem v Beilen. Nedělní kázání připravoval vždy mnoho hodin, k napsanému se vracel a prováděl další drobné úpravy. Pravidelné bohoslužby nesměla narušit ani zasloužená dovolená. Dbal na to, aby trvala jen týden a aby nejpozději v sobotu večer byl doma s tím, že v neděli musí kázat. Ve volbách v roce 1990 získal velké množství hlasů, jeho slovo mělo vždy velkou váhu a díky němu měla jednání Zastupitelstva obce Liptál klidnější průběh. Vzpomínám na něj jako na přispěvatele do časopisu Český bratr. Širší veřejnosti asi není znám jeho překlad knihy J.H. Charleswortha Ježíš a svitky od Mrtvého moře.

Na zvláštní kouzlo, kterým působil na děti, mládež i dospělé, mě upozornila má sedmiletá dcera. Přišla ze školy s odřeným kolenem. Na mé další dotazy odpověděla, že utíkala do náboženství a zakopla na schodech. Proč? Musela být ve třídě první. Chtěla sedět v první lavici, aby pana faráře dobře slyšela. Že slyšela dobře a dobře si vše i pamatovala, to jsme doma věděli, protože týden co týden nám vše podrobně vyprávěla. Dodnes na ty chvíle s úsměvem vzpomínám. To jsem ještě netušila, že vážený pan farář mně jednoho dne nabídne tykání a se svojí manželkou Aničkou se stanou našimi nejbližšími přáteli. Naše poměrně častá setkání přetrvala i jeho odchod z Liptálu a působení v jiných farnostech. Byl o generaci starší než my, ale s málokterým z našich vrstevníků jsme se tak nasmáli jako s ním, málokomu jsme mohli beze studu svěřit vše, co nás trápilo.

Podobně jej vnímali i ostatní farníci. Když se rozkřiklo, že v Liptále bude kázat bratr farář Voda, bylo vždy v kostele více lidí a po skončení bohoslužeb se nebylo možno rozloučit. Každý chtěl s panem Vodou promluvit, všichni se zajímali, jak se jim vede, co je nového. Jeho úsměv a laskavý pohled nás pak provázel cestou domů a máme jej navždy v našich pamětech. Jeho náhlý skon všechny překvapil. S úzkostí jsme sledovali, zda svým optimismem a nezdolnou vůlí žít se mu podaří přemoci těžkou nemoc. Nestalo se. Je na nás, abychom poděkovali Bohu za jeho život, za to, že nám bylo dovoleno být mu nablízku, že nám byl svou pracovitostí, moudrostí i celoživotním optimismem velkým vzorem. A po vzoru pana faráře Vody škrtám byl a píši je a bude. Věra Halová

Adventní koncert

První adventní neděle již tradičně patřila **adventnímu koncertu**. Po dvouleté přestávce jsme mohli strávit sváteční odpoledne v liptálském evangelickém kostele při poslechu varhanních skladeb v podání Aničky Vaculíkové. V jedné skladbě doprovázela Tomáše Sachra (trubka), v další Věru Gojnovou (housle) – učitele zdejší pobočky ZUŠ Morava. Velmi se líbil Akordeonový soubor, jehož vystoupení bylo odměněno dlouhým potleskem.

Vánoční písně a koledy zazněly v podání ženských pěveckých sborů Děvčice z Vonice ze Zlína a Rokytanky z Liptálu.

I letošní koncert byl charitativní – sbírka je určena na financování domácí péče Diakonie ve Vsetíně, jejíž práci krátce představila paní Jana Najtová. Její slova na posluchače zapůsobila a podařilo se nám vybrat krásnou částku 13.172,- Kč, za kterou i jménem paní Najtové všem děkuji.

Jménem Rokytanky ještě jednou dárcům děkuji a přeji nám všem, abychom se zastavili v tomto vánočním čase, neboť není krásnější chvíle pro otevření našich srdcí a obdarování lidí kolem sebe láskou. Uklidme si nejen v pokoji, ale i v duši, abychom pocítili radost a vděk. Požehnané Vánoce Vám všem a v novém roce hlavně pevně zdraví.

Hana Vaculíková

V této těžké době, kdy zuří válka na Ukrajině i my chceme pomoci. Proto jsme se rozhodli nabídnout naší neobydlenou faru maminkám s dětmi, kteří přechají před válkou. Nejprve však musíme faru přizpůsobit tomu, aby byla obyvatelná. Zprovoznit topení, zkontrolovat elektřinu a teplou vodu. Taky chystáme do budoucna výměnu oken, aby teplo zůstávalo vevnitř a nevytrácelo se starými okny ven. Jakmile bude vše dokončeno, rádi bychom ubytovali jednu až dvě rodiny, které potřebují střechu nad hlavou. Nyní fara slouží alespoň pro skladování materiální pomoci pro ADRU, která pomáhá lidem v nouzi.

Římsko-katolická
církvev

Moc ráda bych touto cestou poděkovala za spolupráci na letošním ročníku **Tříkrálové sbírky**. Přestože koleda probíhala díky koronaviru ve velké míře znovu bezkontaktně, podařila se vykoledovat nádherná částka 1 323 398,- Kč která opět poslouží potřebným v našem regionu.

K celkovému výtěžku se přidává částka 29.782,- Kč z online koledy a 32.890,- z bezhotovostních darů pro vsetínskou Charitu na účet Tříkrálové sbírky. Děkujeme za ochotu ke spolupráci! Bez vaší podpory Tříkrálové sbírky bychom nemohli pomáhat tak širokému okruhu potřebných. Přeji všem vše dobré a aby ten letošní rok byl mnohem lepší než ten uplynulý! Bc. Jarmila Hyžáková, ředitelka Charity Vsetín

Léto se v naší farnosti neslo v duchu velkých oprav, ale taky velkých změn. Na konci června jsme se rozloučili s naším drahým kaplanem P. Pavlem Lvem Eliášem, řeholníkem z řádu kapucínů, který u nás sloužil po dobu 2 let. Nyní působí jako kněz v Zábřehu na Moravě a jedenkrát týdně jezdí do nemocnice Milosrdných bratří ve Vizovicích. Byl nám skvělým pastýřem, kazatelem, ale i dobrým přítelem, který vždy uměl dobře poradit a měl skvělý smysl pro humor. Děkujeme mu za krásné dva roky, které uběhly jako voda.

Na začátku července jsme přivítali nového kaplana P. Jindřicha Peřinu, který k nám přešel z Uherského Brodu. Náš kraj dokonale zná, neboť působil ve vedlejších Vizovicích a Jasenné několik let. Přejeme novému kaplanovi Vsetínské a Liptálské farnosti, aby se mu u nás líbilo a vyprošujeme hodně sil v novém působišti.

V polovině prázdnin proběhla na faře výměna oken, menší stavební úpravy a výmalba. Na konci prázdnin byl taky nainstalován nový ciferník na věž kostela. Ciferník dostal nový kabát. Lidé se nyní často ptají, proč není v původních barvách? Inu, při rozboru staré malby ciferníku bylo zjištěno, že byl černý a ručičky zlaté. Museli jsme se tedy držet přesného postupu původních barev a nátěrů. Ciferník zdobil akademický malíř pan Káňa. Celkové náklady byly 70 tisíc, z toho 35 tisíc byla dotace. Ručičky jsou zlaceny plátkovým zlatem, proto byla cena tak vysoká. Poděkování patří panu starostovi Ing. Milanu Daňovi za pomoc při demontování a instalaci nového ciferníku. Obec Liptál zajistila dopravu ciferníku a plošinu, ze které bylo možno ciferník namontovat na věž. Na konci léta jsme s otcem Jindřichem připravili rozlučku dětí s prázdninami. Akce byla zahájena mší svatou, která byla obětována za děti, které půjdou do školy. Děti utvořily krásné společenství a po mši svaté byla opékačka na farní zahradě. Celá akce proběhla ve skvělé náladě a za zvuku kytary a zpěvu známých trampských písní se sedělo až do nočních hodin. V neděli ještě otec Jindřich dětem posvětil aktovky a popřál skvělý start do nového školního roku.

Chtěli bychom touto cestou poděkovat vedení obce Liptál v čele s panem starostou Ing. Milanem Daňou za příspěvek na vybavení farní klubovny pro rodiny s dětmi. Celkový rozpočet byl 35.000,- Kč a z toho byl příspěvek 25.000,- Kč od obce. Všem patří velké díky! Za tuto částku jsme na faru mohli pořídit nové krbové kamna, velkou sedačku s konferenčním stolem, záclony a další... V minulosti se naše schůlička scházela vždy u nějaké rodiny doma, kde jsme mohli nacvičovat nové kostelní písně, nyní už se všichni těšíme, že se budeme moci scházet u nás ve farní klubovně. Jan Maliňák, člen farní rady

Dne 29.5.2022 byla pro naše farní společenství radostná událost. Děti ze 3. třídy poprvé přijaly **svátost oltářní - eucharistii**. Tato slavnost byla v našem kostele naposledy před dvěma lety. Nyní v našem kostele poprvé přijaly eucharistii Janička Maliňáková z Liptálu a Luděk Kovařík ze Vsetína.

Celý obřad celebroidal náš děkan P. František Král. Farníci připravili krásnou výzdobu v kostele a děti poctivě na tuto slavnost cvičily zpěv se schůličkou. Ke slavnostnější atmosféře přispěla i dechová hudba Liptalanka, která hrála před kostelem pro radost a v kostele zahrála slavnostní fanfáry. Děti, které poprvé přijímaly tělo Páně se poctivě celou třetí třídu připravovaly na tuto velkou událost ve svém životě. Pravidelně chodily na mše svaté a do náboženství. S rodiči se doma učily nové modlitby a katechismus. Celá mše se opravdu nesla ve slavnostním duchu. Děti na závěr poděkovaly rodičům a taky otci Františkovi, který je celou dobu připravoval na tento pro ně tak vzácný den. Na závěr ještě proběhlo focení a po mši svaté se venku rozdávalo malé občerstvení za radostných tónů Liptalanky.

Poté už všichni odcházeli do svých domovů ke slavnostnímu obědu.

Velké díky všem, kteří připravili tak krásnou slavnost. Jan Maliňák, člen farní rady

Jak bývá dobrým zvykem, žáci na konci školního roku vyjedou za odměnu na výlet se svou třídou. Letos to byl výlet i z náboženství.

Celý nápad vznikl u otce Františka Krále, který chtěl dětem udělat radost a že byli v náboženství šikovni, připravil jim 13.6.2022 **výlet do Loštic a na Bouzov**.

S dětmi jeli i rodiče a ostatní doprovod ze Vsetína a Liptálu. První zastávka byla v Lošticích, kde se vyrábějí olomoucké tvarůžky. Děti si prohlédly muzeum výroby tvarůžků a pak si mohli všichni koupit v podnikové prodejně tvarůžkové speciality, ale i klasické sýry všech druhů, syrové nitě, jogurty, mléko nebo jiné mléčné výrobky.

Po prohlídce jsme měli v tamním kostele sv. Prokopa mši s otci misionáři, kteří nás vřele přivítali a slavili s námi mši svatou. Následoval oběd na farní zahradě, kde byly připravené špekáčky a děti si opekly na ohni svůj oběd.

Poté jsme se s plnými žaludky vydali na poslední zastávku - na hrad Bouzov. Trošku nám cestou na hrad zapršelo, ale nikoho to neodradilo, aby navštívil perlu olomouckého kraje! Po krásné komentované prohlídce hradu si daly děti zmrzlinu, udělali jsme si hromadnou fotku před hradem a poté už následovala cesta domů. Výlet se všem moc líbil a už se těšíme na další.

Jan Maliňák, člen farní rady

Ve spolupráci se Základní školou Liptál navštěvují naše děti **keramickou dílnu** pod odborným vedením paní vychovatelky Petry Pilné. Děti se tak postupně seznamují s keramickou hlinou. Je to velmi tvárný materiál, který pomáhá rozvíjet nejen jemnou motoriku, ale i tvůrčí schopnosti dětí, kreativitu a také jejich představivost a fantazii. Vznikají tak překrásné plošné i prostorové výrobky. Díky tomu si děti pak po vypálení v keramické peci své výrobky odnášejí domů a postupně si vyzdobují své pokojíčky.

Hana Červenková

Z Mateřské školy
Liptál

Masopustní nebo také **fašankové období** bylo časem, kdy se doporučovalo hojně jíst maso a vše mastné a masité. Věřilo se totiž, že ten, kdo spořádá v průběhu masopustu hodně takových pokrmů, zůstane po celý rok při síle. Lidé se prostě veselili, a tak i my v naší třídě žabiček jsme si masopust náramně užili. Začátkem týdne jsme si povídali, co to vůbec je, ten MASOPUST. Další den jsme se seznamovali s maskami, s pohybovými hrami a písničkami, které k masopustu patří. Ve středu jsme vyráběli papírové masky a ve čtvrtek ochutnávali výrobky od našeho pana řezníka Hrušky. Jitrnice a tlačenka dětem moc chutnaly. A v pátek jsme smažili tvarohové koblížky a zatancovali jsme si na známé písničky.

Darina Geržová

Třetí únorový týden v mateřské škole patřil masopustnímu veselí a s ním spojenému karnevalu. V průběhu týdne jsme se s dětmi bavili, co se na karnevalu dělá a vyzdobili jsme šatny a sál různými girlandami a balónky, které bezesporu ke karnevalu patří. **Karneval** se uskutečnil ve čtvrtek 17.2.2022 v prostorách nového sálu.

Děti se na celou akci moc těšily, což bylo znát z jejich nápaditých masek, které dokreslovaly pěknou atmosféru karnevalu. Všichni se proměnili ve zvířátka, pohádkové postavy, policisty.... Třídy jsme roztančili v rytmu veselých tónů. Bonusem bylo téměř profesionální kreslení na obličej. Po svačince jsme se přesunuli do kulturního sálu v poschodí, kde na nás čekalo překvapení v podobě Wikiho show.

Kamarád Wiki představil dětem příběh ze světa ŠMOULŮ. Společnými silami jsme za doprovodu hudby, soutěží a další parádní zábavy, vysvobodili přeměněného Šmoulu. Vše bylo doprovázeno pěknými světelnými efekty, kulisami a bublinkovou minidiskotékou. Všichni jsme si užili příjemnou atmosféru umocněnou pěknými prostorami nově vybudovaného sálu.

Dana Miklová, učitelka MŠ

Canisterapií se rozumí léčebný kontakt psa a člověka. Pes už svou přítomností dokáže vyvolat dobrou náladu všude tam, kde je jí nedostatek. A o tom, že úsměv léčí není pochyb. Ale už dávno to není jen o radosti, kterou psi lidem přináší. Canisterapie může mít formu individuální nebo kolektivní. Využívá se různých druhů plemen, s průkazem původu, ale i bez něj. Děti z naší mateřské školy měly možnost si ji vyzkoušet. Schovávaly psí piškotky, které pak pejsek hledal nebo skládaly puzzle s motivy pejsků. Všem se setkání s pejskem moc líbilo a budeme se těšit na další. Hana Červenková

Dne 29. dubna přiletěli do naší mateřské školky čarodějnice a čarodějové. Převlečené děti se zapojily do **čarodějnického reje** – tančily, přecházely močál, hledaly hmyz v pavučině, tkaly pavučinu apod.

Po svačince jsme společně vylétli na školní zahradu, kde nás čekalo zábavné dopoledne plné soutěží. Děti létaly na koštěti mezi překážkami, házely kruhy na čarodějnický klobouk, probíhaly temnou skrýš a hledaly v žízalách (špagetách) ukryté hady.

Po splnění úkolů si vylovily v kouzelném brčálovém lektvaru odměnu v podobě gumového hada a myšky. Na závěr obdržely čarodějnický diplom. Dana Miklová

V rámci oslavy **Dne dětí** jsme s mateřskou školou navštívili dětské zábavní centrum **Džungle Vsetín**. Po dopolední svačince pro nás přijel autobus a odvezl nedočkavé účastníky výletu přímo před zábavné centrum. Tam se děti vyřádily na skluzavkách, tobogánu, v třípatrovém labyrintu, na trampolínách, průlezkách, zdolávaly různé překážky, jezdily na dětských motorkách, odrážedlech, běhaly, hrály si v bazénu s míčky, apod. Děti si užívaly zábavu plnými doušky, v jejich očích se zračila radost a spokojenost. Největší oblíbeně se těšil tobogán a víceúrovňová prolézačka s napínacími pásy. Děti vykazovaly značnou fyzickou aktivitu, proto bylo nutné často doplňovat tekutiny.

Před obědem nás autobus, který jsme zaplatili z výtěžku z velikonočního jarmarku, odvezl zpět do MŠ. Po obědě na děti čekalo ještě jedno malé překvapení, jako završení jejich dne, ve formě točené zmrzliny u hasičské zbrojnice. A také byl ten den zrušen odpolední odpočinek, což se zamlouvalo především starším dětem, Celý den se vydařil, obešel se bez zranění, některé děti vypadaly sice unaveně, ale velmi spokojeně.

Monika Fojtů

Dne 30. 3. jsme se v dopoledních hodinách vydali s dětmi za kulturou na **divadelní představení** na Malé scéně ve Zlíně. Děti se na tento plánovaný výlet velmi těšily, především ty mladší, protože pro mnohé z nich to byla nová zkušenost. Návštěvě divadla předcházela drobná příprava spojená s volbou vhodného oblečení, připomenutí zásad slušného chování a bezpečnosti při přepravě autobusovou dopravou i v divadle samotném. Dále přiblížení obsahu samotného představení, které mělo dětem přiblížit dobrodružství kosích bratrů Josefa a Václava. Cesta tam i zpět byla příjemná, plná švitoření natěšených dětí. Dětem se představení velmi líbilo a my dospělí, jsme měli radost z toho, že kromě moderních pohádek dokážou děti zaujmout i příběhy kosích bratrů, které jsme před lety ve Večerníčku také sledovali. Monika Fojtů

V měsíci květnu proběhl ve třídě Žabek i Kuřátek projektový týden ve znamení **řemesel a povolání**. I když se týká především světa dospěláků a jejich každodenní práce ve smyslu zaměstnání či profese, je důležité, aby je také děti postupně poznávaly a vytvářely si optimální vztah k budoucímu pracovnímu uplatnění. Smyslem bylo seznámit děti s klasickými řemesly a povoláními. Uvědomit si, že manuální práce je užitečná a žádný člověk se bez ní neobejde. Ale také získat kladný vztah k ní, vážit si práce druhých a neníčit ji. Vypravili jsme se do truhlářské dílny šikovného pana Marka. Děti si prohlédly truhlárnu a seznámily se s různými stroji, které truhlář ke své práci potřebuje. Pan truhlář jim ukázal práci na jednotlivých strojích a také svého velkého pomocníka – vysavač.

Bylo to krásné dopoledne, se spoustou nových informací se zjištěním, že práce může být i zábava. Děti obdivovaly nákladní auto vyrobené ze dřeva se všemi detaily a poznávaly různé nástroje potřebné k této práci.

Další návštěva byla u „pilné tkadleny“ paní Petry Pilné. Ta děti seznámila s historií tkalcovství, ukázala práci na tkalcovském stavu, přiblížila výrobu koberečků z proužků plátna. Děti si pak tkaní samy vyzkoušely.

Využili jsme také šikovnou maminku, paní Veselou, která za námi přijela a ukázala dětem postup zpracování vlny – praní, barvení (třeba ořechovými slupkami) a česání. Nesměla chybět ukázka zpracování vlny kroucením na kolovrátku. Také tuto činnost si pak děti vyzkoušely. Další praktickou ukázkou byly výrobky z různých druhů vlny.

S dětmi jsme také navštívili Obecní úřad v Liptále. Úřadem nás provedl pan starosta.

Na konci prohlídky nás čekala společná fotografie.

Týden se nám vydařil a věříme, že si děti z něj něco zapamatují a třeba v budoucnu budou pokračovat v některém řemeslu.

Hana Červenková

Dne 29.6.2022 jsme se domluvili s panem Miroslavem Beránkem, který je tatínek našich dětí, že se můžeme v rámci našeho projektového bloku „řemesla a povolání“ dojít podívat na místo kde pracuje. Firma Kelliwood prodává, montuje, sestavuje spoustu věcí, nejen tedy dřevěné sauny, ale i různé dřevěné komponenty k saunám, vyvýšené záhonky, dětské taburety, atd. Pan Beránek nás firmou provedl, děti se mohly podívat do těch krásných saun, které vypadají jako domečky pro skřítky. Také jsme se podívali na vířivky a ochlazovací kádě, které se jim asi nejvíce líbily, protože v nich byla voda a tu děti mají asi nejraději. Také nás přivítal pan majitel, který nám předal i krásný dárek – hmyzí domeček, ten jsme si vystavili na naší zahradě.

Darina Geržová

Jako každý rok, tak i tento, jsme se vydali na návštěvu za našimi kamarády a paní učitelkou **do základní školy**, aby se naši předškoláci seznámili s prostředím, kam půjdou k zápisu. Tentokrát nás přivítaly děti ve třetí třídě. Paní učitelka Ildžová si se svými žáky připravila ukázkovou hodinu, jak to ve škole probíhá a jak taková hodina vypadá.

Děti tedy usedly do lavic, jako velcí školáci a třetíáci byli jejich pomocníci a průvodci. Společně plnili spoustu úkolů - např. (vytleskávali rytmus, skládali obrázky, poslouchali příběh a v něm poznávali barvy, počítali předměty, vykreslovali obrázky, které si museli zapamatovat, a spoustu dalších úkolů). Hodina, která trvala 45 minut, nám utekla jako voda, a stejně jsme vše, co si pro nás paní učitelka připravila, nestihli.

Naším předškolákům se tam moc líbilo a už se všichni těší, až půjdou k zápisu.

Díky **pozvání na návštěvu** od maminky Verunky Mikulcové, jsme se 25.3.2022 vydali na dopolední vycházku do Kopřivného v Liptále. Jelikož cesta byla opravdu daleká, vzali jsme si svačiny a batůžky s sebou a vyrazili jsme už v 8.00 ze školky. Počasí nám ten den opravdu přálo, sluníčko a teplé jarní počasí nás provázelo. Cestou jsme pozorovali krásnou probouzející se přírodu, poslouchali jsme zpěv ptáků a občas jsme si splnili i nějaký ten „úkol“, jako např. kdo najde prvosenku jarní, kterého ptáčka slyšíme ťukat v lese... Na první zastávce „Na špici“ jsme měli první svačinovou přestávku, děti snědly opravdu všechno. Dále jsme pokračovali k pomníku, kde padli naši partyzáni. Sourozenci Matýsek a Mariánka nám ukázali, kde bydlí. Také jsme šli kousek cesty se zavřenou pusinkou a poslouchali jsme zpěv ptáků. Dále jsme se zastavili u Kačenky Dědkové, kde jsme se podívali na prasátka, telátka a kravičky.

Pak jsme došli k Mikulcům, kde už probíhalo nové kovávání koně, tak jako se to dělávalo kdysi. Byl tam pan kovář, který musel koňovi kopyta seškrábat a očistit, a pak teprve nasadit novou podkovu a přitlouct ji hřebíkem. To vše se dělá, tak jednou za dva měsíce. Pro děti i pro nás paní učitelky to bylo opravdu zajímavé. Pak jsme si chvilku pohráli u Verunky na zahradě, dostali jsme od její maminky výborné občerstvení, a protože jsme měli ještě chvilku čas, vydali jsme se k nedalekému rybníku, který hlídá velký dřevěný Vodník.

Tam jsme se proběhli, napili, dojedli poslední zásoby a spěchali do školky na oběd. Ale protože cesta byla opravdu daleká a časově bychom to nezvládli, zavolali jsme si na pomoc pana místostarostu, který nás do školky odvezl velkým obecním autem. To byl pro děti na úplný závěr naší vycházky asi největší zážitek. Darina Geržová

Je každoroční tradicí, že u příležitosti **Dne matek**, který připadá na druhou květnovou neděli, připravují děti z naší mateřské školy spolu s učitelkami vystoupení pro naše maminky a babičky. Po dvouleté odmlce se konalo v novém kulturním sále. Děti se na tato vystoupení řádně připravovaly. Vše bylo ve znamení jarních berušek, broučků, motýlků, pampelišek... Děti tak s radostí pro maminky tančily, přednášely a zpívaly. Na závěr celého vystoupení děti přinesly svým maminkám dárek, který vyrobily v keramice, nesmělo chybět přání od srdíčka a růžička jako poděkování za péči a starostlivost. Po vystoupení bylo připraveno bohaté občerstvení s kávou. Věříme, že se odpoledne všem líbilo a opravdu si ho užili. Hana Červenková

První **velikonoční jarmark** v Liptále byl skvělý. Tak jak to je zvykem u vánočního jarmarku, který byl po dva roky zrušen z důvodu covidu, se tohoto velikonočního účastnily všechny třídy základní školy a stejně tak naše mateřská škola. Sešla se spousta výrobků od rodičů dětí i zaměstnanců školky. Opět jsme se přesvědčili, že rodiče mají obrovskou fantazii a šikovné ruce. Za to jim moc a moc děkujeme.. Prodáváno se pečivo v podobě velikonočních beránek, chlebů nejrůznějších chutí, sušenky, různé výrobky, vajíčka, tatarské, krásné věnečky... Všechno z prodejních stolů rychle ubývalo. Příprava a výroba byla náročná, ale stálo to za to a už teď víme, že se z jarmarku stane další tradice. Získané peníze použijeme pro děti Hana Červenková

V týdnu před Velikonocemi jsme dostali pozvání k **návštěvě hospodářství** u paní Hořanské. Výlet jsme naplánovali dle počasí na Zelený čtvrtek. Velká část dětí přišla v tento den v zeleném tričku nebo šatkách. Po svačince jsme vyrazili na výlet. U paní Hořanské jsme se prohlédli králíčky, pejska, ovečky, jehňátka a děti si pak mohly pohrát na prolézačkách. Paní Hořanská nám taky domluvila návštěvu u pana Zdeňka Mrliny na jeho statku. Děti s nadšením obdivovaly telátka a krávy, chlapce zaujala zemědělská technika. Na závěr za námi z pastviny přiběhli koníci. Výlet byl příjemným zpestřením čtvrtečního dopoledne jak pro děti, tak i pro učitele. Dana Miklová

Vynášení Smrti nebo Morany je starodávná tradice, která se ze slovanských časů dochovala až do dnešní doby. Pro naše předky byl rituál vynášení zimy a vítání jara velmi významnou událostí. Také naše děti přivítaly jaro zvykem zvaným "Vynášení Morany". Děti spolu s rodiči vynesli Moranu kolem zámku na most u hasičské zbrojnice, kde byla spálena a vhozena do Rokytenky. Voda ji odnesla jako symbol překonání zimy. Na cestu jí děti zazpívaly a zamávaly. Podle starých zvyklostí je třeba přivítat jaro právě spálením "smrtky", čímž vyženeme z oblasti také bídu a nemoci. Akce se vydařila a byla zakončena společným opékáním špekáčků na zahradě mateřské školy. Hana Červenková

Indiánský týden v MŠ si všichni maximálně užili. Paní učitelky z obou tříd připravily pro děti plno zajímavých akcí. Vyráběly papírové totemy, každý si podle své fantazie vytvořil indiánskou členku a veškeré tvoření se neslo v indiánském duchu. Po celý týden děti zpívaly písně, tančily, učily se básničky. Byl to týden plný dobrodružství a srandy.

Vyvrcholením celého týdne byl odpolední výlet Žabek na Syrákov, kde se nejdříve „posilnily“ nanukem a pak se vydaly na cestu na Vartovnu. Cestou děti hledaly a plnily nejrůznější úkoly. Ti nejodvážnější vyběhli až nahoru na rozhlednu. Všichni se pak posilnili a sešli ke studánce pod Vartovnou, kde bylo ukryto razítko medvěda Jury, to si děti natiskly do sešítku letní regionální hry, kterou dostaly od pana místostarosty. Vzhledem k tomu, že se blížila bouřka, nechali jsme se zpět do MŠ dovézt obecním autem. Tam na nás čekal poklad, který děti musely nejdříve najít. Poté si přichystaly vše na spaní a čekalo se na tmou, aby mohla začít indiánská stezka odvahy.

Na ní děti procházely budovou školy podle světylek a v závěru je čekal v týpí šaman.
Za odměnu dostaly plyšáka a plni dojmů ulehly do spacáků. Hana Červenková

Dne 16.6. nám přišel do schránky Mateřské školy dopis psaný náčelníkem Indiánů. Naše „indiánské děti“ mu pomáhaly plnit úkoly na indiánské stezce v místním zámeckém parku. Děti ze třídy Kuřátek mají v sobě kus indiánské povahy. Zdatně lovily bizony, trpělivě skládaly indiánské puzzle, zodpovídaly na vědomostní otázky a byly obratné při jízdě na koni. Dokázaly spolupracovat a vzájemně si pomáhat. Na závěr na ně čekala sladká odměna v podobě čokoládových penízků a nafouknutý skákací hrad.

Dana Miklová

Letošní rozloučení s nejstaršími dětmi, které od září nastoupí do první třídy základní školy začalo dopoledne „**maturitou**“. Po slavnostním slibu předškoláků byla maturita završena slavnostním přípitkem dětským šampusem. .

Odpoledne jsme využili krásné počasí a oslavu jsme připravili na zahradě. Program určený pro všechny děti probíhal v duchu písniček, tancování a soutěží v režii Wikiho show s Mimoni. Děti se dobře bavily i se svými rodiči a pak už nastal čas pro vlastní loučení. Dvacet tři dětí bylo slavnostně dekorováno šerpou. Obdržely knížku s věnováním a malé dárečky, které věnoval obecní úřad. Hana Červenková

Dne 14.3. k nám na zahradu mateřské školy zavítali **zdravotníci ze záchranné služby** Vsetín. Na figuríně předvedli, jak se monitoruje srdíčko. Odvážné děti si mohly zkusit transport zraněného. Děti i paní učitelky si doplnily své znalosti a dovednosti v poskytování první pomoci. Také jsme si prohlédli interiér sanitky a její vybavení. Na rozloučenou nám zdravotníci zahoukali a zablikali majákem. Děkujeme panu Bártlovi za zprostředkování komentované ukázky své činnosti.

Dana Miklová

V pátek 24.6.2022 nás v MŠ navštívil **psovod** z oddělení služební kynologie Krajského ředitelství Policie Zlínského kraje. Se svěřenými služebními psy Vinckem a Nerem dětem předvedl základní poslušnost, vyhledávání předmětů a vystřelených nábojnic, vyhledávání ukryté osoby a obranné práce. Jako bonus přidal vystoupení svého domácího mazlíčka – pejska Pluta, který dětem ukázal spoustu psích triků. Dětem se setkání velmi líbilo, největšího ohlasu se dostalo pejskovi Plutovi, ale i služebně staršímu Vinckovi, kterého si děti mohly pohladit a povodit jej na vodítku po areálu školní zahrady.

Monika Fojtů

V sobotu 26.11. proběhl **vánoční jarmark** kulturním areálu. Výzva rodičů k výrobě prodejních drobností se setkala s velkým ohlasem. Díky paní Petře Pilné některé maminky vyráběly v keramické dílně krásné svícny nebo andílky, některé doma šily, pekly, vyráběly... Velkým přínosem bylo také tvoření věnečků a svícnu v mateřské škole. Všeho bylo tolik, že se to ani nevešlo na prodejní stoly a kupující měli opravdu z čeho vybírat. Za to těmto milým a obětavým rodičům, ale i zaměstnancům mateřské školy patří velký dík. Získané finanční prostředky využijeme pro nákup dárků na Vánoce nebo nějaké zajímavé výlety. Hana Červenková

Dne 7.10. 2022 nás v dopoledních hodinách navštívila Freya – tříměsíční fenka Border kolie. Důvod její návštěvy byl jednak pobavit a potěšit naše děti, nicméně hlavním důvodem byla tzv. „socializace“, tedy jakýsi **návyk štěňátka na malé děti**, na jejich rychlé pohyby a s tím spojený i hluk a zájem si štěňátko hromadně hladit a mazlit.

Po důkladném poučení, jak se děti mají chovat, nejdříve maličká Freya navštívila třídu mladších dětí „Kuřátek“, kde sklídila velký úspěch a zájem dětí si štěňátko pohladit byl tak veliký, až se štěňátko běželo schovat ke své paničce – paní učitelce Monice F.

Poté Freya navštívila třídu „Žabiček“. Starší děti si už mohly vyzkoušet, jak štěňátku nabídnout chutný pamlssek a také jim bylo ukázáno, jak jej správně zvednout, přenášet a vodit na vodítku. Návštěva byla pro malou Freyu určitě velkou a cennou zkušeností pro její budoucí život. Pro děti naopak velmi příjemným zpestřením dopoledne a po několik dalších dní se vyptávaly, kdy zase štěňátko znova za nimi dorazí ...

Monika Fojtů

Letošní **zahájení adventního období** se konalo za přítomnosti rodičů. Po dvou letech jsme se ve středu 23.11.2022 společně sešli v mateřské škole, aby děti spolu s rodiči vytvořili svícínek z jablka. Dále naše kroky vedly do společenského sálu v podkroví. Kde se vzal, tu se vzal, objevil se před námi obrazec spirály vytvořený z chvojí. V jejím středu se nacházela zapálená svíce. Poslechli jsme si příběh putování svaté rodiny do Betléma.

Za zvuků vánoční koledy „Byla cesta, byla ušlapaná“ zažehly děti svůj plamínek a přinesly ho svým rodičům. Naladili jsme se na vánoční čas a s myšlenkami na Vánoce, Ježíška a dárečky jsme se rozloučili.

Po ukončení programu nám část rodičů pomáhala vytvářet rozmanité vánoční dekorace na prodejní jarmark.

Dana Miklová

V sobotu 22.10.2022, konečně po letech, ožil náš liptalský zámek. I jako školka jsme byly přizvány našimi kamarády z ČSOP Vartovna Liptál ke spolupráci na tuto krásnou akci. Celý kolektiv všech pracovníků MŠ, se zapojil do **tvoření**. Děti si mohly vytvořit nádherné látkové tašky, na které si mohly pomoci šablon natisknout obrázky zámku, stromů, aj. Dále si děti mohly namalovat kamínky, a také si vytvořily krásného podzimního strašáka. Zapojili se i rodiče našich dětí. Napekli a připravili úžasné občerstvení pro nás pro všechny.

Darina Geržová

Každoročně spolu s dětmi a rodiči na podzim **zamykáme les**. I když krajinu nezakryla bílá peřina, zimní spáči se schovávali ve svých pelíšcích a ostatní zvířátka se také připravovala na zimu. Celý týden si děti povídaly o životě zvířátek v lese, děti si vyrobily klíče, které si pak vzaly na zamknutí lesa. Rodiče spolu s dětmi si pak připravili dobroty, které pak donesli zvířátkům k lesu. Zde je u ohně přivítal myslivec spolu s Martinem, pověděli dětem nějaké zajímavosti o lese. Děti pak odevzdaly přinesené dobroty pro zvířátka a za odměnu dostaly jablíčka. Poté jsme společně odešli na taneční kolo, kde bylo připraveno občerstvení pro všechny, diskotéka a také malé dárečky.

Hana Červenková

Ve středu 26. ledna 2022 jsme byli s našimi žáky ze čtvrté třídy na **návštěvě Městské knihovny ve Vsetíně**. Kdo si dnes představuje knihovnu jako spoustu regálů pokrytou hromadou prachu a knížek, tak ten je úplně na omylu. Dnešní knihovny působí především jako vzdělávací centra pro každou generaci, a tak i my jsme využili této možnosti.

Paní knihovnice nám nabídla hned několik poznávacích programů. Ve virtuální realitě vesmír a podvodní svět a seznámení se s jednoduchými roboty. Proběhlo rozdělení do skupin podle zájmů, ať si každý přijde na to svoje. Ti, co dostali brýle na virtuální realitu, se rázem ocitli úplně v jiné dimenzi. V podvodním světě kolem nás plavaly kosatky, žraloci, procházeli jsem se různými útesy a připadali si jako vodní živočichové. To samé, kdo si užíval vesmírný svět, musel dávat velký pozor, aby nešlápl do černé díry, nesestřelila ho kometa nebo se hlavou nepraštil do nějaké hvězdy. Spíše technicky zaměřeni si mohli naprogramovat jednoduché roboty. Všichni jsem si to moc užili.

PhDr. Iva Kovářová, třídní učitelka

Ze Základní školy
Liptál

Ve středu 9. března žáci 2. třídy vstávali do školy s radostí a nadšením, jelikož je čekala návštěva Masarykovy veřejné knihovny ve Vsetíně a výukový program „Neotesánek – etiketa pro každého“. Děti přivítala usměvavá paní Liduška, která se s nimi seznámila pomocí otázek zobrazených na velkém barevném míči. Všichni společně vyluštili šifru – slovo ETIKETA a po zhlédnutí Hurvínkovy abecedy slušného chování pochopili i význam tohoto slova. Z knihy Neotesánek od Ivony Březinové si krátkým příběhem připomněli kouzelná slovíčka, jako prosím, děkuji, dobrý den či na shledanou. V závěru formou skupinové práce odpovídali na otázky z kartiček a zahráli pomocí pantomimy různé situace slušného chování. Mgr. Miroslava Haničáková, třídní učitelka

Druhý březnový týden vyrazili žáci naší školy na povinný **lyžařský výcvik** do Velkých Karlovic. Oproti minulým rokům však došlo hned k několika změnám. Jelikož z důvodu loňských proticovidových opatření kurz neproběhl, odjeli jsme tentokrát ve zcela netradičním složení žáků sedmé a osmé třídy, doplněné i o několik deváťáků.

Sněhové podmínky nám naštěstí opravdu přály, takže nám nic nebránilo užít si krásných pět dní na svazích skiareálu Kyčerka. Žáci byli rozděleni do několika skupin dle zkušeností, novinkou byla letos i snowboardová skupinka pana učitele Střeleckého.

Pro některé to byla úplná premiéra, na lyže se postavili poprvé, ale rozhodně se nenechali zahanbit a učili se velmi rychle. I přes občasné karamboly se nejpozději ve čtvrtek všichni statečně vydali na vlek a zdatně zdolávali sjezdovou trať.

Součástí kurzu však nebyla jen výuka praktická, ale také teoretická. Žáci absolvovali i přednášku týkající se historie lyžování a správné výstroje a výzbroje. V těchto pěti dnech jsme si však užili kromě lyžování i spoustu zábavy, her a soutěží, ve středu dokonce i návštěvu Vodního světa. V aquaparku jsme se opravdu vyřádili. Někteří zvolili odpočinkovou strategii, kdy se naložili do vířivky a relaxovali, jiní se snažili překonat překážky na vodě pomocí žebříků, lan a plováků. K největším zážitkům však zcela jistě patřila jízda na tobogánu, kde se teprve projevily ty správné soutěživé povahy. Všichni se snažili zajet v co nejlepším čase, což se některým dařilo více, jiným méně. Absolutním šampionem v jízdě na tobogánu se stal pan učitel Mojžíšek, který jako jediný dokázal překonat do té doby nejlepší časy pana učitele Střeleckého a Emmy Langové. Letošní lyžák se naštěstí obešel bez zranění či jiných pohrom, takže doufáme, že si žáci kromě opálení, občasné bolesti svalů a nových lyžařských dovedností odnesli z kurzu i spoustu skvělých zážitků, na které budou velmi rádi vzpomínat. Mgr. Olga Úlehlová

Ve středu 9. března jsme využili nepřítomnosti řady vyučujících, kteří se starali o sportovní vyžití dětí na Lyžařském výcvikovém kurzu, a připravili jsme deváťákům překvapení. Po zvonění, které ohlašovalo začátek vyučování, se přesunuli do učebny fyziky, kde je paní učitelka Střelecká přivítala na „**Přijímacích zkouškách**“. I když byly jenom **nanečisto**, probíhalo všechno jako při těch skutečných – všechny věci (včetně mobilů) musely do odkládacího prostoru, na lavicích mohly zůstat pouze psací a rýsovací potřeby a po rozesazení do lavic a počátečních instrukcí zazněl pokyn: „Otevřete práce a hodně štěstí“. A potom už následovalo 70 minut urputného přemýšlení, výpočtů a rýsování. Půlhodinová přestávka se mnohým zdála po takovém výkonu příliš krátká, ale pak se všichni vrátili do lavic, aby strávili dalších 60 minut hledáním pravopisných chyb, zpracováváním textů, určováním vedlejších vět a základních skladebních dvojic a zdoláváním dalších nástrah, které jim jejich mateřský jazyk připravil. Nakonec už zbývalo jenom čekat na výsledky – někoho jistě potěšily a ujistily v tom, že jeho snaha a úsilí, které do přípravy vkládá se vyplácí, někdo zjistil, v jakých oblastech by měl ještě přidat a pro někoho to bylo poslední varování, že je nejvyšší čas začít něco dělat. Protože i když ve škole mají žáci pro přípravu široké možnosti – přidali jsme hodinu českého jazyka a matematiky a jako každý rok nabízíme dobrovolné přípravy na přijímací zkoušky z obou předmětů, kde se kromě opakování učiva zaměřujeme přímo na přijímačkové testy, tak vždy záleží hlavně na tom, kolik chuti, pozornosti a úsilí věnuje přípravě každý z žáků. A přejeme jim, aby tu první zkoušku na cestě za tím, kam by v životě chtěli směřovat, zvládli úspěšně a s přehledem. Mgr. Hana Burdová

Ve čtvrtek 17. února jsme pořádali školní kolo **recitační soutěže**. Před porotu předstoupilo 24 účastníků, kteří byli podporováni hlasitým potleskem publika. Střídaly se básničky veselé i vážnější a posluchači se celou dobu dobře bavili. Na 1. stupni byla účast recitátorů vysoká, a tak porota neměla vůbec jednoduchý úkol, koho vybrat na stupně vítězů. Je třeba ocenit, že i na 2. stupni se nakonec několik statečných našlo.

A jak vše dopadlo:

Kategorie 0 (1. třída): 1. místo Nikola Mrnůštková, 2. místo Linda Matošková,
3. místo Dan Cedivoda

Kategorie I. (2. a 3. třída): 1. místo Anastázie Daňová, 2. místo Kristýna Vrlová
3. místo Julie Řádková

Kategorie II. (4. a 5. třída): 1. místo Michaela Mikulcová, 2. místo Emma Šimková
3. místo Hana Vaculíková

Reprezentantky 2. stupně: Veronika Změlíková, Nikol Hlatká, Anna Řezníčková, Elena Škrobánková,
Mgr. Jana Ildžová a Mgr. Štěpánka Cedidlová

V pondělí 21. 2. 2022 navštívil naši školu v rámci **projektu** Fotbalové asociace České republiky (FAČR) "**Škola v pohybu**" Grassroots trenér mládeže OSF Vsetín Ondřej Koňářík, který žákům 1. a 2. třídy a jejich paním učitelkám předvedl ukázkové inspirační hodiny tělesné výchovy. Tento projekt je pro školy zdarma a je zaměřený na podporu pohybových aktivit v mateřských a základních školách a inspiraci učitelů tělesné výchovy podle nejnovějších trendů pohybového rozvoje dětí a mládeže. Prvňáčci a druháčci si užili zábavnou hodinu plnou pohybu a soutěží, po které následovala beseda, kde jim trenér vysvětlil, jak fungují naše svaly a celé tělo a co je pro jeho správné fungování dobré a co mu naopak škodí. Mgr. Jana Hříbková a Mgr. Miroslava Haničáková

Heslo „Ve zdravém těle zdravý duch“ a potřeba většího pohybu dětí a mládeže je dnes často skloňovaným pojmem.

I když liptálské děti mají našťastí pro **sport a pohyb** celou řadu možností a vyrůstá zde řada nadějných fotbalistů, tanečníků, hasičů nebo třeba reprezentantů v bojových sportech, přispěli jsme i my svou troškou do mlýna. V letošním školním roce se v našem rozvrhu objevily tři dvouhodinovy nepovinných předmětů věnovaných sportu – Florbal pro 1. a 2. stupeň a Pohybové hry.

Ve Florbalu pro 1. stupeň, který je určen pro žáky 3. – 5. třídy (a po dohodě s přihlášenými se k nim přidali ještě šestáci), se kluci a holky pod vedením pana učitele Mojžíška učí základní dovednosti a taktiku hry. Ve Florbalu pro 2. stupeň plní zkušenější hráči a hráčky trenérské pokyny pana učitele Bechného, pilují nové figle a doufají, že se snad znovu co nejdříve rozjede Florbalová liga, aby se mohli opět zapojit do měření sil s ostatními školami. A největší nápor zažívá paní učitelka Úlehlová v Pohybových hrách. Protože se do nich přihlásil opravdu velký počet prvňáků, druháků a třetáků (a energie mají na rozdávání), chodí jí s nimi vypomáhat střídavě paní ředitelka, paní zástupkyně a pan učitel Střelecký, zatímco paní učitelka Haničáková zajišťuje dozor dětí při čekání a převlékání. A odměnou jim všem je společná radost a propocená trička (protože i když se to možná nezdá, tak i učitelé jsou soutěživí a často se nechají strhnout k pozoruhodným sportovním výkonům). Mgr. Andrea Střelecká

V úterý 10. května jsme ve škole přivítali nevěšední návštěvu. Dorazila paní Martina Nová se svými dvěma **záchranářskými psy**. Dozvěděli jsme se mnoho zajímavostí o chovu, výcviku a využití těchto psů. Celé povídání bylo doplněné o konkrétní ukázky jejich dovedností. Během přednášky jsme si také zopakovali zásady první pomoci a vyzkoušeli masáž srdce a ošetření různých zranění. Největší nadšení samozřejmě vypuklo vždy, když paní Nová vypustila oba psy mezi nás a my jsme si je mohli pohladit a poplácat.

Po takovém dopoledni má hodně dětí jasno v tom, co si přát letos za vysvědčení!

Mgr. Andrea Střelecká

V pátek 18.3.2022 se konal **Matematický klokan**, jehož pořadatelem je Jednota českých matematiků a fyziků ve spolupráci s Katedrou matematiky PdF a Katedrou algebry a geometrie PřF Univerzity Palackého v Olomouci.

Soutěží žáci 2. - 9. tříd, kteří jsou rozděleni podle věku do čtyř kategorií a řeší úlohy různého stupně obtížnosti. A netřeba dodávat, že při jejich řešení musí pořádně roztočit mozkové závity. A kdo byli nejúspěšnější řešitelé jednotlivých kategorií?

Kategorie CVRČEK (2. a 3. třída): 1. místo Julie Pohanková (3. třída), 2. místo Silvie Stejskalová (3. třída), 3. místo Jiří Labaj (2. třída), David Šťastný (2. třída), Lucie Cedivodová (3. třída), Natálie Hrtáňová (3. třída), Julie Řádková (3. třída).

Kategorie KLOKÁNEK (4. a 5. třída): 1. místo Hana Vaculíková (4. třída), 2. místo Martin Potěšil (4. třída), 3. místo Daniel Michálek (4. třída).

Kategorie BENJAMÍN (6. a 7. třída): 1. místo Ondřej Daňa (7. třída), 2. místo Filip Futák (7. třída), 3. místo Matěj Hruška (7. třída).

Kategorie KADET (8. a 9. třída): 1. místo Michal Šťastný (9. třída), 2. místo Nela Schindlerová (9. třída), 3. místo Karolína Elisabeta Dorotíková (9. třída),
Martin Střelecký

V pondělí 6. června se na naší škole poprvé konal **No Backpack Day**. S nápadem přišly sedmačky Samantha Faltová a Karolína Špačková, které se nadšeně ujaly i propagace akce ve třídách. Do této akce se v současnosti zapojuje řada škol po celém světě a smyslem je poukázat na to, že v řadě zemí jsou děti, které cestují do školy dlouhé kilometry a své učebnice a pomůcky nosí pouze v holých rukách bez nároku

na jakoukoliv školní aktovku či batoh. Cílem této akce je proto přijít do školy s čímkoliv jiným než se školní taškou, přičemž fantazii se samozřejmě meze nekladou. Takže se nám ve škole objevily nejrůznější kufry, bedny, krabice, přepravky, klece, koše, nákupní vozíky, popelnice, sušák na prádlo, kolečka, matrace a mnoho, mnoho dalšího, což je jasným důkazem toho, že v Liptále jsou děti i mládež opravdu kreativní a žádná výzva pro ně není dost velká.
Mgr. Olga Úlehlová

V úterý 26. dubna v naší obecní knihovně proběhla slavnostní akce **Pasování prvňáčků na malé čtenáře** a ochránce knih. První rok ve škole je pro každého žáčka ve znamení zvládnutí prvních krůčků ve čtení, psaní a počítání. Děti z první třídy naší základní školy ukázaly, že jim písmenka a také samotné čtení jde výborně. A tak po krátkém přezkoušení mohl rytíř Martin přejít k pasování jednotlivých žáků do čtenářského řádu. Dětem se celá slavnostní chvíle velmi líbila, protože ještě dlouho poté si o ní dokázaly povídat. Na závěr paní knihovnice žákům přečetla pohádku bratří Grimmů z Pohádkové knížky, kterou si každý malý čtenář odnesl jako dárek.
Mgr. Jana Hříbková

„Na prvního apríla zavládla tu idyla.“ Tak by se dal charakterizovat první dubnový den, který jsme si zpestřili tím, že jsme se doma ráno nezdržovali převlékáním a česáním a přišli jsme **do školy v pyžamech**. Někteří pojali pyžamový den ještě dokonaleji a přinesli si s sebou také oblíbené polštářky, deky, plyšáky nebo jinou spací výbavu. Do akce se zapojili žáci i zaměstnanci a můžeme Vás ujistit, že i když byli téměř všichni ve spacích úborech, ospalá atmosféra ve škole rozhodně nevládla.
Mgr. Hana Burdová

Za vydatné pomoci devátáků si na **oslavu Dne dětí** pro naše žáky připravili pan učitel Bechný, Mojžíšek a Střelecký a paní učitelka Úlehlová dopoledne plně tradičních i netradičních soutěží a závodů. V pátek 3. 6. všichni vyrazili na hřiště, kde byla rozmístěna jednotlivá stanoviště. Na soutěžní týmy čekala střelba ze vzduchovek, hod na plechovky a pet lahve tenisákem, závody dvojspreží s dekou, střely na bránu, běh trojnož, skákání v pytlicích, závody s nosítky, nebo skoky do dálky. Počasí se vydařilo, netrápilo nás úmorné vedro a všechna družstva zvládla soutěže na výbornou.

Ing. Ivan Bechný

Protože nás covidová nařízení připravila o oblíbený Adventní jarmark, dohodli jsme se s obcí, mateřskou školou a Spolkem rodičů a přátel školy, že uspořádáme **Velikonoční jarmark**. Radostně jsme se vrhli do příprav a v pátek 8. dubna se naše škola proměnila ve velikonoční dílny. Vůně perníčků a jiných dobrot se ze cvičné kuchyňky linula stejně jako před Vánoci, jen s tím rozdílem, že tentokrát hvězdičky, stromečky a zvonečky, vystřídaly tvary vajíček, kuřátek, beránek nebo pomlázek. Ve třídách se usilovně stříhalo, lepilo, barvilo, aranžovalo a zdobilo. A aby to všem šlo lépe od ruky, linuly se chodbami písničky školního sboru, který doladřoval poslední detaily před sobotním vystoupením. První Velikonoční jarmark se opravdu vyvedl, počasí nám také přálo, a tak se možná tato akce stane další hezkou liptálskou tradicí.

Mgr. Jarmila Jurčíková

Ve čtvrtek 21. dubna proběhl na naší škole **zápis žáků do 1. třídy**. Děti si vyzkoušely řadu úkolů, kterými je provázel pohádkový krteček. Kreslily postavičku, pohrály si s matematikou, vyřešily hádanky a nakonec zarecitovaly básničku nebo zazpívaly písničku. Čekání dětem zpříjemnili starší kamarádi z 9. třídy, kteří pro ně měli připravené omalovánky a stavebnice a pomáhali s průběhem celého zápisu. Za svou snahu byly děti odměněny dárky, které pro ně připravila škola a Spolek rodičů a přátel školy. Těšíme se, až prvňáčky přivítáme v září mezi námi a doufáme, že se jim bude v naší škole líbit.

Mgr. Andrea Střelecká

V letošním roce se uskutečnil **konkurs na ředitele Základní školy Liptál**, protože již uplynulo šestileté funkční období. A tak v dubnu tohoto roku Rada obce Liptál vyhlásila konkurs na tuto pozici. Poté probíhal proces konkursního řízení a také dvakrát zasedla konkursní komise, která předložila radě obce své doporučení.

Na konci června tak Rada obce Liptál jmenovala do funkce ředitele Základní školy Liptál pana Mgr. Jiřího Švehlíka, a to s účinností od 1.8.2022. Přejeme panu řediteli mnoho sil na jeho novém pracovišti.

Závěrem bych chtěl také moc poděkovat paní Mgr. Haně Burdové za vše, co pro Základní školu Liptál i obec Liptál udělala. Moc si její práce vážíme a přejeme jí mnoho úspěchů v pracovním i osobním životě. Děkujeme.

Ing. Milan Daňa, starosta obce Liptál

Školní online pokladna: Ve školním roce 2022/2023 zavádíme nový způsob plateb. Jedná se o zjednodušený způsob úhrady prostřednictvím školní elektronické pokladny, který nás zbaví neustálého vybírání a vracení peněz a další administrativy s tím spojené. Také rodičům tím odpadnou starosti s kontrolou, zda dítě obnos v pořádku doneslo do školy a příslušnou částku zaplatilo. Podstatou programu je vytvoření elektronického účtu pro každého žáka, ze kterého se budou odečítat platby za školní akce (kino, divadlo, přednášky, výukové programy, lyžařský kurz...), ale i platby za pracovní sešity, kroužky apod. Podrobnější informace a návody jsou umístěny na webu školy.

S novým školním rokem přichází do naší **školní družiny** velké změny. Otevíráme dvě oddělení a nabízíme možnost využití i ranní družinu. Tím jsme navýšili kapacitu míst tak, aby se dostalo na všechny zájemce. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Družina není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování.

Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků i přípravy na vyučování a je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti, která se řídí specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času. Ve školní družině se snažíme vytvářet takové prostředí, aby se děti cítily spokojené, bezpečné, jisté. Máme vytvořená pravidla, která platí pro všechny účastníky družiny. Každé dítě má stejná práva, možnosti a povinnosti. Nabídka aktivit je dobrovolná a do plánování, realizace i hodnocení činnosti jsou žáci aktivně zapojováni.

Snažíme se, aby každý žák mohl uplatnit své specifické vlohy a schopnosti a být úspěšný v některé z nabízených činností. Žáci nejsou přetěžováni, dostávají srozumitelné a jasné pokyny a při práci rozvíjíme citlivost pro vzájemnou pomoc a toleranci, podporu ve vztahu k ostatním, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu a odpovědnost za vlastní činy a chování. Podporujeme důvěru v sebe sama a v hodnocení upřednostňujeme pozitivní stránky.

Od září můžete sledovat aktuální dění v naší škole také prostřednictvím nových facebookových stránek „Základní škola Liptál“.

Mgr. Jiří Švehlík

V letošním školním roce doplní naši stávající počítačovou učebnu nová **mobilní počítačová učebna**. Tvoří ji 20 Vision Booků – kompaktních notebooků, které jsme pořídili z dotačního programu Národního plánu obnovy. Ten poskytuje školám finanční prostředky na vybavení pokročilými digitálními technologiemi pro rozvoj informatického myšlení žáků a jejich digitálních kompetencí. Přenosné notebooky bude moct využít každá třída, ať už k procvičování učiva, k vyhledávání a zpracování informací, k tvorbě projektů nebo k výuce informatiky, kterou ministerstvo školství zařadilo mezi stěžejní oblasti reformy školních vzdělávacích programů.

Ing. Ivan Bechný

O tom, že letos na podzim rostly houby jako o závod, se mohl přesvědčit každý, kdo vkročil do lesa. Stejně tak to věděli naši šestáci, kteří jsou zkušení houbaři. Přesto jsme se však v přírodovědném semináři chtěli dozvědět o těchto lesních plodech více. Proto jsme 22. září využili lektorského programu s názvem **Není houba jako houba**, který nabízel Zámek Vsetín. Na zámku nás přivítala paní lektorka, která si v proutěném košíku nesla plísňový sýr, kynuté buchty a pivo. Nechystala se však na svačinu, ale chtěla nám připomenout, že mezi houby nepatří jen ty, které najdeme v lese, ale také kvasinky a plísně. Po tomto úvodu nás zavedla do lektorské místnosti, kde jsme si povídali o houbaření. Na závěr programu jsme měli možnost prohlédnout si nejrůznější druhy hub, které byly na zámku nachystány v rámci výstavy. Ze zámku jsme pak odcházeli spokojení a obohaceni o nové znalosti.

Mgr. Eva Šuláková

V pondělí 17. října se ve škole odehrála netradiční bitva. Devátáci Kryštof Medek, Mykola Dyablyuk, Adam Smilek, Dominik Tomšů a Eliška Šebestová zapojili naši školu do celorepublikové hry a zorganizovali pro své spolužáky napříč všemi ročníky historicky první turnaj v tradiční **hře piškvorky**.

Jednotlivé třídy vyslaly své týmy, aby se v dramatických soubojích koleček a křížků pokusily probojovat do okresního či krajského kola a v případě opravdu velkého štěstí třeba až do grandfinále, které se letos koná v Brně. Vyřazovací souboje jednotlivých týmů se odehrávaly za značného povzbuzování diváků ve školní jídelně. Z vítězství se nakonec radoval tým Labužníci – Daniel Rajdl, Lukáš Hruška a Michal Staník z 8. třídy.

Vítězům gratulujeme! Věříme, že si turnaj zopakujeme i příští rok.

9. třída

V rámci **oslav Dne stromů** jsme s prvňáčky vyjeli v pátek 21. října do Panské zahrady ve Vsetíně. Tuto akci již tradičně pořádalo středisko volného času Alcedo ve spolupráci se studenty vsetínského gymnázia. Děti se zapojily do barevného podzimního tvoření a ochutnaly čerstvě vytlačený mošt. Prokázaly znalost základních jehličnatých a listnatých stromů, listů a jejich plodů. Děti už taky znají odpověď na hádanku: „Tvarem srdíčko mi připomíná, zelená se, v lese dřímá.“ (lípa) Národní strom lípa je symbol ochrany, pomoci a lásky. Její květy líbezně voní, široká koruna poskytuje stín a ochranu. Den stromů dětem přiblížil význam stromů pro život člověka.

Mgr. Jana Ildžová

V pondělí 24. října probíhala část vyučovacího dne poněkud neobvykle, a to na hřišti, kam se odebrali žáci všech ročníků i se svými vyučujícími. Přijela nás totiž navštívit **sokolnická skupina Jaroslava Oszedy** i se svými opeřenci – předvedli několik druhů dravých ptáků a samozřejmě i jejich sokolnické dovednosti. Výklad to byl víc než zajímavý – kromě teoretických poznatků o životě dravého ptactva mohli žáci vidět velmi zblízka (či dokonce si pohladit) například výra bengálského či puštíka paraguajského. Rozpětí svých křídel zase předvedl impozantní orel stepní. O veselé momenty se postaral nejen velmi vtipný výklad pana sokolníka, ale také kondor havranovitý, se kterým měli secvičenou úžasnou scénku. O předvedení svých loveckých schopností se zase postarala káně Harrisova, která bleskurychle zareagovala a chytila do svých spárů vycpanou atrapu kuny. S kání Harrisovou si také někteří žáci “stříhli” závod – poměřovali síly, zda jsou rychlejší. Zažili jsme velmi poučnou a zajímavou hodinu, kdy jsme se nejen dozvěděli něco nového, ale také se pořádně zasmáli.

Mgr. Olga Úlehlová

V rámci hodin čtení pokračují žáci z druhé třídy naší školy pravidelnými návštěvami zdejší obecní **knihovny**, kde si sami s chutí vybírají knížky ke čtení do školy i domů. Knihovnice paní Malčíková vítá děti vždycky s úsměvem na tváři a je velmi shovívavá, když si někdo zapomene průkazku.

V tomto školním roce děti už také dvakrát navštívily MK ve Vsetíně Rokytnici. Paní knihovnice Panovcová jim nabídla pokaždé skvělý program plný zajímavých informací a her, po kterém se děti rozeběhly po knihovně a radostně si prohlížely nabízené knihy.

V říjnu si pro děti paní knihovnice ze Vsetína připravila zajímavý program na téma ilustrátoři dětských knih a v listopadu dětem v rámci besedy představila knížky pro jejich věkovou skupinu. Druháčci se na každou návštěvu jedné či druhé knihovny velmi těší a pokaždé odcházejí s velkým množstvím vypůjčených knih, které pak většinou čtou během našich čtenářských dílen v rámci hodin čtení. Jak to v knihovně funguje děti ví už z první třídy, protože obě knihovny v rámci školního vyučování pravidelně navštěvují už od loňska. Cílem každé návštěvy knihovny je podpora čtení, rozvoj čtenářské gramotnosti dětí a jejich kladného vztahu ke knihám.

Těšíme se na příští návštěvu.

Mgr. Jana Hříbková

Nestává se často, aby děti dobrovolně a s nadšením přišly do školy ve svém volném čase. Existuje však výjimka jménem **Halloween**, den, kdy se budova naší školy hemží strašidly, duchy, zombíky a jinými monstry, ztemnělé chodby jsou spoře osvětleny svíčkami, z horního patra se ozývají prapodivné zvuky a ve školní jídelně si místo obvyklých jídel můžete pochutnat třeba na lidských prstech.

Letošní halloweenská párty se uskutečnila první listopadový pátek. Organizátoři z řad nastávajících absolventů školy stylově vyzdobili tělocvičnu desítkami oranžových a černých balónek. Program začal jako obvykle soutěžemi zaměřenými na týmovou spolupráci. Děti si mohly vyzkoušet jízdu na zácloně, slalomový běh nebo výrobu mumie. Novinkou byla tzv. oblékací štafeta, kdy si tým, stojící v řadě za sebou, musel co nejrychleji předat tričko – ovšem s tím, že si ho každý hráč nejdříve sám co nejrychleji oblékl a svlékl. Pauzy mezi soutěžemi vyplnila hudba.

Playlist jsme předem sestavili dle přání jednotlivých tříd, takže si každý přišel na své. Vyvrcholením byla přehlídka masek. Letošní porotci, Matěj Daňa, Jakub Vinkler, Mirek Malčík, paní Medková a pan učitel Mojžíšek, celou dobu bedlivě pozorovali ten strašidelný rej, aby našli účastníka s nejoriginálnějším převlekem. Nakonec jednohlasně vyhlásili jako vítězku Anetu Daňovou z 8. třídy, druhé místo získala „mrtvá nevěsta“ Hanka Mikušová ze 4. třídy, třetí místo porotci udělili Stázce Daňové ze 3. třídy. Devátáci dlouho dopředu a s velkou dávkou škodolibosti plánovali, jak naaranžovat prostory v horním patře, aby tolik populární stezka odvahy splnila svůj účel. O tom, že byli úspěšní, svědčilo výskání a pištění, které se neslo celou školou.

Strašit se bohužel rozhodlo také počasí. Celé odpoledne hrozilo, že nám drobný deštík znemožní odpálit plánovaný ohňostroj. Nakonec se však obloha vyjasnila a všichni malí i velcí si užili krásnou podívanou. Pokud jste pozdě večer procházeli kolem školy a zaznamenali budově podezřelý pohyb, nejednalo se o zapomenutá strašidla, nýbrž o unavené organizátory, kteří uklízeli školu až do nočních hodin. Dovolte mi, abych touto cestou poděkovala všem devátákům a učitelům za organizaci celé akce, rodičům za technickou pomoc, přípravu opravdu bohatého občerstvení a v neposlední řadě za krásný ohňostroj.

Mgr. Štěpánka Cedidlová

V pátek 11. listopadu vyrazily od školy dva autobusy plné slavnostně oblečených i naladěných dětí. Celý první stupeň se totiž vypravil **do Městského divadla ve Zlíně**, kde si pro ně herci připravili představení na motivy knihy Astrid Lindgrenové. A kdo doteď neznal Pipilotu Citrónii Cimprlínu Mucholapku Dlouhou punčochu, její kamarády Aniku a Tomíka, opičku Pana Nilsona či koně Alfréda, ten na ně po návštěvě divadla jistě nikdy nezapomene. Představení plné humoru a nečekaných zvrátů všechny pobavilo a všichni už se těší, co si pro ně připraví herci na druhé pololetí, kdy máme v plánu se za nimi opět podívat.

Mgr. Sylvie

Babicová

Už po několikáté navštívily děti z páté třídy **Vsetínskou knihovnu**, kde se vždy dozvěděly něco nového. Tentokrát byli tématem ilustrátoři dětských knih. Paní knihovnice měla moc zajímavou přednášku o ilustrátorech a ilustracích.

Všichni máme rádi Ladovy Vánoce, Krtečka a jiné obrázky, které umíme přiřadit na „první dobrou“. Toho jsme využili i ve výtvarné výchově, kdy děti bez problémů dokreslovaly tato známá díla – a teď jimi zdobíme chodby školy. Už se s našimi malými umělci těšíme na další témata, která pro nás paní knihovnice připraví.

Vánoce pomalu začínají, první adventní svíčka je již zapálena a k navození vánoční atmosféry zbývá už jen pár drobností. 30. listopad patřil k těm dnům, kdy jsme si společně prohloubili znalosti ze zvyků z období Vánoc. Paní lektorka ve **vsetínském zámku** nám během programu „Vánoční čas, už je tu zas“ nádherně a podrobně popsala zvyky a tradice našich předků u štědrovečerní večeře.

Ochutnali jsme vánoční oplatek s medem, kterým naši předci vánoční hodování zahajovali. Poté nás paní lektorka uvedla do tajů zdobení perníčků u nás na Vsetínsku. Moc nás to bavilo a každý si vytvořil své originální dílko.

PhDr. Iva Kovářová

Nejen u příležitosti Dne Antarktidy jsme se s našimi žáky 2. prosince 2022 **setkali s paní Mgr. Janou Smolíkovou**, která vystudovala fyzickou geografii a ekologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Na stážích byla v Seville ve Španělsku, v Medellínu v Kolumbii a pracovala i jako průvodkyně v Peru, Kolumbii a Etiopii. Do Antarktidy se vypravila na vědecké expedice v roce 2017, 2018 a 2021.

Byla členkou výzkumného týmu na české polární stanici Johanna Gregora Mendela, kterou na ostrově Jamese Rosse u antarktického pobřeží zřídila a provozuje Masarykova univerzita v Brně, s jejíž Přírodovědeckou fakultou paní Smolíková externě spolupracuje. Technickou podporu, stejně jako na polární stanici, zajistil liptálský rodák pan Jaroslav Gerža, který na ledový kontinent v roce 2014 přivezl naši keramickou cedulku. Ta se pak s výzkumníky vrátila domů, k nám do školy, v roce 2020. Děkujeme za zajímavé a poutavé vyprávění o tomto vzdáleném místě, na kterém zůstala i liptálská „stopa“.

Jsmo rádi, že se stejným zájmem proběhla i večerní přednáška pro veřejnost. Díky poutavému vyprávění a projekci odcházeli všichni spokojení a s novými vědomostmi o tomto stále neznámém kontinentu

Petra Pilná, vychovatelka ZŠ Liptál

Příběh cedulky pokračuje. Kdyby někdo snad nevěděl, o co jde, tak jen krátká připomínka: na podzim roku 2014 vyrobili žáci ze školní družiny – většinou letošní deváťáci – keramickou cedulku nebo-li **směrovku LIPTÁL 14 184km**, kterou liptálský rodák pan Jaroslav Gerža umístil na čestný sloup uprostřed polární stanice G. J. Mendla na ostrově Jamese Rose v Antarktidě, kde už 15 let týmy českých vědců každoročně tráví antarktické léto. Tato první cedulka vydržela na stanici úctyhodných 5 let, aby se v pandemii zasaženém světě po dramatických komplikacích vrátila zpět do k nám do školy na jaře v roce 2020.

Na vědecké stanici ovšem nezůstalo prázdné místo a nově vyrobená keramická cedulka, na které se podíleli dnešní šestáčky a jedna primánka, byla instalována v lednu 2020 a je na svém polárním místě dosud.

Při návratu z letošní vědecké výpravy se ukázalo, že kdo je připraven, není překvapen. Shodou okolností se výzkumníci nemohli vrátit na pevninu tradiční námořní cestou lodí Aquiles do Punta Arenas, ale k nalodění se museli dopravit do prostoru mezinárodního letiště na ostrově King George, které je křižovatkou mnoha polárních výprav. Sídli zde také Chilská a Ruská stanice, nedaleko Čínská, Uruguayská a přes zátoku také Jihokorejská. Na druhé straně ostrova mají svou základnu Poláci a přes průliv je na ostrově Nelson druhá česká stanice ECO Nelson. Skupina našich polárníků čekala tři dny na Uruguayské stanici na možnost náhradní dopravy, a tak bylo zdánlivě dost času na umístění naší další cedulky na směrovník u Ruské stanice. Pan Gerža, technik české výpravy, neváhal a ze svých zavazadel vytáhl pečlivě zabalenou náhradní cedulku, kterou i přes nadváhu batohu duchapřítomně vzal s sebou, právě pro tuto variantu návratu přes ostrov King George. V těch dnech byla ovšem Ukrajina obsazena Ruskem a toto místo se nejen pro členy české výpravy stalo nepřijatelným. Pan Gerža, jako správný technik, vybalil „vercajk“, cedulku odšrouboval a přemístil na mezinárodní směrovník, který na cestě mezi letištěm a všemi základnami, takže kolem něho prochází každý, kdo na ostrově King George je. Tím se stalo, že na ledovém kontinentě Antarktidy máme od 15. března 2022 druhou směrovku k nám, do milého údolí, do Liptálu.

Jaroslav Gerža, člen expedice a Petra Pilná, vychovatelka ZŠ Liptál a vedoucí keramické dílny.

Leden sám o sobě je měsíc klidu, ticha, ledu, sněhu a strádání. I my jsme si připomínali, že všechny věci nejsou samozřejmostí, že skromnost je cenná vlastnost. Sice pranostika říká „v lednu za pec si sednu“, ale to neplatilo pro nás. S knihou Malý princ jsme zažívali nová dobrodružství a na základě četby jsme společně pracovali na projektu s názvem LIŠKA. Zapojili jsme se do každoročního sčítání ptáků na krmítku.

Letošní zimní olympiáda v čínském Pekingu nás inspirovala k uspořádání naší speciální olympiády v Liptále-Háji. Olympijské disciplíny jsme si speciálně upravili a v duchu olympijských hesel bojovali o medaile, a kromě sportovních výkonů bylo potřeba prokázat i vědomostní znalosti z oblasti ZOH. Únor nás přenesl do druhé poloviny školního roku. U Starých Římanů byl únor měsícem čištění, odtud název februario. Starověký Řím byl také našim dějepisným projektem.

Ani cvičnou kuchyňku jsme v únoru nevynechali a naučili se připravovat hravé a zdravé svačinky. Na chvíli se z nás stali i stopaři, když jsme se vypravili do Liptála-Lůžka hledat a určovat stopy zvířat. Počasí nám přálo, a kromě stop jsme měli možnost pozorovat krásnou zimní přírodu.

Začátkem března se to již venku jarní, jaro je za rohem a příroda se pomalu probouzí. Naše třída se už jarně naladila a ač je teprve začátek března stihli jsme toho opravdu hodně, třeba: naši oblíbenou canisterapii, návštěvu záchranné stanice živočichů

v Hošťálkové, návštěvu v kovárně u pana Fendrycha nebo návštěvu u pana Petra Marka v dílně.

Za speciální třídu Mgr. Michaela Baťová

Speciální třída při ZŠ
Liptál

Před budovou základní školy jsou **nové vyvýšené záhony**. My z nich máme obrovskou radost a děkujeme vedení obce, že nám vyšla vstříc a záhony obstarala.

Celkem na čtyřech záhonech najdete různou zeleninu a pestrou škálu bylinek. Také jsme se domluvili s kamarády z prvního stupně, že na vyvýšených záhonech budeme spolupracovat a pomáhat si. Taktéž budeme rádi, když se na ně zajdete podívat, nebudeme se zlobit, když vytrhnete plevel či šetrně odstraníte slimáka. A jako odměnu si můžete vzít třeba zralé rajčátko, snítka čerstvé bylinky apod.

Kromě nových záhonů máme i mnoho nových zážitků například jsme v dubnu navštívili místní klub deskových her, užili si projektový den zaměřený na dopravní výchovu, vypravili jsme se prozkoumat partizánský bunkr či uklidit část obce v rámci Dne Země. Stihli jsme upálit i pár čarodějnic a ukončit celoroční projekt s Malým princem.

A to jsme ještě nezmiňovali všechny školní akce jako velikonoční jarmark či pyžamový den apod. V květnu jsme měli ještě pestřejší program. Absolvovali jsme například edukační program v Masarykově knihovně Vsetín. Uspořádali třídní míčový turnaj, užili si výlety do Centra Veronica v Hostětíně a do Zbrašovských aragonitových jeskyní. Navštívili filmový festival ve Zlíně a mnoho dalšího. A červen? Ten je v plném proudu a my se učíme, píšeme závěrečné práce, testy a slohové práce. K tomu si pečeme středověké preclíky a doufáme, že středověk v dějepise bude hračka. Už se nám podařilo podat velké výkony při sportovním dnu. Ve třídě jsme měli veselou návštěvu, a to naše předškoláky nebo jsme zachraňovali mořské želvy při projektu ke Světovému dnu oceánů. A nyní pozvolna uzavíráme známky a školní rok, ale i tak nás čeká ještě mnoho práce a mnoho milých zážitků.

Za speciální třídu Mgr. Michaela Baťová

Hlavním cílem činnosti Spolku rodičů a přátel ZŠ Liptál je zefektivnit spolupráci rodičů se školou tak, aby byly naplňovány zájmy a potřeby především žáků, ale také jejich rodičů a zaměstnanců školy.

Členem spolku na příslušný školní rok se stane rodič po uhrazení členského příspěvku 300,- Kč za své dítě, které je žákem Základní školy Liptál. V případě dvou a více dětí 500,- Kč za všechny děti. Každá třída má mít jednoho z rodičů ve výboru SRPŠ jako třídního důvěrníka. Skutečnost je však taková, že aktivní jsou hlavně rodiče dětí z prvního stupně a uvítali bychom větší podporu rodičů dětí z druhého stupně.

Předsedkyní SRPŠ ZŠ Liptál byla po dlouhou dobu Mgr. Yvona Koutná a pod jejím vedením byla uspořádána řada kulturních i výchovných akcí, podporována vzdělávací činnost i částečně dovybavována škola sportovními pomůckami. Za všechna léta obětavé činnosti jí patří velké poděkování.

V tomto roce jsem byla zvolena předsedkyní. Spolu s místopředsedkyní Ivou Labajovou, hospodářkou Jitkou Kvaššay a členy revizní komise: Leonou Daňovou, Veronikou Juráskovou, Janou Fendrychovou a ostatními členy výboru se chystáme pořádat řadu aktivit. První akcí bude Velikonoční jarmark, na kterém přivítáme jaro se vším, co k tomu patří.

Za celý výbor SRPŠ ZŠ Liptál Mária Martinů

Spolek rodičů a přátel školy

Velikonoční trhy jsou bezvadnou příležitostí vyrazit ven, načerpat inspiraci na jarní tvoření, občerstvit se a pobavit se u příjemného programu. Dětem bylo v kreativních dílničkách předvedeno, jak se maluje na vajíčka i jak se plate velikonoční pomlázka, kterou si měli možnost potom sami vytvořit. Děti si samy připravily vystoupení, kde zazpívaly jarní písně. Celý průběh jarmarku doprovázela jízda na bryčce i konících a zároveň byla k nahlédnutí i výstavní zvířátka. Za všechny služby mnohokrát děkujeme!

V areálu dětí jednotlivých ročníků pak nabídl své krásné tematické výrobky. V dalších stáncích pak byly domácí sýry, drátkované kraslice, výrobky z Irisy, proutěné výrobky. Atmosféru krásně doplnila soutěž o vaječný likér.

Mária Martinů

Dříve advent představoval hlavně duchovní přípravu na Vánoce, dobu rozjímání a dobročinnosti. V současnosti znamená často především nakupování dárků či zahajování vánočních trhů a rozsvěcování vánočních stromů ve městech a vesnicích.

Letos jsme si mohli krásně užít začátek adventu u nás v Liptále na vánočním jarmarku. Děkujeme skupině Jagāri, za velikou podporu! Byla to krásná atmosféra. Všem z celého srdce děkujeme za hojnou účast! Za celý tým SRPŠ Martinů Mária

Z kroniky Dětského domova Liptál

Z kroniky Dětského domova Liptál

- 1907 - založení výchovného ústavu a sirotčince P. Fr. Štěpánem (kolaudace 23.12.).
Příchod sester z III. řádu kláštera sv. Dominika z Řepčína u Olomouce (12.9.).
Otevření jednotřídní katolické soukromé obecné školy (15.10.).
Počet chovanců do konce roku -17
- 1908 - počet chovanců se rozšířil na 38, z toho 23 chlapců a 12 děvčat.
Rozšíření školy na dvojtřídní, celkem 71 žáků.
Zakoupení domu čp. 234 1911 - rozšíření školy na trojtřídní.
Zakoupení domu čp. 233
- 1917 - otevření 1.ročníku soukromé měšťanské školy
- 1922 - výstava prací chovanců ústavu, která měla velký úspěch a velká část těchto prací byla pak převezena na župní výstavu sociální péče
- 1928 - při projíždění Liptálem se zastavil 1. československý prezident T. G. Masaryk
- 1932 - zavedení ústředního topení, elektřiny. Počet chovanců 88 1936 - provedena
přístavba hlavní budovy zakoupení chalupy se zahrádkou od rodiny Kozlovských.
Slavnostní odhalení pamětní desky P. Fr. Štěpána
- 1942 - zřízen v hlavní budově tábor pro německé děti, později i pro děti z Holandska.
Počet chovanců klesl oproti r. 1939 ze 77 na 50 dětí
- 1944 - ústav obsazen příslušníky německé policie
- 1947 - oslava 40. výročí založení ústavu (12.9.) - bylo konstatováno, že ústavem do té doby prošlo 1050 dětí
- 1948 - zrušení soukromé obecné a měšťanské školy. Do poloviny hlavní budovy byla umístěna veřejná měšťanská škola, která původně sídlila v zámku
- 1949 - změna ústavu ze sirotčince na dětský domov
- 1950 - umístění dětí ze sirotčince v okresních dětských domovech. Změna názvu na Zvláštní dětský domov. Ředitelem byl jmenován Fr. Doležal ze Starého Města u Uh. Hradiště.
Umístění 70 mentálně retardovaných dětí. Zřízena Zvláštní škola, která byla umístěna v zámku
- 1951 - vydán zákaz náboženských úkonů v zařízení
- 1957 - 50. výročí založení ústavu. Definitivní odchod sester dominikánek z ústavu.
Počet dětí – 109, počet vychovatelek – 9. P. Synek - ředitel ústavu
- 1958 - p. Rozsypal - ředitel ústavu
- 1960 - Josef Kordík - ředitel ústavu
- 1964 - sjednocení Zvláštní školy a Zvláštního dětského domova, změna názvu na Zvláštní škola internátní. Ředitelem je jmenován Zdeněk Sadílek, bývalý učitel Základní školy v Liptále
- 1966 - 1. srpna byl jmenován ředitelem Jaroslav Štěpán, učitel zvláštní školy z Jihlavy.
Ve šk.r. 1966/67 má škola 10 tříd a 143 žáků. V domově je 107 dětí
- 1970 - ve šk.r. 1970/71 byl jmenován ředitelem školy Zdeněk Chrástěcký, který předtím působil v Hošťálkové
- 1977 - přestěhování zvláštní školy z budovy zámku do hlavní budovy DD školy

- 1983 - 4. listopadu byl slavnostně zahájen provoz zvláštní školy v pavilonu nové budovy základní školy
- 1987 - zahájena generální oprava hlavní budovy DD z r. 1907.
Ředitel Zdeněk Chrástecský odchází do důchodu. Na jeho místo je jmenován PaedDr. Jaroslav Šmigura
- 1989 - J. Šmigura byl odvolán z funkce ředitele, vedením zařízení byla pověřena Alena Prcínová
- 1990 - ředitelkou zařízení jmenována Mgr. Alena Suchánková
- 1993 - dokončena generální oprava hlavní budovy, která byla zahájena již v r. 1987
- 2000 - zařízení získalo právní subjektivitu a název byl změněn na Dětský domov a Speciální škola
- 2004 - rekonstrukce a přestavba obou budov DD na zařízení rodinného typu
- 2005 - odchod Mgr. Aleny Suchánkové do důchodu a jmenování Mgr. Evy Žůrkové do funkce ředitelky zařízení.
Změna názvu zařízení na Dětský domov a Základní škola Liptál
- 2006 - změna názvu na Základní škola při Dětském domově Liptál
- 2015 - zahájena transformace zařízení v rámci projektu Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji 2017 - opuštění budovy tzv. Malého domova
- 2018 - skončení funkčního období Mgr. Evy Žůrkové. Jmenování Mgr. Lukáše Diatky do funkce ředitele zařízení
- 2019 - zrušení Základní školy v rámci dětského domova. Snížení kapacity dětského Domova na 24 dětí. Změna názvu zařízení na Dětský domov Liptál
- 2020 - ukončení činnosti Školní jídelny - přechod k samostatnému stravování v rámci jednotlivých rodinných skupin.
Demolice starého komínu bývalé kotelny.
Oprava podlahových krytin v dětských pokojích.
Oprava okapů a okapových svodů na hlavní budově DD.
- 2022 - 115 let od založení

Dětský domov Liptál

Konečně jsme se dočkali, po nucené roční pauze se to povedlo. Odjeli jsme na tradiční lednovou akci, na **Lyžování a lopatění na Tesák**. Akci pro děti pořádá Dětský domov Vizovice a my jim tímto chceme moc poděkovat! Děkujeme, že to nevzdáváte a děláte dětem hezčí dny. A opravdu to tak bylo, když se na horizontu Trojáku a Tesáku zbarvila krajina do bíla, dětem se v autě rozzářila očička. Celou cestu a vlastně i týden před samotnou akcí jsme stále poslouchali "a co tam budeme dělat, vždyť není žádný sníh". Nakonec to vyšlo a všechno dobře dopadlo. Děti si celý víkend patřičně užily. A pozor ... přátelé, kamarádi ... my jsme ty medaile přivezli! A to úplně všichni. Tato akce ovšem pro nás měla jednu obrovskou přidanou hodnotu, užívali jsme si to především společně. Byl to parádní víkend.

Jana Baranová

Lakovna HAJDÍK pro nás připravila **den na lyžích**. Všichni jsme se moc těšili. Někteří z nás už lyžovat umí, někteří se to učí a pro některé to bylo zcela poprvé. Dětem se po celou dobu věnoval lyžařský instruktor teta Vojta. Lyžování děti bavilo, avšak brzy je začala opouštět fyzická síla. Ale i na to Hajdici mysleli a dětem přivezli frgály (snad všechny druhy). Posílnění touto lahůdkou se začali všichni cítit neohroženě a chtěli vyzkoušet jízdu na velkém svahu. Teta Vojta však situaci zhodnotil jako nereálnou a tím zachránil pár životů. Na své si dnes přišli i nejmenší z nás (ne-lyžaři) tedy sánkaři. Všechny děti dostaly diplomy, medaile a také drobný dáreček. Skvělý sportovní den byl zakončen pizzou.

Tereza Liňová, vychovatelka DD

V pondělí 30.5.2022 pořádal Dětský domov Liptál naše již tradiční **Liptálské kufrování**, letos s názvem „Liptálské kufrování, jaké svět neviděl“.

Akci jsme pořáдали také při příležitosti oslavy dne dětí. Už při zahájení nechyběla vzácná návštěva. Naše pozvání přijal ministr školství Mgr. Petr Gazdík, který odpálil startovní konfety, popřál dětem krásný den a mnoho sportovních úspěchů. Celý den byl na téma „Pohádkový svět“. Nechyběl pohádkový les se spoustou soutěží. Vychovatelé si spolu s dětmi připravili v krásné přírodě okolo Liptálu stanoviště s pohádkovými postavami. Soutěžící plnili úkoly u Ferdy mravence a berušky, u Vodníka, u Loupežníka. Některé překvapila Ježibaba s perníkovou chaloupkou a mnoho dalších.

Hlavní soutěže se zúčastnilo deset dětských domovů Zlínského kraje. Družstvo Lukáše, Matěje, Daniela a Sabiny z našeho domova zaslouženě vyhrálo cenu za první místo. Díky štědrým sponzorům jsme mohli pro děti zajistit skákací hrad, nafukovací balónky, stánek s popcornem a po soutěži i pořádnou „grilovačku“. Během odpoledne si všichni užili spoustu legrace a navázali cenná přátelství, byl to parádní den.

Jana Baranová vychovatelka DD Liptál

Tým děvčat: Sabina, Pavla, Jeny a Lucka se dnes zúčastnily **závodu v lehké atletice** dětských domovů, který pořádal DD Uherský Ostroh. Akce probíhala na atletickém stadionu v Uherském Hradišti.

Každá z děvčat soutěžila ve třech disciplínách např. běh na 50m, skok do dálky, hod míčkem. Počasí nám sice přálo, ale pátek 13. mohl nejspíš za to, že si děvčata nedovezla žádné medaile. Získaly pro náš domov diplom za 14 místo v utkání dětských domovů. Není přece důležité vyhrát, ale zúčastnit se. Tereza Liňová vychovatelka DD Liptál

Ve dnech 30. 07. - 03. 08. 2022 jsme po roce opět poznávali **krásy Jeseníků**. Lanovkou na Šerák, pusy špinavé od borůvek a krásné výhledy.

Pěšky jsme šli z Čerňavy do Ramzové a tam na nás za odměnu čekala trocha adrenalinu - jízda na minikárách a tubing. Další den jsme si prošli Velké Losiny, prohlédli si zámek, zámeckou zahradu, namlsali jsme se v pralínkárně.

Navštívili jsme raně a svezli se na koních. Trochu více adrenalinu jsme dopřáli i strejdovi - a to jízdou úzkou cestou na Paprsek. energii ze sladkostí jsme pak vydali v lanovém centru na Paprsku a při túře na Dalimilovu rozhlednu. Večery jsme trávili v zázemí krásného penzionu U rybníka v Nových Losinách. Velké holky hrály kulečnick a šprtec, Nikolka s Pájou si užívaly kořata. Měli jsme se prostě "BÁJO". Takže příští rok na shledanou v Jeseníkách. Z DD Liptál malí a velcí z RS 1

Prázdniny naše děti trávily převážně na letních táborech a na pobytech u rodičů a prarodičů. Pokud se našla nějaká volná chvílka na společně strávený čas, podnikali jsme výlety do ZOO, do kina, na pouť nebo na koupaliště. Jindy jsme pro změnu trávili u bazénu, na pískovišti, na trampolíně, grilováním, procházkami do přírody v Liptále a nechyběly ani návštěvy na výbornou točenou zmrzlinu U Hasičů.

Prázdniny jsme si všichni moc užili, ale už jsme se také těšili na návrat do školních lavic a naši nejmenší do mateřských škol. Bc. Kateřina Kamasová

Tak jsme se konečně dočkali. Měli jsme jet už vloni, ale COVID nám plány překazil. Ale letos NE. Už nás nic nemohlo zastavit. Teta se strejdou pro jistotu odhlásili "malošky" dříve ze školky, aby něco nechytli a dopyovali nás vitamíny. A tak jsme se dočkali. Dobrodružství začíná. **Cestou do Tater** se zastavujeme na poutním místě Rio de Klín, kde stojí obrovská socha Krista a odkud je krásný výhled na Oravskou přehradu. Cestou nás okouzluje krásné vysoké hory. A jsme v cíli. U hotelu Autis nás radostně vítá náš oblíbený a stále usměvavý „ujo Keksík“. Prvním výletem bylo Solisko. Ti větší s lepší fyzičkou si vyšlápli až nahoru ke kříži. A hned při prvním výletě jsme zjistili, jak je počasí v Tatrách nevyzpytatelné. I když dole svítilo sluníčko, nahoře byla pořádná zima a déšť. Všichni jsme pořádně promokli a nezachránily nás ani pláštěnky.

Další den jsme se prošli kolem Štrbského plesa. Kolotoč na vlastní pohon se zalíbil nejen našim malým, ale i těm poněkud odrostlejšími. A tety a strejda se kochali výhledem. Ale jen trošku, držet, abychom jim při zkoušení vody nespádli do toho studeného plesa. Následující den jsme se vyvezli kabinovou lanovkou na Skalnaté pleso. A pak sedačkovou lanovkou na Lomnické sedlo. Byli jsme až nad mraky a připadali jsme si jako v nebi. Pod námi jen bílé obláčky, které vypadaly jako chomáčky vaty. Jen si na tu oblohu sáhnout. Dolů ze Skalnatého jsme šli pěšky. Cesta byla kamenitá, někteří překonávali sami sebe. Ale ty výhledy, krásné hory, vodopád a krásný průzračný potok stály za to. A také jsme se podívali k Popradskému plesu - tuto túru zvládli pěšky i naši nejmenší. Dalším krásným výletem byl vodopád Skok, který absolvovali jen ti zdatnější. Ti mladší zůstali v blízkosti Štrbského plesa, užívali si průzračný potůček a teta Ani si samozřejmě máchala nohy. A taky si užili atrakce v dětském zábavném centru. Skvělý byl výlet do Popradu, kde jsme utráceli své kapesné a dali si výbornou zmrzku.

Večery jsme trávil každý po svém - větší na kulečnicku, menší v herním koutku nebo sledováním pohádek a hraním her. Nevěřili byste, ale kolem hotelu pravidelně chodil jelen. Jednou při večeři nám koukal přímo do okna. Byl krásně sametový a měl velkánské oči. V neposlední řadě jsme dočkali našeho oblíbeného uja Keksíka, který se o nás moc hezky staral. Mimo jiné nám opravil našeho červeného mazlíka (naše červené auto), který se v průběhu naší expedice porouchal. Prostě správná dovolená. Velké poděkování patří našim milým sponzorům, díky kterým jsme mohli krásy Tater poznat.

Za DD Liptál malí a velcí z RS 1

17. 9. 2022 v sobotu dopoledne nám počasí moc nepřálo, ale přesto jsme se vydali na akci "**Den čistých zubů**", kterou pořádal DD Zašová. Smyslem této akce, bylo dětem ukázat správnou péči o zuby. Nesměl však chybět ani doprovodný program. Na děti čekalo malování na kamínky, dovádění na hřišti... Hlavní atrakcí byla účast vojáků, městské policie a policejního psůvoda. Děti nejvíce zaujala ukázka psí poslušnosti. Městská policie předvedla vybavení auta jako: obušek, alkohol tester, pouta. Pan policista odpovídal dětem na záladné otázky, jako například, zda spolupracují také se Spidermanem. Hlavní část, a to návštěva v zubním centru, byla pro děti nejen velmi přínosná, ale jistě také zábavná. Dětem se věnovaly především dentální hygienistky a zubní lékařky. I když se děti původně bránily, nejvíce se jim líbilo rozkousání fialové tabletky. Pak mohly vidět, zda mají správně vyčištěné zuby. Po dokonale vyčištěných zubech nás čekal oběd z KFC.

Bc. Tereza Liňová, vychovatelka DD

21. 9. 2022 Každoročně naše děti pomáhají zaměstnancům firmy Baťa **zalesňovat lesy** Tomáše Bati. Ani letos tomu nebylo jinak. Naši kamarádi „Baťovci“ pro nás poslali autobus a ten nás dopravil do lesa, někde poblíž Loučky. Letos byla akce velmi speciální, účastnil se jí i pravnuček Tomáše Bati a jeho kolegové. Po celou dobu se nám věnovali hajní, kteří nám vysvětlovali, jak správně zasadit stromečky. Nebyla to žádná legrace, ale opravdová práce, chtělo to krumpáče a velkou sílu. Po práci čekala děti sladká odměna a naučná procházka lesní cestou. Pan hajný nám ukazoval různé stromy, houby a vyprávěl spoustu zajímavostí. Děti si zkoušely počítat letokruhy: každému stromu se pak přidává + 5 let. Pro děti byly na cestě připravené různé úkoly a otázky. Následně jsme si pochutnali na skvělém obědě a plni zážitků jsme se s našimi kamarády, snad ne na dlouho, zase rozloučili.

Bc. Tereza Liňová, vychovatelka DD

Je neděle a my vyrážíme na **výlet**. Vstáváme brzy, tak abychom to všechno stihli. Nejdříve vyrážíme směr Opava a pak hned vzhůru do Ostravy. A zatím co velcí nakupují a utrácují, ti mladší z nás si užívají Dino svět v nákupním centru. Svačinu už jsme snědli v autě, a tak vzhůru na oběd tentokrát do KFC. Cestou zpátky se ještě zastavujeme na vyhlídce "Helfštýn". Páni, to je výhled. No nejsou ty naše kopečky krásné?

Malí a velcí z RS 1

V každém školním roce vyhlašuje MŠMT soutěž různých oborů základních uměleckých škol. Nejinak tomu je tak i v tomto školním roce. Tentokrát, mimo jiné, se uskutečnila **soutěž cimbálových muzik**. Vzhledem k tomu, že ZUŠ Morava zaštiťuje šest cimbálových muzik, uspořádala školní kolo, kterého se zúčastnilo pět z nich.

Nejmladší CM Baňa přijela až z Bílovic u Uherského Hradiště, ze Zlína zahrála CM Moravěnka, přes kopec CM muzika z Jasenné a nejbližší to měla CM Cérky a nejstarší CM Kuráž z Liptála. Koncert se uskutečnil v pátek 4. března 2022 v novém sále v podkroví ZUŠ Morava v Liptále. I přes všechna covidová omezení, kdy nemohli muzikanti společně zkoušet, nebo vždy nějaký ten člen chyběl, předvedli se muzikanti v tom nejlepším světle a vytvořili tak nezapomenutelný koncert plný krásných lidových písní. Za to jim právem patří získané 1. místa a vedoucím souborů Lucii Crlové, Martinu Crlovi a Radku Cahlíkovi velký dík.

Po tom, co jsme v loňském školním roce mohli uspořádat **absolventský koncert** pouze interní, neveřejný a bez publika, jsme rádi, že letos to konečně vyšlo a my se mohli těšit z výkonů našich žáků. Absolventů, tedy žáků ZUŠ Morava, kteří došli v tomto školním roce do 7. ročníku I. stupně, nebo 4. ročníku II. stupně, bylo v Liptále celkem pět.

Na kytaru Nikodém Martin Mikláš, na klavír Stela Macháňová, na zobcovou flétnu Michaela Hrbáčková, na kontrabas Petr Marek a na akordeon jako absolvent II. stupně zahrál Josef Koutný. Výkony všech absolventů byly famózní a vrcholem koncertu bylo komorní seskupení, ve složení Věra Gojná na housle, David Martinec na violu a Pavel Budík na kontrabas. Ansámbl doprovodil Petra Marka a poté také Josefa Koutného jejich sólový výkon. A tak v netradičním podání jsme mohli slyšet úpravu tří variací na maďarské téma pro kontrabas, jejímž autorem je Pavel Trkan, nebo Verbuňk od Josefa Kotíka, který si mladí muzikanti upravili sami k obrazu svému.

Koncert se konal v pondělí 16. května 2022 v sále ZUŠ Morava v Liptále. Děkujeme tímto našim absolventům za vzornou přípravu, jejich učitelům za péči a rodičům za trpělivost.

Do koncertního sálu ZUŠ Morava v Liptále zavítal v pátek 20. května 2022 také ČRo Brno. V rámci projektu Večer dechových nadějí zde proběhlo živé vysílání do rozhlasu, kterého se zúčastnilo SDOM, neboli Sdružení dechového orchestru mladých ze Zlína a Mladá dechová hudba z Kašavy. Celým pořadem provázel šéfredaktor ČRo Brno Jiří Kokmotos a pod taktovkou pedagogů ZUŠ Morava Petra Černocho a Michala Vačka zazněly skladby např. Florentský pochod, Slovácký tanec č. 8, Maminčina pohádka a mnoho dalších. Radek Cahlík

V ZUŠ Morava jsme zahájili nový školní rok 2022/23 po prázdninách, které byly opět velmi aktivní, plné hudby a uměleckého tvoření.

Proběhl již jubilejní **10. ročník oblíbeného Letního múzického kempu**. Umělecký tábor proběhl ve Vizovicích a pořádající Společnost přátel ZUŠ Morava připravila pro děti bohatý program. Tentokrát se mladí umělci pod vedením zkušených lektorů chopili slavného muzikálu „Ať žijí duchové“. V průběhu týdne pilně pracovali, ale také relaxovali v tvořivých dílničkách či užívali letní pohodu a legraci. Své herecké výkony, zvuk živé doprovodné kapely i vlastní divadelní kulisy, to vše prezentovali na závěrečném divadelním představení ve velkém sále rekreačního areálu Revika. Aplaus všech přítomných byl zasloužený!

Máme velkou radost, že v tomto školním roce můžeme zájemcům o studium v ZUŠ Morava představit dokonce všechny 3 umělecké obory! Vedle hudebního a výtvarného, otevíráme letos nově také literárně-dramatický obor. Vyučovat bude mistr svého řemesla, pedagog, režisér a herec Bc. Petr Nýdrle.

Mgr. Jitka Rafajová nová vedoucí pobočky ZUŠ Morava

Podzimní a předvánoční čas je v ZUŠ Morava tradičně spojen s řadou velkých **adventních koncertů** i menších vánočních besídek žáků a jejich učitelů. Ne jinak tomu bylo i letos. Zahráli jsme na Podzimní besídce žáků ZUŠ Morava v Liptále, Cimbálová muzika Kuráž doprovodila akci Lidová stavba roku Zlínského kraje 2022 a rozsvítila vánoční stromek ve Hvozdné, přiváni jsme byli i k účasti na charitativním adventním koncertu v evangelickém kostele v Liptále nebo k vánočnímu zpívání a koledování folklorního spolku Lipta.

Vyvrcholením našich hudebních aktivit byl Vánoční koncert ZUŠ Morava v pondělí 19. prosince 2022 ve svátečním prostřední sálu ZUŠ Morava. Těšit jste se mohli nejen na naše nejmladší žáky přípravného studia, ale i na již zkušené muzikanty – akordeonový soubor, Smyčcový komorní orchestr a další soubory i sólisty ZUŠ Morava.

Aktivní ve své práci je nejen hudební obor, taktéž skvěle pracují i naši výtvarníci. V podzimních měsících si například vyzkoušeli recyklaci papíru a výsledkem byly krásné výtvary! Prohlédnout si můžete i naši první virtuální výstavu. Návod k její návštěvě naleznete na www.zusmorava.cz.

Velkou radost nám dělá také otevření literárně-dramatického oboru v Liptále. Za tak krátký čas jeho fungování si pro nás žáci připravili vskutku ojedinělý projekt. Natočili cyklus adventních pohádkových příběhů, a to na náměty knihy „O zbojnících a o pokladech“ od významného místního rodáka Jana Kobzáně. Shlédnout je můžete na YouTube kanálu „ZUŠ Morava“ každou adventní neděli v premiéře nebo kdykoliv později. A pokud se Vám herecké výkony našich malých protagonistů zalíbí, neváhejte se k nám přidat! Na tomto místě bychom rádi poděkovali za skvělou spolupráci s místními institucemi a především pak Obci Liptál za velkou podporu, které si moc vážíme.

Mgr. Jitka Rafajová vedoucí pobočky ZUŠ Morava v Liptále

Manželé Jiřina a Radomír Sousedíkoví byli s Liptálem velmi úzce spjatí. Hudbě a folkloru se věnovali díky rodinným tradicím odmalička a shodou okolností a šťastných náhod se v roce 1966 stali členy Valašského souboru písní a tanců Lipta.

Jak známo z historie, Lipta tehdy měla dobré tanečnický, ale potíže byla s muzikou. Sousedíkoví převedli pod křídla Lipty muzikanty z původně Sousedíkovy cimbálové muziky a převzali vedení celého souboru po Karlu Mrlinovi.

Za jejich působení soubor nesmírně „vyrostl“. Radomír byl cimbalista, zpěvák, výborný organizátor a měl skvělou oporu ve své ženě Jiřině. Pomáhala s organizačními záležitostmi, byla zpěvačkou, připravovala konference na vystoupení a díky velmi dobré jazykové vybavenosti komunikovala písemně s potencionálními partnery (organizátory mezinárodních festivalů) německy, francouzsky a rusky. Na zahraničních zájezdech nejen tlumočila, ale také vystoupení konferovala. Tyto znalosti a zkušenosti pak zúročila při organizaci Liptálských slavností, jejichž ředitelem byl Radomír v letech 1971–1986.

Za tuto dobu se z vesnické slavnosti stal uznávaný festival s mezinárodní účastí.

Jiřina byla nejen vynikající zpěvačka a učitelka, ale také velice šikovná švadlena.

Pro tanečnice a tanečnický Lipty „podmácky“ šila kroje. Její bruncleky, kordulky, chlapské nohavice, haleny, cércí kožůšky a rukávce byly opravdu mistrovská díla.

S vyšíváním jí pomáhaly obě dcery, Eva a Radmila, které byly také aktivně zapojeny do života souboru. Eva tančila, psala kroniku a Radmila tančila a potom hrála na cimbál. V jednom období Jiřina také vedla nově založenou Malou Liptu.

Se souborem Lipta, který vedli 20 let až do r. 1986, Sousedíkoví neúnavně a nadšeně propagovali slávu valašských písní a tanců doma i ve světě.

Životní jubileum
Jiřiny Sousedíkové

21.2.2022 Jiřina Sousedíková oslavila neuvěřitelných 90 let. Z učitelky, zpěvačky a tanečnice se stala spisovatelka. V 89 letech vydala 4. díl svých ručně psaných vzpomínek, původně určených pouze pro rodinu. Napsala také sbírky básní – osobních postřehů, které byly vydány taktéž knižně (osm dílů). Ve svých Pamětech zmapovala život na Valašsku, vystihla své osobní zkušenosti, které se prolínají s prací a láskou k valašským tradicím a folkloru.

U příležitosti životního jubilea jsme s Pavlou Kneblovou Jiřinku navštívily a za celý soubor jí popřály do dalších let pevné zdraví, spokojenost, pohodu a hodně lásky. Zároveň jsme jí poděkovaly za všechno, co pro Liptu společně s Radomírem vykonali. Byla ráda, že její kožušky jsou pořád pěkné a cery je stále ještě ke kroji oblékají.

Jiřinka je nesmírně vitální, milá a čilá, u Sousedíků jsme strávily velmi příjemné páteční odpoledne. Vzpomínání nebralo konce, zážitků s folklorem je vždycky nekonečno

Ing. Miroslava Jakobová, FS Lipta Liptál

za přispění cérek Sousedíkových – dcery Radky a vnučky Markéty

V sobotu 5.3.2022 proběhl v Kulturním zařízení Obce Liptál 3. **Dětský valašský bál**. Celým odpolednem nás provázely cimbálové muziky - CM Kuráž, CM Cěrky a CM z Jasenné, pod vedením Radka Cahlíka.

Mohli jsme vidět také vystoupení dětí z Lipty - Malušata, Malé ogary a Malou Liptu.

I letos byl bál plný ukázek dětských tanců a her, soutěží, do kterých se zapojily nejen děti z Lipty, ale i hosté. Tento herní program připravili Oldřich Štroblik a Lad'a Gerža. Myslím si, že si všichni odpoledne naplno užili, což bylo vidět na radostných tvářích nejen dětí, ale i rodičů a prarodičů. Připraveno bylo i občerstvení, o které se postarali členové souboru Lipta. Vše bylo zakončeno bohatou tombolou pro děti. Nechyběla ani menší tombola pro dospělé. Tímto děkujeme všem sponzorům.

Tento dětský bál je pořádán co dva roky, a tak pevně věřím, že se v roce 2024 budeme moci těšit opět s vámi.

Jarka Hrádková

Folklorní sdružení
Lipta Liptál

Letošní 78. **Valašský bál** se konal po roční odmlce opět jako dříve v Hospodě U Klesků.

V sobotu 26. února 2022 byla hospoda obsazená do posledního místa a již od 20 hodin hosty přivítala CM Kuráž z Liptálu s primáškou Věrkou Gojnou.

Náš bál navštívilo mnoho zástupců z různých valašských souborů - Kašava, Vizovjánek, Vsacan, Kotár, Košár, Portáš, Jasénka a cimbálových muzik – Kašava, Ocún, Máj, Josefa Černíka, Vsacánek a další krojovaní i nekrojovaní hosté z blízkého i vzdálenějšího okolí. Kleskovi připravili bohaté občerstvení včetně tradiční kyselice a řízku se salátem. Nechyběl ani výborný tatarák.

Atmosféra byla výborná. Muzikanti hráli až do ranních hodin. Tanečníci také vydrželi.

Možná to tak kdysi v Hospodě U Klesků vypadalo, když zbojník Vojtek tancoval s šenkéřečků, jak to ve své knize O zbojníkoch a pokladech popsal Jan Kobzáň... Pořádající Folklorní spolek Lipta Liptál zajistil bohatou tombolu a věřím, že i příjemnou atmosféru.

Andrea Čalová

V pátek 18.3.2022 se uskutečnil další, již IX. **Liptálský kvíz**. Zúčastnilo se 9 týmů, např. stálice našich kvízů Luháci, Kobry z Jasenné nebo Lipta, ale také nováčci Brconi či Tři Grácie. Témata byla opět z různých oblastí přes sportovní slang, poznej dřeviny, mezinárodní jídlo nebo kastráty.

Týmy na prvních místech se neustále měnily. Po 2,5 hodinovém boji získal první místo tým „NEVÍME“. Ještě jednou moc gratulujeme a těšíme se na další kvíz. Eva Švehlíková

V neděli 5. června 2022 se po dvouleté „kovidové“ pauze konal **35. MEZINÁRODNÍ DĚTSKÝ (nejen) FOLKLORNÍ DEN**. Kulturní areál znovu ožil tancem, zpěvem a muzikou. Děti byly nadšené, že mohou po dlouhé době zase vystupovat a slunečné nedělní odpoledne si opravdu užily.

Záštitu nad festivalem přijal pan Milan Daňa, starosta obce Liptál. Setkání s hosty a vedoucími souborů proběhlo v Myslivecké chatě.

Stejně jako v minulých letech se v rámci festivalu uskutečnila oblíbená soutěž v sólovém zpěvu „O Liptálského ptáčka zpěváčka“. Cílem soutěže je vyzvednout z opomenutí naše lidové písničky a zároveň povzbudit a motivovat naše nejmenší k sólovému zpěvu.

Děti mají výbornou příležitost vyzkoušet si, jak se zpívá na velkém podiu. Je to dost náročné, protože zpívají bez hudebního doprovodu. Porota pod vedením Hany Vaculíkové měla při hodnocení opravdu nelehký úkol – účastníci soutěže byli všichni velice šikovní a bylo náročné určit pořadí.

Výsledky kategorie mladších zpěváčků do 9 let:

1. Kristýna Juračáková – Malý Sedmikvítek z Frenštátu pod Radhoštěm
2. Cyril Hlaváček – Věneček z Kunovic
3. Matyáš Černobila – Malá Lipta , Čestné uznání: Eliška Máčalová – Malušata

Výsledky kategorie starších zpěváčků 10-15 let:

1. Tereza Juračáková – Malý Sedmikvítek z Frenštátu pod Radhoštěm
2. Nea Macková – Vartovňáček u Jasenné
3. Adam Smilek – Malá Lipta , Čestné uznání: Jan Rozumek – Malá Lipta

Po soutěži ovládly podium dětské folklorní soubory s programem „Brána folkloru otevřená“. Účinkovali v něm DFS Kolíska z Dubnice nad Váhom – Slovensko, Vartovňáček z Jasenné, Malý Sedmikvítek z Frenštátu p/R, Věneček z Kunovic, Cimbálová muzika z Jasennéa CM Cérky ze ZUŠ Morava Liptál. Samozřejmě nechyběly děti z domácího souboru – Malušata, Malí ogaři a Malá Lipta.

Tradičně byl součástí festivalu také bohatý doprovodný program. Střílení ze vzduchovky připravilo MS Brdisko a AVZO Liptál. U myslivecké chaty si děti mohly vyzkoušet také lukostřelbu a projet se na koních paní Futákové. Taneční skotačení plné energie, skvělé hudby a dobré nálady, to byla Zumba s Lenkou. Také tvořivé dílny přitahovaly šikovní děti, které si mohly tvořit z vlny se Simonou Bukáčkovou, podle vlastní fantazie si udělat obrázky z písku, placku podle vlastního návrhu, malovat na sklo nebo si hrát s dřevěnou stavebnicí. Nechyběla ani zábavná atrakce – velká skluzavka.

Děkujeme všem dobrovolníkům, rodičům dětí a sponzorům za pomoc při organizaci tohoto festivalu. Zvláštní poděkování patří liptálským myslivcům, kteří navařili výborné kančí se zelím a knedlíkem! Festival pořádají Obecní úřad Liptál a Folklorní spolek Lipta Liptál. Mediálními partnery jsou Valašský deník a týdeník Jalovec.

Ing. Miroslava Jakubová Folklorní spolek Lipta Liptál

V sobotu 26. 3. 2022 se uskutečnilo oblastní kolo pěvecké soutěže **Vsetínský Slavíček 2022**. Soutěž proběhla v Kulturním domě ve Vsetíně. Zpěváčky hodnotila tříčlenná porota. Děti soutěžily ve třech kategoriích. První kategorie byla ve věku od 7 do 9 let, kterou zastoupila Eliška Máčalová z Malušat, Nina Jelínková a Maty Černobila z Malé Lipty. Ve II. kategorii ve věku od 10 do 15 let, se zúčastnil Adam Smilek. III. kategorie byla dueta. Každý zpěvák si připravil dvě lidové písně z valašského regionu. Interpreti museli zpívat jednu rychlou píseň s hudebním doprovodem a jednu píseň pomalou bez doprovodu. Do regionálního kola zpěváčků Valašska postoupil v první kategorii Maty Černobila a Ninka Jelínková a svůj postup ve II. kategorii si vyzpíval i Adam Smilek.

23.4.2022 se konalo regionální kolo zpěváčků Valašska. Druhé místo si vyzpíval Maty Černobila. Soutěže se zúčastnili velmi dobří zpěváci a rozhodnout, kdo postoupí, bylo opravdu těžké. Všechna děvčata ukázala, že v Liptále se zpívat umí.

Za FS Lipta Dagmar Černobilová a Jarka Hrádková

Ano, je to tak, děti i vedoucí **souboru Malých ogarů a Malůšat** jsou velice rádi, že po dvouleté pauze mohli opět vystupovat na hned několika vystoupeních. Již tradiční Metařský jarmark v Zubří, který se uskutečnil 21.5.2022, byl velice povedený. Děti si parádně zatančily a zazpívaly a za odměnu pak společně s rodiči procházeli mnoho atrakcí, či si měli možnost koupit něco dobrého na zub od místních prodejců.

Hned další víkend se opět obě nejmladší skupiny FS Lipta vydaly na jednodenní výlet autobusem do nedalekého Rožnova pod Radhoštěm, kde přijaly pozvání na akci s názvem „Slabikář řemesel“, kde se rovněž představily se svými pásmy. Malí ogaři s pásmem „Na pasínku“ a Malůšata rovnou se dvěma, a to „Na pastvě“ a „Velikonoce“.

Na domácí půdě v Liptále se děti předvedly i se svými staršími kamarády z Malé Lipty na Dětském folklorním dnu s názvem „Brána folklóru otevřená“, přičemž si děti i zasoutěžily v pěvecké soutěži. Jsme rádi, že se děti měly možnost vzájemně seznámit i se soubory jako je například Vartovňáček z Jasenné, či soubory ze Slovenska a jiné.

Za FS Lipta Pavlína Vrábliková a Dagmar Černobilová

V sobotu 4.6.2022 se **Malá Lipta** s cimbálovou muzikou Cérky z Liptálu zúčastnila 10. ročníku Mezinárodního dětského folklorního festivalu a dne řemesel ve Velkých Karlovicích. Na tomto festivalu jsme měli premiéru s novým pásmem Velikonoce, které jsme poctivě nacvičovali od března. Tréma byla velká, ale zvládli jsme to bez velkých chybiček na výbornou. Navázali jsme také spolupráci se soubory ze Slovenska a Polska a těšíme se na reciprocitu mezi námi.

V historickém středu Velkých Karlovicích se nachází Karlovské muzeum, a my jsme využili možnost prohlídky muzea s charakteristickým obrazem života lidí v tomto rázovitém koutu Valašska. Jednodenní výlet jsme si moc užili.

Cérky a ogaři z Malé Lipty

V sobotu 11.6.2022 byla **Malá Lipta** a CM Cérky pozvány na Městský folklorní festival do Frýdku – Místku. Vyjžděli jsme v ranních hodinách, i když s malým zpožděním. Cesta v autobuse nám rychle utekla, protože jsme si zpívali valašské i moderní písničky. Po příjezdu do Frýdku- Místku jsme si vzali všechny věci z autobusu a kroje dali do převlékárny. Ještě nám zbýval volný čas, a tak jsme mohli utrácet peníze ve stáncích a dát si dobrý oběd. Po chvíli jsme se začali převlékat do krojů. Nachystali jsme si své rekvizity a mohli s úsměvem vstoupit na podium. Vystoupení se nám povedlo. U diváků jsme sklidili velký potlesk. Poté jsme se opět převlékli do civilu a ještě se hromadně vyfotili před autobusem. Cesta zpět již byla ve znamení odpočinku, neboť jsme byli z celého dne na sluníčku unaveni, a tak většina z nás tuto cestu prospala. S novými zážitky a zkušenostmi jsme se vrátili v pořádku domů. Už se těšíme na další vystoupení.

Zuzana Řehánková

Letos se uskutečnil už **53. ročník Liptálských slavností**. Není mnoho festivalů, které se mohou pochlubit tak dlouhou a nepřetržitou historií. Jsme velmi hrdí, že se nám v Liptále daří každoročně nabídnout příznivcům folkloru bohatou přehlídku domácího i zahraničního lidového umění. Tradici nepřerušila ani covidová pandemie, přestože předchozí dva ročníky byly kratší. Letos jsme se vrátili k 5-dennímu formátu a jsme rádi, že se i přes vrtochy počasí všechno podařilo uskutečnit podle připraveného programu. Festival se každoročně koná v Přírodním kulturním areálu v Liptále, jenž vytváří nádherné prostředí nejen pro náš folklorní festival, ale také pro pořádání jiných kulturních akcí během roku. V posledních letech prošel areál rekonstrukcí, bylo opraveno podium, rozšířeno kryté posezení, položena zámková dlažba a byly vybudovány nové toalety. Obec Liptál v čele se starostou Milanem Daňou věnuje zvelebení amfiteátru velké úsilí stejně jako rozvoji celé obce.

Na letošních **Liptálských slavnostech** se opět představily zahraniční soubory z blízkých i dalekých zemí: z Indie, Mexika, Itálie, Srbska a Slovenska (DFS Graniarik a Senior Vršatec). Z domácích souborů vystoupily Soubor písní a tanců Dyleň z Karlových Varů, FS Kohútek a DFS Malý Kohútek z Bánova, FS Pozdní sběr z Napajedel, DFS Úsměv z Opavy, SVPT Vizovjánec s CM Ocún, Lenka, Pavel a Anna Mrlinovi z Liptála, zahrály cimbálové muziky Cérky a Kuráž ze ZUŠ Morava Liptál a DH Liptalanka. Nemůžeme opomenout ani všech šest skupin domácího souboru Lipta – Malůšata, Malí ogaři, Malá Lipta, Základ, Senioři a Ženský sbor Rokytenka.

Sobotní koncert kapely Z HORNÍ DOLNÍ A DÁL NA JIH, „muzičenky ovoňané Valašskem“, byl jistě příjemným zpestřením mezi vystoupeními tanečních souborů. Zahraniční soubory v rámci propagace festivalu vystoupily také v okolních obcích (Vsetín, Zlín, Seninka, Kašava, Vizovice). Soubory se musely vypořádat s velkými výkyvy počasí – od středy do pátku panovalo úmorné vedro, po páteční bouři se citelně ochladilo. Přes nepříznivou předpověď se dešť v sobotu liptálskému údolí vyhnul a diváci shlédli krásná vystoupení zakončená tradičním ohňostrojem. V neděli to bylo horší, kvůli dešti musel být zrušen průvod a odpolední galakonzert končil v dešti tancem odvážných Mexičanů s mačetai.

Letošní ročník byl výjimečný v tom, že Český rozhlas Brno v sobotu dopoledne vysílal živě z Liptála pravidelný pořad Víkendové srdcovky Zdeňka Junáka. Hovořilo se o Liptálu, o folklorní tradici v naší obci a také o slavnostech. Pouštěly se písničky z archivu Českého rozhlasu se vztahem k Liptálu. Mluvila ředitelka festivalu A. Čalová, bývalý starosta M. Vaculík, D. Žaludková, P. Kneblová, J. Londa, sourozenci Mrlinovi a J. Vráblíková za obec.

Bylo rozšířeno tradiční „promítání na zámek“ na 2 dny: ve středu se promítal animovaný film pro děti Zpívej 2 a ve čtvrtek to byl film Zbojník za účasti autora Michala Martinky. Pořadatelé připravili také bohatý víkendový doprovodný program. Výstava „Liptálky letem světem“ byla letos věnovaná nádherným fotografiím z historie Liptálských slavností od místního fotografa Josefa Londy. Od sobotního poledne probíhal tradiční jarmark, na kterém bylo možné zakoupit regionální dobroty, produkty s valašskou tematikou a různé rukodělné předměty. V zámeckém parku svůj um předvedli řezbáři David Ferdics a Tomáš Naňák. Své první dřevěné sochy tu vystavil i mladý tanečník Lipty a začínající řezbář Filip Januš. Nechyběli ani manželé Hutěčkovi se svou dřevěnou dílnou, kovářské řemeslo zastupoval Tomáš Plachý. Nově byla v parku keramická dílna pro děti Veroniky Slámečkové. Přicházejícím návštěvníkům i řemeslníkům vyhrávaly na podiu před zámkem muziky zúčastněných souborů.

Nejen děti ale i dospělí se mohli projet na koních paní Futákové a svézt se na koňském povozu s Terezkou Valchářovou.

53. Mezinárodní folklorní festival Liptálské slavnosti uspořádal Folklorní spolek Lipta Liptál a Obec Liptál. Generálním partnerem byla společnost VS PLASTIK, s.r.o. ze Vsetína. Mediálně akci podpořily Týdeník Jalovec, Valašský Deník a Český rozhlas Brno. Pořadatelé děkují všem sponzorům a dobrovolníkům za podporu a pomoc při organizaci festivalu. Ing. Miroslava Jakubová Folklorní spolek Lipta Liptál

Jak již bylo zmíněno, i letos byly součástí Slavností doprovodného programu **výstavy v liptálském zámku**. Hlavním tématem byly fotografie Josefa Londy z Liptálských slavností. Jak sám k tomu říká: „Moje snaha zachytit krásy okolí Liptálu, hlavně při ranních a podvečerních vycházkách do přírody mě s příchodem digitální techniky dovedla k vyššímu zájmu o amatérské fotografování. K oblíbeným vycházkám po kopcích a údolích Valašska přibývalo fotografování různých akcí a žánrů. Další zkušenosti a rady od kolegů získávám ve Vsetínském fotoklubu, jehož členem jsem asi 10 let. Liptálské slavnosti jsem fotil nejdříve jen tak pro sebe, později – když byl o fotky zájem, tak i pro potřeby obce a folklorního souboru. Soubor fotek pro výstavu je z posledních asi šesti let, kdy se v Liptále vystřídaly soubory z mnoha zemí celého světa.“

Přišlo mi, že je škoda, aby jen tak ležely v „šuplíku“. Z tisíců pestrých fotek je to jenom zlomek těch zdařilejších. Chtěl bych poděkovat všem návštěvníkům zámku a těm, kterým se výstava líbila, za podporu. Také chci poděkovat panu starostovi za zakoupení výstavních rámců, které najdou uplatnění i v budoucnu.“

Další částí expozice v zámku byla po pěti letech výstava výrobků nejvýraznějšího místního výrobního družstva Lipta Liptál (1946 – 2022), jehož spoluzakladatelem byl Jan Kobzář a jehož součástí bylo mnoho liptálských zaměstnanců, kteří dodnes vzpomínají. Družstvo mělo pobočky i v několika dalších obcích valašského regionu. Šlo jen o část vystavených sesbíraných artefaktů, které jsou uloženy ve sbírce Obce Liptál a po dokončení nového muzea v kulturním areálu budou umístěny tam. Výstavka byla zároveň připomenutím 20 let od ukončení činnosti této organizace.

Cestu **do Rakouska** do města Bruck an der Mur začala **Malá Lipta** 1.9.

Trvala 7 hodin, ale byla zábavná. Projížděli jsme překrásnou přírodou a jeli po hezké dálnici. První den nás příjemně přivítal ředitel festivalu Tomas Langg. Byli jsme ubytováni v chatkách, které byly po čtyřech. Na úžasné snídaně s křupavým pečivem jsme chodili do místního penzionu.

Druhý den jsme vyrazili do vedlejšího města na vystoupení v domově pro seniory, kde jsme dostali i oběd. Po obědě jsme vyrazili zpátky do města Bruck an der Mur, kde jsme zavítali na hrad Landskron, z kterého byl krásný výhled na celé město a okolní hory.

V odpoledních hodinách jsme měli vystoupení na náměstí. Večer tam byla pořádná zábavná diskotéka s rakouskou dechovou kapelou, s kterou jsme se všichni pobavili. Večeře tam byly luxusní stejně jako obědy.

Třetí den po klidném spánku a snídani, jsme šli na náměstí, kde byly různé atrakce. Dokonce jsme se vyvezli hasičskou plošinou do výšky 30m. Po obědě jsme zavítali do místního parku, kde jsme viděli různá zvířata, krmili jsme kozy a ovce.

Cestou zpět jsme ochutnali rakouskou zmrzlinu. V autobuse jsme se převlékli do krojů a šli znovu vystupovat na náměstí. Po vystoupení a večeři jsme odjeli do chatky, kde jsme viděli rakouskou tradici: kácení máje. Po této zajímavé atrakci jsme šli ulehnout do svých postelí. Poslední den jsme si ráno ještě užili výbornou snídani a šli se sbalit. Poté jsme se převlékli do krojů a čekalo nás poslední vystoupení v kostele. Tam jsme zazpívali dvě písničky, poslechli si rakouskou mši a o půl třetí odpoledne vyjeli z Bruck an der Mur zpět do Čech. Celá cesta nám rychle utekla, protože jsme si povídali a zpívali. Děkujeme všem za účinkování na tomto skvělém festivalu. Všichni jsme si ho užili na maximum. Tím chceme říct, že naše díky patří hlavně: Jarce Hrádkové, Zuzce Řehánkové, Andrejce Čalové, panu Kašíkovi a jeho manželce, kteří nám pomáhali s cimbálem a ostatními hudebními nástroji a také panu řidiči.

Veronika Hrádková, Vendula Čalová, Nikola Daňová a Tereza Vychopňová

Malí Ogaři se společně s Malušaty v sobotu 17.9.2022 vypravili na **Santov**, kde již tradičně probíhaly Ovčácké slavnosti, aneb setkání lidí, co mají rádi život, přírodu, tradice a Valašsko. Kromě bohatého hudebního programu byly připraveny ukázky stříhání ovcí, zpracování ovčí vlny předáním a plstěním i dílna na barvení přírodními barvivy. K tomu nechyběla přehlídka vlněných modelů.

Vojta Molek předvedl přítomným ukázky práce s ovčáckými psy. Na Malé scéně se konaly přednášky zaměřené na velké šelmy a historii a současnost chovu ovcí na území Karpatského oblouku. Zájemci si také mohli zasoutěžit v pojídání halušek a v jízdě na tragaču. Ochutnat jsme mohli sýry od místních výrobců a krajové speciality z jehněčího masa. Celý sobotní den si užili rodiče i děti. Vedoucí ogarů a Malušat.

3. adventní neděli proběhlo v sále ZUŠ Morava v Liptále **vánoční koledování**.

Během 1,5 hodinového programu se představily nejen děti z Malůšat, Malých ogarů, Malé Lipty, ale také milý host z Jasenné - DFS Vartovňáček s CM Jasenná.

Byl to program plný vánočních koled, říkadel a tanečků. Celé vánoční pásmo s dětmi nacvičily jejich vedoucí - Pavlína Vráblíková, Jana Vaculíková, Olda Štroblík, Dáša Černobilová, Jarka Hrádková a Zuzka Řehánková. Ráda bych jim i touto cestou poděkovala za celoroční práci v souboru Lipta. Program by nebyl úplný bez CM Círky ZUŠ MORAVA pod vedením Věrky Gojné. I tady patří velké poděkování za spolupráci. Moc si jí vážíme. Děti se velmi snažily, a proto věříme a doufáme, že se nám podařilo přiblížit vánoční atmosféru tak trochu "postaru".
Andrea Čalová

Je již tradicí, že se na začátku prosince prohání Liptálem **Mikuláš se svou družinou**. Letošní 23. ročník byl však rekordní co do počtu objednávek od rodičů svých dětí.

Na obecní úřad přišlo celkem 31 žádostí a proseb o návštěvu Mikuláše Toto číslo nás opravdu vystrašilo, a proto jsme raději vyrazili už po obědě směr Hluboké. Během dlouhých osmi hodin jsme navštívili nebo i potkali cestou skoro 90 dětí, které nám zazpívaly, zarecitovaly či zahrály na hudební nástroj.

Velkou podporu již 23 let máme od rodiny Valchářů. Pomyslnou štafetu po svém staříčkovi převzaly jeho vnučky Terka a Verča, kterým moc děkujeme za zpříjemnění cesty. Koníci vše zvládli na jedničku. Velmi si ceníme také občerstvení v rámci Besedy se seniory a již také tradiční závěrečné zastavení v Hospodě U Klesků i s rautem. Doufáme, že Mikuláš s anděly děti potěšili a čerti zase děti postrašili. Už teď jsme zvědaví, jestli příští rok bude tak nabitý.

Andrea Čalová, vrchní čert Radim Mojžíš, čert fotograf

Luboš (Ludvík) Oravec se narodil 30.11.1934. Umění odzemku se učil od autentického tanečníka valašského odzemku Jana Stavinohy z Velkých Karlovic. Účastnil se nespočetně mnoha soutěží a přehlídek. Tančil za soubory Jasénka a Vsacan, dlouhé roky působil také v souboru Lipta Liptál.

Osobitými rysy odzemku tohoto vynikajícího interpreta bylo zahájení odzemku skokem přes hlavu a zakončení pádem z výskoku na kolena. Jeho odzemek by se dal přinejmenším popsat jako nejakrobatičtější.

Byl folklorista srdcem i duší a svoje zkušenosti a dobré rady dovedl předávat dál.

Ani nespočítáme, kolik ogarů učil figury valašského odzemku a vychovával z nich „odzemkářské mládí“.

Luboš Oravec vytvořil i taneční choreografie pro Seniors z Lipty. Například v roce 2002 to byly dva tance: „Nemehlo“ a „Oravcovy točené“. Také nějakou dobu vedl nácviky seniorské skupiny.

V jeho odzemku i tancích byla láska, přátelství, chytrost i moudrost. A především neohraničená, naplňující radost.

Vzpomíná Jana Pařízková: „Kdyby se někdo zeptal, kdo byl Luboš Oravec, řekla bych: Podívej se na film Radegast, ve kterém hrál hlavní roli. Najdeš v něm muzikálnost, upřímnost, hravost, sebevědomí, ale i božskou pokoru k jeho rodnému kraji – Valašsku.“

Luboš (Ludvík) Oravec bydlel od roku 1995 v Liptále v penzionu pro seniory (DPS).
Zemřel 24.zář 2022 ve věku nedožitých 88 let. Odešla jedna z největších hvězd valašského odzemku...
Vzpomínají, děkují a loučí se Senioři ze souboru Lipta Liptál

Obvodové kolo mladých hasičů se konalo v sobotu 7. května v Leskovci.

Celé závody proběhly ve velmi špatném počasí. Proto rozhodčí po poradě s vedoucími rozhodli, že budou kvůli vydatnému dešti zrušeny některé disciplíny a my jsme tak běželi jen dvě disciplíny ze čtyř.

Jako první jsme si zaběhli 400m dlouhou Štafetu CTIF s překážkami, která se nám sice povedla, ale mohli jsme ji zaběhnout i lépe. U téhle štafety jsme skončili osmí z třinácti. Jako druhou disciplínu jsme běželi Štafetu dvojic, kterou jsme zaběhli skvěle a skončili jsme čtvrtí. Celkově jsme se umístili pátí, a to nám stačilo na postup do okresního kola. Ale to jsme se dozvěděli až dodatečně, protože jsme předpokládali, že postupují jen první tři družstva. Takže jsme se hned začali připravovat na okres a museli jsme dotrénovat ještě jednu náročnou disciplínu, která se běhá až ve vyšších postupových kolech.

Aneta Daňová a Stela Macháňová

Sbor dobrovolných
hasičů Liptál

Když jsme v sobotu 21. května dorazili do Valašského Meziříčí na **Hry Plamen**, nepršelo, ale naopak svítlo sluníčko a byl krásný den. Po společném nástupu s rozhodčími a s dalšími 15 nejlepšími týmy z okresu Vsetín a Valašské Meziříčí, jsme se hned připravovali na první disciplínu. Tou byla Štafeta CTIF na 400m. Následovala Štafeta 4x60m, která se nám teda moc nepovedla, dále pak nová a asi nejnáročnější disciplína Požární útok CTIF, který se nám naopak povedl a pak Štafeta dvojic. A jako poslední se běhal klas. požární útok na 2 pokusy, který jsme zvládli za 20 sekund a byli jsme spokojení.

Závody jsme sice nevyhráli, ale ostudu jsme neudělali, a hlavně jsme si to všichni náramně užili. A to bylo nejdůležitější. Velké poděkování patří zejména našim trenérům, kteří nás na závody připravují. Děkujeme.

Denča a Barča Mrlinovy

Jako každý rok, tak se i letos uskutečnilo **kácení máje**.

Na hlad a žízeň jsme byli dobře připraveni. Zástupce velitele Mira Malčík spolu se svou manželkou uvařili guláš a na stánku v garáži byl k dostání párek v rohlíku.

Stánku s pivem, limonádou a lehkým občerstvením se ujal Pavel Vaculík s mládežníky.

O zábavu pro děti se postaraly naše šikovné holky. Měly trpělivost s malováním na obličej, pomáhaly kreslit na kamínky a společně i s našimi mladými kluky připravili pro ostatní děti opičí dráhu se spoustou překážek.

A když už byl čas (sice se řeklo o půl sedmé, ale bylo to až v sedm), šla májka k zemi. Když májka dopadla na zem, vrhly se na ni děti a odnesly si všechny mašličky. Poté následovala volná zábava do pozdního večera.

Děkujeme všem, kteří přišli a podpořili tuto akci a již se těšíme na další rok.

Aneta Šťastná

Třetí prázdninovou sobotu jsme jeli jako každý rok na **hasičskou soutěž**

do Bělé pod Pradědem. V časných ranních hodinách jsme se od naší hasičské zbrojnice vydali na poměrně dlouhou cestu. Po příjezdu do Domašova nás už vítalo krásné slunečné počasí, které v předešlých letech nebylo. Po ubytování a obědě jsem se vydali na soutěž. Naši obec reprezentovala dvě smíšená družstva. I když jsme na stupně vítězů nedosáhli, soutěž jsme si užili a zbytek dne jsme strávili s hasiči z Bělé.

Po noci plné tance a zpěvu nás následující den probudily sluneční paprsky. Ale tato ranní idylka netrvala dlouho a z Jeseníků směr domů jsme odjížděli s přívalovými dešti za patami.

Míša Melichaříková a Lucka Řezníčková

V sobotu 9. července 2022 jako každoročně se tady u nás konala **hasičská pohárová soutěž**, kde se soutěžilo "O pohár starosty obce" a "O pohár starosty sboru". Chvilí po jedné se sjížděly všechny týmy a o hodinu později už startoval první tým.

První startovaly ženské týmy a první místo vybojovaly ženy z Bělé pod Pradědem. Za nimi na druhém místě se umístilo družstvo smíšené z žen z Liptálu a z Bělé. Bronzovou příčku obsadily nakonec naše ženy z Liptálu. Nejrychlejší velitelský čas zaběhla naše Valentýna Zadrobílková. Za muže si taky první místo odvážel tým z Bělé pod Pradědem, na druhém místě se umístili hasiči z Janové a na třetím místě družstvo složené z našich mladých a nadějných kluků. Nejrychlejším mužem se stal liptálský velitel Martin Kašpárek.

Než se konal závěrečný nástup a vyhodnocení, zašli si všichni na výborný guláš a na točené pivo. Po celý den panovala skvělá nálada, všechno dopadlo dobře a především bez úrazů.

V. Zadrobílková

Po dvouleté vynucené pauze kvůli covidu byl letos opět uspořádán pro mladé hasiče menší **tábor**. Zázemí s potřebným vybavením jsme měli v naší zbrojnici, kterou jsme obsadili od nedělního odpoledne až do středečního podvečera těsně před Liptálskými slavnostmi.

Po zahájení tábora a ujasnění si pravidel jsme hráli až do večerního opékání špekáčků spoustu nových her. Večer jsme se šli pak před spaním projít. Čekali jsme nějakou stezku odvahy, ale instruktoři nás převezli a opravdu se jednalo jen o příjemnou večerní procházku. Následující den ráno jsme dobrovolně odevzdali telefony našim instruktorům a po rozcvičce a snídani jsme se věnovali hasičským štafetám.

Po vydatném obědě následovala hodinová siesta, kterou jsme mohli trávit po svém. Někdo spal, někdo hrál deskovky, jiní byli zase na telefonu. Prostě jak kdo chtěl.

Na odpoledne si pak pro nás vedoucí připravili plnění různých bobříků a další hry. Byla to velká zábava a moc se nám to líbilo. Ještě navečer jsme se věnovali brannému závodu a už jsme se těšili na vafle se sladkým tvarohem a ovocem, které jsme měli mít na večeři. Ale zradili nás kuchyňští pomocníci. Naštěstí nás od hladu zachránila paní Řezníčková, která nám usmažila snad tisíc výborných palačinek. Děkujeme, byla to mňamka.

Po celovečerním filmu, který nám instruktoři promítali na stěnu, jsme brzy ulehli k spánku. Následující den měl být totiž hodně náročný :)

Na úterní den byl naplánován výlet do zábavního parku Na Bílé u Rožnova pod Radhoštěm. Ráno po snídani jsme od vedoucích obdrželi všichni příděl celodenního jídla a pití a už si to naše početná skupina zamířila na autobusovou zastávku. Vše šlo jako po drátkách. Autobus přijel včas, přejezd úseku za Jablůnkou, který se v té době opravoval, jsme taktéž zvládli poměrně rychle. Před námi už bylo Valašské Meziříčí a náš autobus se začal plnit a plnit a my pomalu nabírali zpoždění. Ale stále jsme byli v klidu, měli jsme tam rezervu 10 minut na přestup z jednoho autobusu do druhého na nádraží v Rožnově. Vedoucí začali sledovat hodinky a nás uklidňovali, že ten druhý autobus na tento spoj musí zaručeně čekat. Zejména když na tu Bílou jezdí jednou za více než 3 hodiny. Ale chyba lávky. Nečekal. Chyběly nám nakonec pouhé 3 minuty, abychom navazující autobus stihli. Co teď? Než bychom se dočkali dalšího spoje a dojeli do cíle naší výpravy, kde bychom mohli strávit za nemalé vstupné něco málo přes hodinu a museli jet zpátky, tak naši vedoucí rozhodli o náhradním řešení. Místo Bílé jsme navštívili místní skanzen. Ač toto místo většina z nás již někdy navštívila, užili jsme i tak Dřevěné městečko, Valašskou dědinu a někteří i Jurkovičovu rozhlednu anebo jsme se svezli na historickém dřevěném kolotoči.

Po příjezdu z Rožnova jsme rozdělali oheň u zbrojnice a sami si připravili večeři - co dům dal a na co měl každý chuť. Ač jsme byli uchození a unavení po celodenním výletu, vytáhli nás vedoucí na noční procházku, která se ale zvrtila nakonec ve stezku odvahy.

A tady se teprve ukázalo, kdo je skutečný nebojsa a kdo si na něj celou dobu jen hrál.

Středeční den jsme se dopoledne věnovali disciplíně Běh na 60m s překážkami a plnění chybějících bobříků. Po posledním vydatném obědě od naší táborové kuchařky paní Kašpárkové následovala odpolední siesta a pak jsme se vrhli na požární útoky. Čas nám uběhl strašně rychle a už tu byl podvečer a s ním i rodiče, kteří si nás přijeli vyzvednout a odvést domů. Bylo to moc fajn, děkujeme našim vedoucím a instruktorům a budeme se těšit na příští rok.

Mladí hasiči SDH Liptál

V těchto krásných měsících se rodí v přírodě okolo nás spousty nových mláďat téměř všem živočišným druhům. Mysleme na to a buďme při procházkách po místních lukách a lesích ohleduplní. Zvláště v tomto jarním období je nutné venčit psy pouze na vodítku. Můžeme tak násobně zvýšit šanci na přežití nové generace nejen u drobné zvěře, která to i tak nemá v naší krajině, kombinací mnoha faktorů, vůbec lehké. Možná se to mnohým zdá absurdní, ale kupříkladu pro malé březňáky (mláďata zajíce polního) nebo bažantí kuřata bývá setkání i s tím sebestmenším psím plemenem fatální...

Co se našich akcí pro veřejnost týče, stejně jako minulý rok, také letos se musíme omluvit za **zrušení Mysliveckého plesu**. Věříme, že to bylo naposled a snad se ty příští plesové sezóny budeme znovu setkávat ve stejně hojných počtech osobně tak, jako tomu bylo zvykem v dobách minulých. Jako malou kompenzaci za zrušený ples jsme letos našim spoluobčanům připravili alespoň zvěřinové speciality v netradiční balené formě

„s sebou“. A zde nutno vyřknout velké DÍKY za kladný ohlas a zároveň omluvu všem, na které se nedostalo. Příště určitě navýšíme kapacity, proto předem děkujeme za zachování přízně.

Další setkání s myslivci je plánováno na neděli 8. května, kdy vám společně s obcí Liptál, u příležitosti odhalení památníku 1. čs. partyzánské brigády Jana Žižky, připravíme zvěřinový guláš, točené pivo a limo. Akce se bude konat u rybníka v oboře v Lůžku. Těšíme se na Vás! Za Myslivecký spolek Brdisko Liptál Miroslav Beránek

Každoročně se myslivci a jejich příznivci setkávají na **přehlídce loveckých trofejí** za uplynulý rok. Ani letos tomu nebylo jinak. S podporou Zlínského kraje uspořádala Českomoravská myslivecká jednota Okresního mysliveckého spolku Vsetín a město Zubří tuto výstavu v hale házenkářského klubu ve dnech 4.6 - 6.6.2022.

K vidění bylo 245 ks trofejí jelení zvěře, 713 ks zvěře srnčí, 130 ks dančích trofejí z 28 honiteb okresu a 15 ks mufloních trofejí. Vystaveny byly i lovecké rarity, ať už šlo o trofeje srnčí zvěře či zbraně divočáků.

Bohaté občerstvení v podobě zvěřinového guláše, pečené zvěřiny se zelím a knedlíkem nebo valašskou kyselicí jistě potěšilo i náročné gurmány. Mezi trofejemi srnčí zvěře, která je hojně zastoupena v naší honitbě, bylo 14 našich trofejí. Mezi dančími trofejemi jsme zaznamenali i medailový úspěch. Z 12 hodnocených trofejí získal bronzovou medaili daněk ulovený Miroslavem Beránkem.

Za loňský rok bylo v naší honitbě uloveno: 7 ks jelení zvěře, 37 ks dančí zvěře, 14 ks srnčí zvěře, 12 ks holuba hřivnáče, 32 ks lišek, 5 ks jezevce, 3 ks kuny. Poděkování patří všem vám kolegům a kolegyním Hance Koňářkové za čas, který věnujete odlovu zvěře.

Mirka Klubalová, kronikářka MS Brdisko - Liptál

Po roce jsme v sobotu 23. července 2022 měli možnost opět uvítat všechny návštěvníky na již tradičním **mysliveckém odpolední** v kulturního amfiteátru v Liptále.

Místní Myslivecký spolek Brdisko Liptál připravil bohaté občerstvení ze zvěřiny. Každý příchozí si mohl vybrat ze zvěřinového guláše, pečeného divočáka se zelím a knedlíkem, pečenými žebry nebo zvěřinovou klobáskou.

Pro děti i dospělé bylo připraveno střelení ze vzduchovky, pro zručné děti pak možnost ze špalíků a polének vytvořit zvířátka. Dospěláci si pak mohli zasoutěžit v tradičním hodu sekerou o ceny a samozřejmě nechyběla bohatá tombola.

K tomu všemu k tanci i poslechu zahráli 1+1, manželé Vráblíkovi z Liptála.

Věříme, že všichni návštěvníci s námi společně strávili velmi příjemné odpoledne.

Po krátké odmlce od mysliveckého výletu jsme uspořádali **zvěřinové hody**.

V sobotu 17. září 2022 při typicky podzimním počasí přivítala hrstka myslivců své přátele a kamarády na hodech. K jídlu byl dančí guláš, dančí svičková, pečený divočák se zelím a knedlíkem. Pro gurmány pak zvěřinový hamburger s hranolkami.

K pití pivo a na zahřátí nemohl chybět svařák. Jsme rádi, že jídlo chutnalo a i přes nepřízeň počasí přišlo hodně návštěvníků ochutnat mysliveckou kuchyni.

Rádi vás uvítáme na našich akcích i v budoucnu. Všem, kteří nás přišli podpořit, děkujeme. Výtěžek z celé akce pokryje náklady na zimní příkrmování a sůl pro zvěře.

Za všechny členy Mysliveckého spolku Brdisko Liptál děkuje
Mirka Klubalová, kronikářka

Pomalými krůčky spěje rok 2022 do svého konce, i když myslivecký rok končí až na konci února.

Malé připomenutí, co se v našem mysliveckém spolku odehrálo.

V únoru nás zaskočila smutná zpráva o úmrtí našeho dlouholetého člena p. Lubomíra Dědka. A jak to bývá, nebyla tato zpráva jediná. Následující měsíc jsme se společně rozloučili s p. Miroslavem Frýdlem. Na začátku dubna nás navždy opustil p. Josef Valchář. Začátek roku byl pro nás všechny smutný.

Letošní rok jsme poprvé v únoru vyzkoušeli zimní zvěřinové hody, které jsme připravili v Kulturním zařízení Liptál. Na objednávku jste si mohli svá jídla odnést a vychutnat ve vašich domovech. Akce byla úspěšná a díky patří všem, kteří se na ní podíleli.

V jarních měsících jsme provedli údržbu krmných zařízení a jejich vyčištění po zimě.

V květnu jsme se setkali na společné brigádě kolem naší chaty, připravili na zimu dříví, posekali trávu.

Každoroční myslivecký výlet se letos uskutečnil v sobotu 24.7.2022 v areálu liptálského amfiteátru. K pohoštění jsme připravili zvěřinový guláš, pečeného divočáka se zelím, pečená žebra nebo zvěřinovou klobásku. Pro děti i dospělé byly připravené zábavné aktivity a k tanci i poslech hráli manželé Vráblíkovi z Liptála.

V září jsme připravili zvěřinové hody. I přes nepřízeň počasí se v amfiteátru sešla hrstka myslivců, kteří uvarili zvěřinové menu. K jídlu byl dančí guláš, dančí svičková, pečený divočák se zelím a knedlíkem. Pro gurmány pak zvěřinový hamburger s hranolky. K pití pivo a na zahřátí svařák.

Ač to nevypadá, první sněhová nadílka o sobě dala vědět už v listopadu.

Na prvním letošním honu jsme uvítali kamarády s blízkého i dalekého okolí a nabídli krásnou procházku zasněženými lesy.

Se svým úlovkem daňčat se mohli pyšnit Pavel Londa a Mira Migdal.

Miroslava Klubalová kronikářka MS Brdisko Liptál

Od jarní části fotbalové sezóny přibyl fotbalovému klubu Liptál další oddíl a tentokrát se jedná o tým dorostu. Po šesti letech se opět podařilo založit tým dorostu, který také hned nastoupí do soutěže. Jelikož zahajujeme své působení uprostřed rozehrané sezony, bylo dohodnuto, že budeme hrát zlínskou část soutěže, protože zde byl lichý počet účastníků. V této části sezóny budeme hrát bez zapisování výsledků do celkové tabulky z důvodu, že nemáme odehranou podzimní část.

Dorostenci odehráli hned několik přátelských utkání. Střetli se týmem z Valašského Meziříčí, Hošťálkové, Lípy a Březové. Na konci března odehráli také turnaj o přeborníka okresu.

V současné době má fotbalový klub Liptál už pět týmů, a to tým mladší přípravky, starší přípravky, mladších žáků, dorostu a mužů.

Ing. Milan Daňa předseda FK Liptál

Fotbalový klub

Hodnocení sezóny – muži Vzhledem k průběhu podzimní části sezóny a nastavení soutěže nám na jaře šlo již jen o umístění bez vidiny postupu do okresního přeboru, protože se nám nepodařilo postoupit do finálové skupiny. Mohli jsme tak hrát bez většího tlaku, zkoušet nové taktiky a připravovat se na nový ročník, který pro nás bude důležitější. I přes zranění a četné absence se nám plán víceméně dařil plnit.

Naším plánem pro příští sezónu je rozšíření kádru, ať se již nemusíme potýkat s nedostatkem hráčů. K tomu by měl pomoci i nově založený tým dorostenců, kteří nám v jarní části hodně pomohli. V příštím roce se chceme pohybovat v horní části tabulky a rádi bychom zabojovali o postup do okresního přeboru. Jan Bukáček kapitán týmu mužů

Hodnocení sezóny – dorost Začnu citátem ze známého filmu „Úkol zněl jasně, muž s černou brašnou nesmí projet“. Tak jsme zkusili založit dorost. V této fázi rodící se myšlenky bych chtěl vyzvednout Adama Trochtu, který se postaral o prvotní nábor hráčů a ze zbožného přání vznikl reálný rozměr. Rodícímu se týmu byla zapotřebí podpora, které se zhostil předseda oddílu Milan Daňa. V rámci obětavé práce našich žákovských trenérů by bylo škoda, aby dorůstající kluci a holky neměli kam dále fotbalově růst. Tak jsme desátého měsíce roku 2021 založili dorost. Současný kádr dorostu tvoří 19 hráčů, věkově rozložených do jednotlivých ročníků 2003(2), 2004(1), 2005(2), 2006(7), 2007(5), 2008(2). Fotbalovou sezónu 2022/2023 můžou hrát v kategorii dorostu ročníky 2003 a mladší.

V letošní začínající sezóně budeme patřit věkově mezi nejmladší týmy vsetínského okresního přeboru. Kluci od začátku tréninkového cyklu poctivě chodili na tréninkové jednotky 2x týdně, někteří i 3x. Na jejich fotbalovém růstu to je patřičně znát. Během zimního období jsme odehráli pět přípravných utkání a jeden turnaj pod záštitou OFS, kde jsme se umístili na druhém místě. Na základě výkonnosti nám bylo umožněno jarní část sezóny odehrát ve zlínském okresu Soutěž okresního přeboru. Samotná soutěž mě svou kvalitou překvapila. Jednotlivé týmy nám svým přístupem, herním projevem a bojovností ukázali cestu, kam máme jít dál. Z naší strany měla tato utkání význam pro získání zkušeností, herní praxe a nacházení ideálních postů pro jednotlivé hráče.

Michal Trochta trenér dorostu

Hodnocení sezóny – mladší žáci Fotbalová sezóna byla velmi náročná, protože jsme do posledních kol bojovali o celkové prvenství v tabulce s mužstvem Hovězí. Za celou sezónu jsme ze sebe vydali snad všechnu energii do toho, aby se Liptál po dlouhé době konečně umístil jako první v tabulce. Nakonec nám prvenství uniklo o jeden bod. Ale v našich očích jsme vítězi, protože první Hovězí jsme jednou porazili a jednou remizovali. Na samotném začátku se nám moc fotbalově nedařilo, ale postupně jsme se zlepšovali a začali hrát krásný ofenzivní fotbal s množstvím střelených gólů. Tým se opíral o našeho nejlepšího střelce Matěje Hrušku, který se stal zároveň i nejlepším střelcem v naší kategorii v okresu Vsetín. Matěj musel ustát mnoho bolestivých a někdy i zákeřných zákroků, ale poradil si s tím skvěle. Velké uznání patří také skvělému brankáři Lukáši Hruškovi, bez kterého bychom se tak daleko nedostali. Ukázal perfektní zákroky v bráně i v poli. Velkou zásluhu na výkonu týmu nese náš střední záložník Ondřej Daňa, který je zároveň kapitán týmu a náhradní trenér. Díky němu je tým více sehraný a jeho góly a finální přihrávky byly ukázkové. Ale největší zásluhu v týmu má náš trenér Jaroslav Kirchner, bez něj by náš tým neměl vůbec žádnou motivaci do hry. Je to takový náš velký táta. Celému týmu zvýšil sebevědomí a hned se všem hrálo líp a góly tam padaly samy. Na trénincích byla nejen sranda, ale i velký dril, abychom na zápasech předváděli co nejlepší výkon. Těžko na cvičišti, lehký na bojišti. A to se vyplatilo. Všichni odevzdali to nejlepší, co v nich bylo. Celý tým na sebe může být pyšný. Všichni se těšíme na další sezónu. za celý tým mladších žáků Eliška Šebestová a Veronika Hrádková

Hodnocení sezóny – starší příprava Tým starší přípravy byl poskládán z dětí ročníku narození 2010 až 2013. Byly jsme nalosováni do silně obsazené skupiny a našimi soupeři byly celky z Valašska jako např. Vsetín, Jarcová, Kelč, Branky, Rajnochovice apod.

V podzimní části sezóny jsme odehráli celkem 9 zápasů s bilancí 5 proher, 3 výhry a 1 remíza. V zimní přestávce jsme se zaměřili především na zlepšení techniky a kondice a také jsme uspořádali pro děti několik aktivit ke stmelení kolektivu jako např. návštěvu ligového fotbalového zápasu FC Fastav Zlín apod.

Jarní část sezóny jsme začali ve velkém stylu – porazili jsme silné Branky 11:10 a vrátili jim tak vysokou porážku 14:3, kterou jsme utržili na podzim na jejich hřišti. Následovaly zápasy, kde se postupně střídaly prohry a výhry a jarní část sezóny nakonec skončila bilancí 5 proher a 4 výhry. Nejlepším střelcem našeho týmu byl za jaro vyhlášen Šimon Podrazil, který vstřelil 16 branek, následoval jej Martin Ondrašík s 15 brankami a nejlepší trojici uzavírá Verča Hrádková, která nasázela soupeřům celkem 11 branek, stejně jako v zimní části sezóny. Vyzvednout musím také výkony našeho brankáře Romana Martinů, který udělal za poslední dobu velký pokrok a svými zákroky nás mnohokrát podržel. Nicméně velkou pochvalu si zaslouží všichni hráči starší přípravy za jejich herní projev a aktivní přístup k tréninkům. Dále bych chtěl děti pochválit za to, že utvořily dobrou partu, a i když se někomu v zápase či na tréninku něco nepovedlo, nekritizovaly jej, či nesmály se, ale vzájemně si byly oporou. Pavel Ondrašík, trenér starší přípravy

Hodnocení sezóny – mladší příprava Tuto sezónu se tým rozrostl o pár nových hráčů a také o nového trenéra. Jednoznačně došlo k posunu, co se týká čtení hry a taktiky. Kluci se zlepšili i v herních dovednostech, dokážou si udržet míč, kvalita přihrávek vzrostla a úspěšnost zakončení se také zvedla. Je třeba všechny pochválit, protože i když se několikrát stalo, že jsme měli jen jednoho na střídačce, tak to hráči nevzdali, a i přes značné fyzické vyčerpání, dokázali uhrát slušný výkon. Pokud by se vedly výsledky, mám za to, že by jsme se nacházeli v horní polovině tabulky.

Roman Šimara a Michaela Kovářová trenéři mladší přípravy

Hodnocení sezóny – mladší příprava V dubnu letošního roku jsme se rozhodli založit fotbalovou školičku pro nejmenší, protože fotbal pro úplně nejmenší děti nám v Liptále chyběl. Vše se výborně podařilo a nyní již máme na každém tréninku hojnou účast dětí jak z Liptálu, tak i ze Lhoty. Zábavnou formou se děti učí základním pohybovým dovednostem a spolupráci v kolektivu. Pomocí různých her a cvičení se v nich snažíme probudit pozitivní vztah ke sportu, a to hlavně k fotbalu.

Desatero naší fotbalové školičky:

1. Dětský fotbal má být hrou a hra má být především zábava.
2. Je důležité, aby děti byly pohromadě v příjemném, přátelském a soutěživém prostředí.
3. Nikdo se nezlepší tím, že bude stát za postranní čarou.
4. Učíme děti vyhrávat i prohrávat.
5. Naší snahou není z dětí dělat hned profesionální fotbalisty, učíme děti fotbal milovat.
6. Dětský fotbal má být pestrý a zábavný.
7. Rodiče, nezapomínejte prosím, že ve fotbalové školičce je vaše dítě a nikoliv VY. Každý jsme originál.
8. Vedeme děti ke zdravé úctě k soupeři a rozhodčím.
9. Společně se snažíme nabídnout dětem fotbal, který přináší radost.
10. Hra patří dětem a je jejím nejlepším učitelem.

Fotbalová školička a mladší příprava má za sebou první kalendářní rok svého fungování. Na jaře 2022 jsme se poprvé sešli a začali společně dělat první nejen fotbalové krůčky. Scházelo se nás na trénincích více než 20. Byli mezi námi kluci a holky ve věku od 4 do 7 let. Postupně během jara se naše dovednosti zlepšovaly, a tak jsme se rozhodli, že se na podzim přihlásíme do soutěže mladších přípravků. Během podzimu jsme se tedy stali opravdovými fotbalisty a fotbalistkami, kteří na sebe poprvé oblékli fotbalové dresy a zažili opravdové soutěžní utkání.

Během podzimu jsme absolvovali 9 fotbalových turnajů, ať už na domácím hřišti nebo na hřištích soupeřů v rámci vsetínského okresu. Na všech turnajích panovala výborná atmosféra plná pozitivního povzbuzování a dětského zápalu do hry. Výsledek nebyl vůbec důležitý. Vítězstvím pro všechny bylo to, že děti fotbal bavil a že se těšili na další tréninky a turnaje. Po ukončení sezony turnajů naše příprava pokračuje dál. Vzhledem k zimnímu počasí jsme se přesunuli do školní tělocvičny, kde se učíme novým nejen fotbalovým dovednostem.

Filip Tomanec, trenér Tomáš Vaněk, trenér

V sobotu 18.6.2022 se v Liptále uskutečnil již druhý ročník mládežnického fotbalového turnaje **Austin Future Cup 2022**, na kterém se potkaly přední týmy kategorie U10 z Moravy a Slovenska. Mezi zástupci nechyběly týmy jako FC Fastav Zlín, FC Poruba, MFK Vítkovice, Juventus Žilina a další vynikající týmy, včetně domácího FK Liptál a jejich spřáteleného slovenského klubu MFK Stará Lubovňa.

Turnaj se konal za krásného slunečného počasí pod hlavičkou Valašské fotbalové akademie (VFA) za podpory generálních partnerů Austin Detonator s.r.o. a obce Liptál. Pořadatelé navázali na historii a osvědčený model z loňského roku, kdy se ve dvou základních skupinách bojovalo o postup do dvou finálových skupin. Prvních osm týmů sehrálo tzv. Ligu mistrů, týmy na 9. a 15. místě pak COPA Walachia.

Pro účastníky tím pádem byla připravená velká porce herních minut (165 minut), ve kterých se bojovalo naplno a na hraně dovedností hráčů. Fanoušci zpívali chorály a hnali své „bojovníky“ kupředu. Skvělou fotbalovou kulisu a atmosféru podtrhl výborný moderátor Stanko Kubín, který byl i přes tropické počasí neúnavný a vtipný od ranních hodin až do úplného konce turnaje. Vítězem celého turnaje se stali po skvělém bojovném výkonu borci z FC Poruba, druhé místo si odvezl slovenský celek MŠK Púchov a třetí místo obsadil tým MFK Bytča, který se na turnaji prezentoval sympatickým výkonem. Nicméně pro organizátory turnaje, fanoušky a rodiče byly vítězové všechny zúčastněné děti. Bylo vidět, že fotbal milují a my věříme, že s pomocí všech sponzorů a příznivců jsme je v tom podpořili.

Jak je dobrým zvykem na turnajích VFA, všichni hráči si díky sponzorům odvezli dárek a někteří z nich i individuální ocenění „Tahoun týmu“, kdy z každého družstva byl vybrán hráč, který ten den vynikal nejen výkonem, ale třeba prací pro tým, popř. se prezentoval něčím chvályhodným. Mohl to být např. projev fair play nebo povzbuzení kamaráda, když se mu nedařilo – zdánlivé maličkosti znamenající pro děti silný impuls do života v budování lidskosti a týmovosti.

Ing. Milan Daňa předseda FK Liptál

To, **co se podařilo** za posledních pár let, je neskutečné. Lidé, kteří jsou součástí našeho fotbalového klubu, vytvořili klub s obrovskou členskou základnou a také pořádají nespočet kulturních a sportovních akcí. Vytvořili klub s velkým jménem v okolí. Za to Vám všem patří obrovské díky.

Fotbalový klub Liptál má nyní již více jak sto aktivních hráčů, kteří jsou zařazeni do sedmi kategorií, a to školička, mladší přípravka, starší přípravka, mladší žáci, starší žáci, dorost a muži. Všechny kategorie hrají své soutěžní zápasy, a tak je celý týden na hřišti velmi rušno. Jen pro představu, každý den jsou na hřišti minimálně dvě tréninkové jednotky a nejnáročnější je čtvrtek, kdy na hřišti trénují čtyři kategorie. Podařilo se nám také rozšířit trenérské řady. V současné době se o fotbalisty stará devět trenérů, kterým patří obrovské díky, za obětování velkého množství času a sil pro ostatní. Všichni trenéři se také přihlásili na seminář za účelem získání trenérské licence, který se uskutečnil v listopadu.

Fotbalový klub Liptál je ale také čím dál více vidět v okolí. Na našem hřišti se odehrálo několik prestižních utkání okresních výběrů. Působí u nás také okresní brankářská škola. Hostili jsme závěrečný turnaj o přeborníka okresu přípravek, kterého se zúčastnilo 32 mužstev z celého okresu. Uspořádali jsme Future cup pro ligové týmy z Moravy a

Slovenska za účasti 16 týmů. Proběhl u nás vzdělávací seminář rozhodčích. Uspořádali jsem rockovou zábavu. Stali jsme se partnerským klubem webu Valašský fotbal.

Jsem velmi pyšný být předsedou takového skvělého fotbalového klubu.

Letos mládež FK Liptál zažila krásné letní soustředění v Podkopné Lhotě v penzionu Kopná. Postupně se jednotlivé kategorie v tomto penzionu střídaly a mohli si tak užít krásné dny ve společnosti svých kamarádů a fotbalu. Je to krásný resort s umělkou, bazénem i vířivkou, takže se děti měly jako profesionální fotbalisté. Letošní novinkou bylo, že soustředění proběhlo bez mobilů.

Projekt „Fotbalové soustředění pro mládež FK Liptál“ byl spolufinancován Zlínským krajem. Prostředky byly použity na tréninkové soustředění mládeže FK Liptál. Peníze šly na úhradu ubytování a stravování. Celkové náklady na akci činily 90 925,- Kč, z toho příspěvek Zlínského kraje byl 27 000,- Kč. Ing. Milan Daňa předseda FK Liptál

Starší příprava v srpnu absolvovala prázdninový kemp. Jeden den byl pobytový a dva příměstské. Na konci kempu došlo i k ukončení sezóny a z mladší přípravy se stala příprava starší. Trénovat se začalo 16.8.2022 a hned následující víkend proběhl první mistrovský zápas, a to rovnou se Vsetínem. Kluci si velmi rychle zvykli na změny, které souvisí s přechodem do starší přípravy a Vsetín převálcovali s výsledkem 16:8.

Další zápasy se nám zatím nedaří zahrát s uspokojivým výsledkem, což přičítám tomu, že se většinou hráči nesejdou v dostatečném počtu. Své ovoce také nese brankářská škola, kterou absolvuje náš brankář Andrej Kvaššay, díky němuž jsme v posledním zápase inkasovali "jen" 8 branek

Podzimní část sezóny začala porážkou silného Vsetína, a to bylo taky poprvé a naposledy, kdy se nám podařilo zvítězit, zřejmě i proto, že jsme se sešli, až na malé výjimky, téměř všichni. Většinu dalších zápasů byl totiž problém s velmi malou účastí, a tedy slabou možností střídání. Účast na trénincích je až nadstandardní a rádi bychom měli takovou i na zápasech. Nicméně kluci, celý podzim, podávali vyrovnané výkony a je třeba všechny pochválit za obrovskou snahu. Během podzimu přibylo několik nových hráčů a věříme tedy, že jarní část sezóny se ponese v pozitivnějším duchu, co se týká výsledků.

Michaela Kovářová, trenérka

Začátkem srpna jsme vyjeli s **mladšími žáky na 3-denní soustředění** do Podkopné Lhoty. První den po příjezdu a prvotním rozkoukání následoval fotbalový trénink na umělce, zaměřený na zlepšení práce s míčem. Po tréninku se děti vrhly do bazénu a večer jsme pro ně uspořádali dovednostní soutěž – střelba na bránu, slalom, pokutové kopy apod. Druhý den jsme po snídani s dětmi opět vyběhli na hřiště potrénovat. Poté následoval oběd a procházka na nedaleké Vrzavé skály, kterou jsme zpestřili soutěží v lese, zaměřenou na orientaci a rychlost v běhu. Cestou jsme se kochali nádhernými výhledy a sbírali ostružiny. Po procházce děti opět naskákaly do bazénu a k večeru jsme si s nimi zahráli „sranda“ fotbalík na boso bez kopaček. Po těžkém dnu se děti naložily do vířivky a ohřály si svaly v sauně. Poslední den patřil fotbalu a dovádění v bazénu spojené se soutěží v plavání na čas. Pak následovalo jen vyhlášení výsledků soutěží, rozdání cen a odjezd domů. Dle ohlasů si děti soustředění náramně užily, což nás trenéry velmi těší. Dětem patří velká pochvala za to, že vše zvládly bez jediného problému, utvořily skvělou partu a celé tři dny se obešly bez mobilních telefonů a ani si na ně nevzpomněly.

V podzimní části sezóny jsme odehráli celkem 10 zápasů s bilancí 6 výher a 4 proher a v tabulce jsme se umístili na 4 místě z celkových 8 mužstev. Chtěl bych vyzvednout především výkon ve dvou zápasech, a to s Valašskou Polankou a Kateřinicemi, což jsou lídři soutěže. Naše děti předvedly velkou bojovnost a s oběma celky hrály vyrovnané zápasy, které jsme bohužel prohráli až v samém závěru o jeden gól. Nejlepším střelcem našeho týmu byl za podzim vyhlášen Kryštof Mičkal, který vstřelil 21 branek, následovala jej Veronika Hrádková se 17 brankami a nejlepší trojici uzavírá Martin Ondrašík s 9 přesnými zásahy do sítě soupeře. Nicméně velkou pochvalu si zaslouží všichni hráči za jejich herní projev a aktivní přístup k tréninkům. Pavel Ondrašík, trenér

Starší žáci FK Liptál - Přípravu na novou sezónu jsme zahájili 25. července. Tréninky byly velmi náročné, plné běhání a práce s míčem – prý teror tréninky.

V pondělí 8. srpna jsme odehráli přátelské utkání se Vsetínem. Vsetín byl fotbalovější, ale my zase produktivnější a vyhráli jsme 3:2. Od 11. do 14. srpna jsme měli fotbalové soustředění v Podkopné Lhotě v Penzionu Kopná. Každý den dopoledne jsme tvrdě trénovali, odpoledne jsme se věnovali zábavě – a to v podobě koupání v bazénu, plážového volejbalu, ping-pongu a golfu. Byli jsme taky na výšlapu na Vrzavé skály.

Pro děti jsme připravili i zábavně – vědomostní kvíz. Soustředění jsme si parádně užili. První mistrovské utkání jsme odehráli s Valašskou Polankou, kde jsme zaslouženě vyhráli 8:4. Druhý zápas ve Vidči jsme prohráli 4:3.

Musím děti pochválit za přístup jak v tréninku, tak v zápasech. Je vidět, že i když je to občas bolí, tak je fotbal pořád baví a mají radost z pohybu. Velmi mě těší i to, že i když nemáme trénink, nebo zápas, tak jsou děti na hřišti a tráví volný čas spolu.

Jaroslav Kirchner, trenér

Dorost FK Liptál – Ve fotbalové sezóně 2022/2023 jsme hráli Vsetínskou okresní soutěž dorostu. Momentálně máme stabilizovaný kádr, který čítá 19 hráčů. Mužstvo pro nadcházející sezónu posílil Adam Běťák (roč.2007), který k nám přestoupil z Lysé nad Labem. Celkově je náš kolektiv je mladý, a proto 4 hráči pravidelně doplňují mužstvo starších žáků (Daňa O., Urban J., Smilek M., Běťák A.). Pozadu nezůstávají ani naši muži, které střídavě doplňují čtyři hráči dorostu (Sommer J. roč. 2003 a Jehlár P., Trochta A., Vráblík M. všichni roč. 2006). Realizační tým se rozšířil o Dana Běťáka, který má na starost dopravu a servis mužstva.

Přípravu na novou sezónu jsme zahájili 26.7.2022 tří denním soustředěním na chatě U Krmelca na Syrákově a ve sportovním areálu v Liptále.

Podzimní část sezóny jsme ukončili s bilancí tří vítězství, tří remíz a čtyř proher z celkovým skóre 21:26 (celkové skóre nám pokazil jeden zápas s Lidečkem, kde jsme inkasovali deset gólů). Většinu zápasů se nám podařilo odehrát v dobré kvalitě a nasazení.

Výkony týmu a jednotlivých hráčů hodnotíme vždy po každém zápase ústně i písemně krátkou rekapitulací odehraného utkání. Za celý podzim si zaslouží pochvalu všichni kluci, ale chtěl bych vyzvednout jednoho hráče a není to nikdo jiný než náš pavoučí muž v bráně Martin Daňa. Svými zákroky v jednotlivých utkáních přiváděl k šilenství soupeřovy hráče, ale i jejich trenéry.

Poslední podzimní utkání jsme odehráli v sobotu 29.10., ale tréninkový cyklus pokračuje stále dál. Podzimní sezónu ukončíme 15.12.

Michal Trochta, trenér

Muži FK Liptál Příprava na nový ročník III. třídy začala 22.7.2022. Trénujeme 2x týdně a tréninky obsahují jak kondiční část, tak herní. Bylo potřeba doplnit stávající kádr a proto přišli: Nadymáček, Šmehlík z Leskovce, Bant a Dobeš z Janové a Orság z Ústí.

Z přípravných zápasů jsme odehráli tyto: Liptál - Všemina 4:4, Liptál - Lačnov 6:2, Ústí - Liptál 4:3.

Co se týká přípravných zápasů, ty sloužily k doladění postů, sehraní se a určení nového rozestavení hráčů, které chceme praktikovat v nové sezóně.

Do nového ročníku jsme vstoupili výhrou na půdě Študlova 1:0 (Nadymáček) poté opět na půdě soupeře výhra v Ratiboři (2x Obadal, Dobeš, Navrátil). V prvním domácím zápase po velkém tlaku nakonec přišla jen remíza s Valašskou Polankou 2:2 (Nadymáček, Kachtík). Poté jsme opět zavítali na půdu soupeře, a to do Leskovce, kde po výborném výkonu jsme vyhráli 6:1 (3x Nadymáček, Obadal, Bukáček, Stodůlka). První polovina podzimu nám herně a výsledkově vyšla dobře a doufáme, že i zbytek podzimní části bude v podobném duchu. Na zápasy chodí dostatek hráčů a postupně dostávají šanci i místní talentovaní dorostenci, aby se pomalu seznamovali s mužským fotbalem.

Podzimní část sezóny jsme zakončili na 3. místě tabulky s počtem 15 bodů a skóre 25:15.

S umístěním jsme spokojeni, chtěli jsme hrát na špici tabulky, a to se nám po celý podzim dařilo. Bodů ovšem mohlo být daleko víc, domácí remízy s Valašskou Polankou "B" a Valašskou Senicí hodně mrzí, v obou zápasech nás zradila koncovka, kdy bylo šanci na tři zápasy, kvalita hry výborná, ale museli jsme se spokojit jen s jedním bodem. Nejhorší zápas podzimu jsme sehráli v Janové, kdy náš tým podal velmi špatný výkon a rovněž tam ztrácíme zbytečně dva body za remízu. Jediná prohra přišla až poslední kolo v derby na půdě Lhoty u Vsetína 6:4, v krásném zápase a přestřelce jsme nakonec padli po statečně boji a nemáme se za co stydět, Lhota byla o chlup lepší a vyhrála zaslouženě. Nejlepším střelcem našeho týmu byl Nadymáček s 5 góly.

Po konci sezóny jsme na Vsetínském umělce ještě sehráli dva přípravné zápasy s Huslenkami, první skončil remízou 3:3 (Matějů, Nadymáček, Navrátil) a druhý zápas jsme těsně prohráli 2:3 (Obadal, Urban). Takže neleníme a stále jsme v pohybu.

Věroslav Polášek, trenér

V Liptále se na začátku listopadu uskutečnilo **školení trenérské licence** FAČR C. Zúčastnilo se 24 zájemců z oddílů napříč celého okresu, včetně sedmi liptálských trenérů. Garantem a vedoucím školení byli Slávek Ondra z FAČR a Petr Zapletal st. z KFS Zlín. Dalšími lektory byli Grassroots trenéři mládeže KFS (GTM) Ondřej Machala (Uherské Hradiště), Ondřej Koňářík (Vsetín), Petr Posolda (Kroměříž) a Petr Zapletal ml. (Zlín). Liptálští trenéři se tohoto školení zúčastnili, protože se chtěli dozvědět správné postupy při trénování mládeže FK Liptál.

Kurz trenérské licence byl plný výborných informací a všichni jsme si odnesli mnoho super poznatků a zkušeností, jak co nejlépe trénovat děti. K teorii byly také přidány praktické ukázky tréninkových jednotek.

Ing. Milan Daňa, předseda

V tomto roce přišla na nás řada v pořádání tradičního „Chlebičkového turnaje“ ve volejbale. Sešly jsme se 14.5.2022 v naší tělocvičně v Základní škole v Liptále, kde jsme přivítaly další 4 týmy z Ústí, Jablůnky, Bystřičky a Ratiboře.

V 5 týmech jsme si mohly dovolit hrát celé nezkrácené 2 hrané sety do 25 bodů.

Na všech hráčkách bylo znát, že si společné zápolení pod sítí užívaly, protože v dnešní době jsme rády za každé setkání na hřišti. Po posledním hvizdu píšťalky jsme spočítaly body a týmy se seřadily takto. 1.místo Sokol Ústí, 2.místo Jablůnka, 3.místo patřilo domácím z Liptálu, 4.místo obsadily hráčky z Ratiboře a 5. místo tým z Bystřičky. Myslím, že se květnová sobota vydařila a s občerstvením jsme nezaostaly za ostatními pořádajícími týmy.

Tímto bych také chtěla poděkovat Radku Janušovi, který nám uvařil vynikající kyselici, bez které by to nebyl ten správný turnaj. A v neposlední řadě také p. Urbanové, za její výborné frgály, které nám peče již přes 20 let.

Letní sezóna na venkovních hřištích rychle utekla, ale i přesto jsme stihli 3 turnaje.

V červenci 1. ročník Memoriálu Františka Matošky v Jablůnce - smíšený losovaný turnaj, v srpnu také losovaný turnaj v Pozděchově, Memoriál Jaroslava Sláčíka a 3. září v sobotu jsme zakončili letní sezónu v Ústí, na tradičním Hodovém turnaji – Memoriálu Jana Šimary. Zúčastnilo se 5 týmů z okolí, tím pádem jsme si mohli naplno zahrát každý s každým, tentokrát netradičně na 3 hrané sety do 20 bodů.

Počasí bylo parádní a 2 antukové kurty výborně připravené. Náš tým nakonec vybojoval krásné 3. místo.

Za liptálský volejbal Radana Daňová a kol.

Klub volejbalových nadšenců

V neděli 27. února 2022 se v zasedací místnosti OÚ konalo slavnostní **vítání nových občánků**. Pozváno bylo jen pět dětí se svými rodiči, ale díky doprovodu prarodičů byla zasedací místnost zaplněna.

Všichni pak společně přivítali do života: Kristýnu Šimkovou, Hořansko; Kristýnu Halmazňovou, Na Hranici; Nikolu Filovou, Dolansko; Jakuba Špidlu, Hořansko; Matěje Mrnuštíka, Lopuník.

Tradiční úvod Bc. Dariny Geržové doplnilo milé vystoupení Malušat. Po slavnostním projevu pana starosty Ing. Milana Dani převzali rodiče dárky od Obce Liptál a zapsali se do pamětní knihy. Na závěr se všichni rodiče s dětmi vyfotili na společné foto a jednotlivé rodiny pak u vyřezávané kolébky.

Eva Krausová

Komise pro občanské záležitosti

V neděli 4. září 2022 se v zasedací místnosti OÚ konalo slavnostní vítání nových občánků. Tentokrát se nám na seznamu pozvaných shromáždilo tolik dětí, že jsme vítání museli zorganizovat na dvě kola. A jsme tomu velmi rádi.

Ve 14:30 hodin přinesli rodiče ke slavnostnímu uvítání tyto nové občánky: Špička Štěpán, Kořenková Valentýna, Geržová Kristýna, Matošková Darina, Večerka Daniel, Vaculík Matěj.

O hodinu později to byli: Řádková Nina, Dim Jonathan Chinemerem, Kašpárková Lucie, Mrlinová Anna, Pekař Štěpán, Gerža Karel, Hruška Lukáš.

V úvodním slově přivítala všechny přítomné předsedkyně komise pro občanské záležitosti Darina Geržová, program vyplnily svým milým vystoupením Malušata FS Lipta Liptál. Po slavnostním projevu pana starosty Ing. Milana Dani převzali rodiče dárky od Obce Liptál a zapsali se do pamětní knihy.

Na závěr se všichni rodiče s dětmi vyfotili na společné foto a jednotlivé rodiny podle zájmu pak u vyřezávané kolébky.

Jana Vráblíková

V neděli 10. července 2022 od 16 hodin se uskutečnilo již **páté letní venkovní posezení**, a to v Přírodním kulturním areálu. Po úspěšném čtvrtém setkání se seniory na farní zahradě ČCE v květnu letošního roku, které následovalo po Sborové slavnosti v kostele, jsme se opět těšili na příjemné letní počasí. To se však nevyplnilo a kvůli oblačnosti jsme zvažovali i přestěhování do kulturního zařízení. Nakonec všichni ocenili výhody nového zvětšeného nadstřešení a ani mírný déšť nikoho neodradil. Účast byla nadprůměrná, guláš od pana Škrabánka výborný a frgály s kávou chutnaly všem. Při poslechu Cimbálové muziky Kuráž, popíjení čepovaného piva a sem tam nějaké štamprlky od pana starosty nakonec ani déšť nevedl a posezení bylo snad pro všechny příjemné.

Součástí letošního **předvánočního posezení se seniory** byl koncert smíšeného pěveckého sboru Bendl z České Třebové a Litomyšlského symfonického orchestru v kostele Českobratrské církve evangelické. V jejich podání byly písně i Česká mše Rybova velkým zážitkem. Po ukončení koncertu následovalo tradiční a podle účinkujících hostů výborné občerstvení v Kulturním zařízení OÚ.

Společné posezení, které tradičně připravila Komise pro občanské záležitosti Liptál, doplnilo vystoupení malých Ogarů pod vedením pana Oldřicha Štroblíka a několik písní v podání pěveckého sboru Bendl z České Třebové.

Samozřejmě nechyběl Mikuláš se svou početnou družinou andělů a čertů, který se při svém putování obcí zastavil a tradičně pozdravil místní i překvapené hosty.

O týden později, 10. prosince 2022 Obec Liptál uspořádala nejen pro seniory **zájezd do Rožnova pod Radhoštěm**. Na programu byla návštěva Valašského muzea v přírodě, kde se právě konal první den Vánočního jarmarku. Všichni zúčastnění při procházce mezi stánky ve valašském městečku vnímali vánoční atmosféru, kterou často hlasitě doplňovaly skupiny čertů a dvojice Lucek. K vidění byl i originální a krásný Mikuláš s anděly. Kromě zakoupených výrobků z dílen lidových výrobců jsme si odváželi i zážitky z návštěv vánočně vyzdobených starých chalup a kostela.

Eva Krausová

Družina Jagäri vznikla jako bojová skupina, ale zároveň jsme se začali zabývat výrobou kostýmů, věcí do výbavy a historických replik.

Postupně jsme se naučili různá **řemesla a techniky**. Asi největší zastoupení v naší družině mají textilní techniky se zaměřením na zpracování vlny. Jsou to předtkalcovské techniky tkaní na karetkách a hřebenovém stávku. Tímto způsobem vznikají nádherné čelenky, lemovky, pásy, ovínky a různé doplňky ke kostýmům, ale i obyčejné a užitékové tkanice. Pouze tkaním na karetkách také docílíte jedinečných vzorů. Tkaní na hřebenovém stávku je naopak rychlejší a jednodušší, třeba pro výrobu tkanic pro běžnou potřebu.

Pletení a háčkování předchází krásná technika pletení jehlou – nálebinding. Tato technika je stará tisíce let a byla používána např. ve starověkém Egyptě. Dodnes je rozšířená hlavně ve Skandinávii. Vlněné textilie vznikají pomocí kostěné, nebo dřevěné jehly. Existuje spousta vzorů – stehů, které mají ve výsledku různou pružnost, hustotu a vzhled. Touto technikou hravě zvládneme vlněné čepice, ponožky, rukavice, drobné doplňky ale třeba i celou tuniku.

Další součástí výbavy družiny je i raně středověký vertikální stav, jehož výrobu jsme si vyzkoušeli. Můžeme tak na akcích návštěvníkům ukázat, jak tkali naši předkové a jak vznikaly první látky. Ke všem těmto technikám je potřeba mít nit a tu si umíme také vyrobit – upříst na vřetánku, či novodobějším kolovrátku. Převážně používáme vlnu, kterou barvíme přírodninami.

V moderním světě plyne čas úplně jinak a první techniky k výrobě oděvů a doplňků byly opravdu pracné a zdoluhavé. I z toho důvodu samozřejmě nemáme celé kostýmy a výbavu výhradně ručně vyrobené. Ačkoliv šijeme všechny kostýmy v ruce, používáme i strojně předenou vlnu a k šití strojně tkané sukno. A to hlavně z časových důvodů. Čas je sice drahocenný, stojí však za to si tato řemesla připomenout a nahlédnout do tajů dnes opomíjených technik. Člověk dokáže z toho, co má ve svém okolí vyrobit krásné a užitečné věci, ovšem chce to ten zmiňovaný čas, který my z moderní doby někdy stěží najdeme. Jisté ale je, že tyto výrobky nám dělají radost a často se stanou součástí běžného života. Dojdeme do fáze, kdy ráno raději sáhne po vlněné čepici, která vlastně měla být ke kostýmu, k šatům vezmeme karetku místo pásku a večer si místo moderního svícnu zapálíme dřevěnou lampičku potaženou surovkou – to protože jsme si tyto věci sami vyrobili a dělají nám radost. Určitě stojí za to dát šanci těmto starodávným technikám a nezapomínat, že to jde i jinak – sice pomalu a s notnou dávkou trpělivosti a odhodlání, ale za to vlastnoručně a s láskou.

Vždycky si vzpomenu na to, jak můj manžel, drsný vikingský válečník dokázal uplést jehlou čepičku jako dárek pro miminko našich kamarádů – jeho trpělivost a odhodlání byly neskutečné. Najdete u nás také řezbáře. Radek, který si našel cestu ke skupině přes Den středověkých řemesel, jako začínající řezbář dokáže mimo jiné vyřezat misku, lžici, naběračku a další drobnosti, které nesmí chybět ve výbavě. Rád zapojuje naše hosty do práce, povídá si s nimi a také rád vyřezávání předvádí. Stále se také zabýváme výrobou z kůže, a to zpracované i surové, opracováním kostí a parohů, pletením košů, barvením látek a příze přírodninami, výrobou z kovu i dřeva. Některá řemesla ovládáme, s některými jsme v začátcích. Letos slavíme 5 let od založení družiny a největším úspěchem je ohlas návštěvníků a že se k nám na osadu rádi vrací přátelé s podobnými, či stejnými zájmy. Navázali jsme také kontakt a spolupráci se spoustou zajímavých lidí z archeologického oboru, ale i s lidmi se kterými nás pojí hlavně řemesla a přátelská pohodová setkání. Máme za sebou několik úspěšných a krásných akcí na osadě i v kulturním zařízení.

1.5. a 22.5.2022 jsme se zúčastnili dvoudenní akce ožvlé historie **Na Jantarové stezce**. Konala se v Archeoparku Chotěbuz - Podobora. Přípravy na očekávaný Den středověkých řemesel byly v plném proudu, a tak jsme jeli v malém zastoupení s malým stanem a ukázkou nálebindingu (pletení jehlou). Program byl pestrý. Tentokrát nás hostila skupina Tizon, která ztvárňuje Slované z období Velké Moravy a v jejichž režii se tradičně akce odehrávala.

Poslední květnový víkend patřil v Liptále **Dni středověkých řemesel**. Osada Úlfaldy ožila a to doslova. Na 60 milovníků historie a řemesla se k nám sjelo z různých koutů naší republiky. Tématem letošní akce byla hudba, hudební nástroje a také etnické pohanství – které bylo v předkřesťanské době raného středověku s hudbou spjato, například v podobě šamanských a rituálních hudebních nástrojů. Bylo nám velikou ctí, že se u nás objevila i uznávaná osobnost mezi výrobci hudebních nástrojů, pan Vít Kašpařík, jehož dechové i jiné hudební nástroje jsou pokladem ve sbírce nejednoho hudebníka. Popravdě, co se našich hostů týče, byla zde přehlídka mistrů a úžasných lidí, kteří předváděli své dovednosti a ochotně je přiblížili našim návštěvníkům. Mimo výrobce zmíněných hudebních nástrojů, jste mohli vidět zpracování jantaru, kostí, kůže, výrobu skleněných korálek, textilní techniky, práci kováře, řezbáře, ruční tetování, autorskou tvorbu manželů Fibigerových, či dobové vaření na ohni a mnoho dalšího. Zajímavá byla i přednáška – povídání našeho hosta Milana Myslivečka z Pohanského kruhu o etnickém pohanství. Nechyběla ani živá hudba. Hudebníci z Ragojky a Stelly Betuly nádherně podtrhovali atmosféru svými písněmi.

Celá akce se hlavně díky všem zúčastněným stala úžasným zážitkem nejen pro nás, ale i pro příchozí návštěvníky. Někteří popsali, že projít bránou bylo, jako se ocitnout v pohádce, či cestovat časem. Chválili si atmosféru i přehlídku řemesel a krásných výrobků. Děti si mohly vyzkoušet různá řemesla, ochutnat placky, které si samy vyválely a upekly na ohni, zabubnovat si na šamanské bubny, nebo si nechat zaplést vlněné copy. Stranou od osady se pak nacházelo občerstvení s posezením, projížďky na koních a také zde vystoupila skupina scénického šermu Alternus.

Pro nás pro organizátory, to byl vydařený den a úsměvy lidí, dojmy a hojná účast návštěvníků nás potěšila. Večer jsme strávili v uzavřené společnosti s našimi hosty a následující den jsme se jen těžko loučili. Vše dobré uteče snad 100x rychleji....

Máme za sebou velmi vydařenou akci, která se už teď, při 3. ročníku, stala srdcovou záležitostí mnoha lidí.

Přijali jsme pozvání i do Muzea v Zubří. I tam 1.6.2022 zavítala část naší družiny v rámci **muzejní noci**. Připravili jsme ukázkou kostýmů z doby vikingských a textilních řemesel. Tato kouzelná menší akce byla pro nás byla spíš oddechem, ale na druhou stranu zájem návštěvníků, a hlavně dětí, nás nenechal zahálet. Děti si nejvíce zkoušely tkaní na karetkách a obdivovaly naše kostýmy, zatím co dospělí se rádi dozvěděli o různých technikách zpracování vlny, včetně barvení přírodninami. Přišel za námi i místní pán, který donesl ukázat vlastnoručně pletené čepice a ponožky – byl rád, že si může o pletení popovídat. Celá akce byla moc příjemná, a to i tím, že se konala venku pod stromy.

3.7. – 5.7.2022 jste mohli zavítat k nám na **oživlou osadu**. Přijít si popovídat, porozhlédnout se a třeba se i zapojit do různých aktivit. Počasí bylo proměnlivé a vedro střídalo déšť. Zahrádky a stromy na osadě už potřebovaly vláhu. Není divu, že nám pozdější deštivé počasí ani nevadilo. A nevadilo ani našim návštěvníkům. Nepřišlo jich sice mnoho a část byli kamarádi s rodinami, ale o to byla setkání pohodovější a zajímavě mezinárodní. Sešli se u nás i kamarádi ze Slovenska a Argentiny a přátelé žijící v Londýně. Bylo super vidět tolik různých lidí s odlišným životním stylem, které přesto spojuje zájem o přírodu, tradice a historii a nakonec i zájem o to, co s družinou děláme. Barvili jsme, věnovali se předání a textilním technikám, povídali si. Učili jsme se křesadly rozdělovat Živý oheň a pekli placky. Zazněly i bubny a rozmluvy u ohně pod oblohou posetou hvězdami.

23.7. – 24.7. 2022 byl víkend ve středověkém duchu na **zřícenině hradu Zubštejn** u Bystřice pod Pernštejnem. Akce v podání scéniky, s bohatým programem není sice living history zaměření, zato o zábavu nebyla nouze. Jela jen část naší skupiny, prezentovali jsme naši družinu a alespoň řemesly jsme obohatili pestrý program. A jak jsme se tam ocitli? Zajímavostí je, že tuto akci pořádá Miroslav Hlinský z Ratiboře a jeho pozvání jakožto kamaráda a hlavního organizátora jsme přijali.

13.8.2022 jsme se opět vypravili na **Chotěbuz**, tentokrát jsme byli součástí řemeslného dne. Představili jsme textilní techniky a vyřezávání ze dřeva. Opět to byla skvělá akce a pro nás, mimo jiné, i setkání s přáteli. Všem, kteří hledají zajímavé aktivity a tipy na rodinný výlet, můžeme Archeopark Chotěbuz - Podobora doporučit. Konají se zde zajímavé tématické akce a prostředí muzea i parku se nese v duchu aktivit pro rodiny s dětmi.

20.8.2022 proběhlo naše každoroční **Údolí vlků**. Tato akce je zaměřená na ožvlou historii a klademe důraz na dobovost kostýmů a výbavy. Letos jsme se rozhodli udělat ji opět spíše komorní a v rámci probíhajícího festivalu Liptálské slavnosti přístupnou veřejnosti. Opět jsme pozvali pár přátel řemeslníků a návštěvníci mohli vidět jejich skvostné výrobky a proniknout do tajů jejich vzniku. Také se mohli dozvědět různé zajímavosti ze středověkého života. Bitvu, či bojové ukázky jsme opět vynechali – hlavně z důvodů náročné organizace předchozích akcí,.

17.9.2022 jste mohli známý vikingský stan zahlédnout i tam, kde byste ho nečekali. Navštívili jsme **Santov**. Jelikož textilní řemesla jsou o vlně a my se jimi zabýváme a také ovládáme i řemesla v našem kraji nezvyklá a starobylá, přijeli jsme s dílničkou, povídkami a ukázkami. Užili jsme si příjemný den s výhledem na valašské kopce a těšili se z ohlasů návštěvníků na naši práci.
Za Jagāri Thorun

Rodinná firma Prodag Zlín s.r.o. se již 30 let zabývá prodejem i vlastní výrobou zemědělské, zahradní a komunální techniky.

Významné výročí 30 let činnosti oslavila právě v tomto roce v rámci tradičních Dnů otevřených dveří.

V prosinci 2022 získala firma Prodag Zlín s.r.o. prestižní ocenění v anketě Českých 100 nejlepších v oborové kategorii Životní prostředí – zemědělství – potravinářství.

Společnost Prodag Zlín s.r.o. založil v roce 1992 pan Ilja Opavský, který svou profesní dráhu v oboru zemědělských strojů začínal v Agropodniku Zlín.

Po dvaceti letech převzala „kormidlo“ v řízení společnosti jeho dcera, současná ředitelka Prodagu Zlín s.r.o. paní Markéta Vacková Bělská. Její sestra Silvie Hluchá má na starosti zejména marketing. Ve firmě pracuje také manžel paní Vackové Bělské, pan Roman Vacek, v oblasti administrativy pak dcera Veronika Bělská.

V sortimentní nabídce společnosti Prodag Zlín s.r.o. jsou různé postřikovače a vlastní výroba rozmetadel průmyslových hnojiv i posypových solí při zimní údržbě komunikací.

Žhavou novinkou loňského roku je „Stromolezoucí postřikovač“ Hedera 4717, který byl vyvinut ve spolupráci s výzkumníky, bratry Janečkovými z Vizovic. Ti hledali někoho, kdo jim pomůže s postřikovací částí nového stroje. Pouhé dva roky testování dokázaly, že společný projekt měl význam. Těžba dřeva napadeného kůrovcem se v oblasti, kde byl stroj použit, rapidně snížila. Stroj absolvoval testovací provoz u Lesů ČR, osvědčil se a jeví se jako významný pomocník v boji s kůrovcem.

Postřikovači a rozmetadly nabídka nekončí. Prodag Zlín s.r.o. je regionálním prodejcem traktorů Solis, pro vinaře a ovocnáře jsou určeny lisy, mulčovače a rosiče.

V Liptále se také vyrábějí převozná zásobníky na vodu.

Prodag Zlín s.r.o. je hlavním importérem lesní techniky Lancman. Oblíbené jsou štípačky dřeva, cirkulárky a řezací stroje.

Prodag Zlín s.r.o.

Česká polární stanice J. G. Mendela, kterou na ostrově Jamese Rosse provozuje Masarykova univerzita, oslavila 15. výročí. Byla postavena v letech 2004 až 2006 na odledněném území ostrova Jamese Rosse. Vědci z Českého antarktického výzkumného programu stanici využívají 2 až 3 měsíce v roce, obvykle od ledna do března. Stanice byla dokončena 4. března 2006 a v následující vědecké sezóně byl její provoz slavnostně zahájen 22. února 2007, kdy byla pojmenována jako Česká vědecká stanice Johanna Gregora Mendela, jehož 200. výročí narození se letos připomíná takřka na celém světě.

Liptál zastoupen až
na Antarktidě

Přísná protiepidemická opatření provázela letošní expedici do Antarktidy. Přesto, že jsou všichni členové šestnáctičlenné výpravy povinně očkovaní, čekal je před cestou na základnu J. G. Mendela na ostrově Jamese Rosse u Antarktického poloostrova ještě detailní vyšetření ve Fakultní nemocnici Ostrava a po přiletu do Chile pak sedm dní trvající karanténa. Mezi nimi je opět i zástupce naší obce, pan Jaroslav Gerža (Liptál, Vsetín). V rámci letošní expedice odborníci monitorují klima, stav ledovců a také vliv stresu na fyzické zdraví pracovníků v polárních oblastech.

Návrat letošní vědecké expedice brněnské Masarykovy univerzity z Antarktidy zkomplikovala pandemie koronaviru a částečně i válka na Ukrajině. I přes vynucené změny v logistice se nakonec podařilo dostat všechny členy výpravy zpět do Evropy během čtyř dnů. „Naštěstí všechny improvizované změny přesunu proběhly na výbornou, a tak se letošní výprava může pochlubit jedním z nejrychlejších návratových časů,“ libuje si vedoucí expedice Filip Hrbáček.

Letošní expedice trvala 83 dní, což je déle než obvykle. „Lod' chilského námořnictva, která měla výpravu vyzvedávat, kvůli covidu v posádce nevyplula, a celou logistiku tak bylo potřeba okamžitě přeplánovat,“ ozřejmil Daniel Nývlt, vedoucí Českého antarktického výzkumného programu. Vojenské námořnictvo Chile nakonec zajistilo náhradní plavidlo pro přibližně dvousetkilometrový přesun expedice z ostrova Jamese Rosse na ostrov Krále Jiřího. O ubytování se postaral antarktický program Uruguaye. „Za normálních okolností bychom se o pomoc s ubytováním pravděpodobně obrátili na ruskou stanici Bellingshausen, která stojí nejbližší přístavu i letišti, avšak s ohledem na světovou situaci jsme byli velice rádi, že nám pomohla Uruguay,“ popsal Nývlt. Překonání Drakeova průlivu umožnil turecký antarktický program.

„Pokud by celý svět fungoval tak skvěle jako mezinárodní spolupráce v Antarktidě, bylo by lidstvu mnohem lépe,“ poznamenal manažer Českého antarktického výzkumného programu Pavel Kapler.

Připravila Jana Vráblíková

Před pár lety se našla v archivu ve Zlíně zajímavá kniha Farní kronika Všeminy z roku 1831. Duchovním správcem byl páter Kašpar Pavelka, který podává zajímavé údaje o lidech, jejich živobytí a zvycích.

Je to ručně psaný dokument duběnkovým inkoustem, písmem kurentem. Z části německy, poté česky i latinsky.

V první kapitole je úvodní stať, kterou Pavelka nazval: „Obraz obyčejů a zvyků“ rozdělil je do tří částí – obživa, svatba, hody. Tímto cituji rukopis v jazyku českém LP 1831

1. Obrázek obyčejů a zvyků

Zdejší rolník není dobrým ekonomem, mlátí po celý rok, denně však toliko 1 či 2 snopy; tolik totiž, kolik věří, že mu na jeden den postačuje. Nemáť ani po celý rok zásoby topiva, vychází každodenně se sekýrou do své chrasti a vysušuje přinesené zelené dříví teprve v peci. Onen pak, jenž žádného lesa nemá, jde na dříví do lesa sedlákova, jest mu však zato o žních sedlákovo obilí zadarmo požnouti.

Obyvatelé zdejší větším dílem, poněvadž se nemohou dostatečně uživit, provozují ve světě po měsíce podomní obchod, dílem kapesními nožíky – „křiváky“, dílem též ošatkami nebo košíky, hubkou, hruškami chocholovými (Buschbirnen) a vůbec i ostatním dřevěným náradím. Lidé nechtějí u sedláků do služby vstupovati, neboť na nich velmi obtížně dobývají mzdy. Proto odtud chodí za prací až do Prešpurka.

Nejvíce však jest Valach velikým milovníkem muziky, ať mladý či starý, výjde si rád zatancovat a má velikou radost. Kdyžťe při tom pár loků pálenky požije, zplna hrdla po vsí obci zpívá. Nic méně i potupným slovem je uražen a jest hotov se rváti svým „křivákem“. Rolník se nikdy nestrachuje: jak toto neúrodné léto přežijeme? Nemá-li čeho k jídlu, tak mnoho velice spí, je zcela spokojen, má-li toliko zemáků, že s nimi vydrží do nových. Zemáky představují jeho hlavní potravu, docházejí-li mu, pak se mu vede velmi zle.

2. Při svatbách bývá nejveseleji

Každý na ně pozvaný přinese z domu na prkénku 2 až 3 koláče okrouhlé, jež jsou podobny kolečku plužnímu, aby takto vyhlížely, jest potřebí těsto stočiti kolem hrnce, do pece vsaditi a péci. Pokrmy bývají dvě polévky: nudlová a krupková, potom pohanková, prosná kaše, také krupice, zřídka maso. Je-li občas maso přece, pak se toliko rukama trhá nebo místo na talíři, na šindeli se krájí. Před jídlem i po něm družba předřídá modlitbu a přímo před jídlem se postaví mísa s trochou pšenice, každý s hostí sem musí vložit něco peněz do hospodářství nevěsty. Poté jest svatební pár za vyhrávání doprovázen družbou a družičkami, veden do hostince, všichni svatebčané je následují. Dlužno se zmíniti, že nevěsta během jídla celou dobu jakoby v pláči jen sedí a více hladová, než pojídá. Kdyžťe se několik hodin bylo tančilo, přijdou k nevěstě čtyři ženy, zavedou ji za stolem do rohu a dvě z nich drží velké prostěradlo co oponu, zatím co druhé dvě, květy zdobenou hlavu mladoženy za samštkaní, pláče a hořekování o tu ozdobu panenskou oloupí. Dlouhý vlas se zaváže kol hlavy a zakryje šátkem, jak to ženy nosí. Potom jest nevěsta postavena doprostřed světnice a ženichovi a družbům ke koupí za libovolnou cenu nabízena. Dá-li kdo více než ženich, musí tento cenu zvýšiti, jinak si jej mocně dobírají. Peníze při této koupí i prodeje utržené, propíjí ženy pospolu v pálenice. Konečně počíná tanec ježto novomanželé zahajují, hosté tančí, veselí se a popíjejí až do příštího jitra.

Téhož dne množství žen provází nevěstu do domu ženichova na voze, na němž truhlu s šatstvem a peřinami vezou. A příbuzní s vztyčeným praporem za hlučné muziky a veselého výskotu je následují.

3. Hody

O hodech bývá i zde tento poněkud hrubý obyčej provozován: mladí chasníci si na poslední den hodů zakoupí beránka a uvázavše jej k lavici dřevěné, nesou jej za zpěvu a s muzikou před vesnický hostinec. Tu jest zvíře venku na zem postaveno.

Před shromáždivší se chasou počíná zpěv a tanec, točí se v kruhu okolo slavnostní obětiny. Dva chasníci co nejváženější mávají nad hlavami nabroušenými kosíři a porůznu do povětří švihají, až konečně jeden beránku nenadále zasadí smrtelnou ránu. Jest mu obzvláště ke cti, oddělí hlavu od krku jediným úderem. Avšak nezřídka se stává, že rány zasazené často přespříliš rozohněnými chasníky, nejsou zdařené, čemuž se okounějíci dav směje. Nebohé zvířátko jest beze vsí potřeby trýzněno! Zvláště pak tenkrát, když druzí ze závidosti potajmu beránku šíjí tukem namažou a ten jemným pískem posypou.

Tak to možná vypadlo i u nás v obci Neubuz v té době. A možná i v Liptále. Obyčeje lidu byly jistě podobné jako ve Všemině. Je to vynikající doklad o tom, jak se tady kdysi, v roce 1831, žilo. Z Acta musealia 2001/1 napsal Petr Sovják, gajdoš, Neubuz

Vším byl rád. Správcem domu umění ve Zlíně, skladníkem i exportérem ve výrobním družstvu Lipta. Fotografem, výrobcem originálních poštovních známek, písmákem a především muzikantem.

Řeč je o Vladislavu Jurčákovi z Lutoniny. Letos v dubnu oslavil valašský kmocháček, jak mu před lety začali říkat ve spolku kumštýřů Valašský názor, devadesát

„Bylo mi nabídnuto místo ve Výrobním družstvu Lipta Liptál jako skladník a expedient. Balil jsem tam hračky a posílal zákazníkům. Časem jsem postoupil na vedení družstva do oddělení odbytu. Jezdil jsem po republice a vlastně jsem začal využívat všech těch známostí ze svého působení v Domě umění,“ přiznává.

V Liptě pracoval téměř pětadvacet let. Vydržel tam téměř do důchodu. Ve smlouvě měl jednu podmínku. „Musel jsem se zavázat, že budu hrát v cimbálovce souboru Lipta,“ směje se.

Liptalané „kmocháčka“ Lad'u pamatují především ze zmíněného výrobního družstva Lipta, ale také z jeho působení v liptálském folkloru. Nezanedbatelná byla jeho role v porotách soutěží O liptálského ptáčka zpěváčka, které jsou součástí dětských folklorních dnů a Liptálských slavností.

„Valašský kmocháček mě pojmenovali ve spolku Valašský názor asi proto, že jsem tam byl nejstarší. Oni si mysleli, že nejstarší je snad nejchytřejší,“ směje se. „Asi jsem měl ale nějaký respekt a trochu možná platilo i mé slovo. Tak mě říkali: ty jsi náš kmocháček. Nějak se to ujalo a všichni mi jak blázni píší na dopisy oslovení kmocháček.“

Vladislavu Jurčákovi jeho blízcí nadělili k jeho devadesátinám, jak sám říká, poslední výstavu. Až do konce května si zájemci mohli prohlédnout v prostorách informačního centra ve Vizovicích další z jeho originálních počinů. „Známky jsem už přestal dělat, ale začal jsem do té známkové formy psát nejrůznější hlášky a úsloví, které jsem ze zájmu sbíral celý život.“

Příслови sesbíraná Vladislavem Jurčákem

- Valach dobré srdce má, ale tvrdú hlavu.
- Pánom sa pravdú nezavdčíš.
- Střízlivé nás nedostanú.
- Když je roba paničků, už je konec s kravičkú.
- Přijďte někdy k nám, my k vám také nechodíme.
- Nejsú impotentní chlapi, sú enom neschopné roby.
- Pověz robě děvča, aj ti peněz počá.
- Mladým patří svět, starým nebe.
- Staří umřú, mladí pozdychajú

Vladislav Jurčák • Narodil se 12. 4. 1932 v Jasenné • Se svou manželkou žije v Lutonině • Muzikant, fotograf, spisovatel • Ve Zlíně se vyučil topenářem • Od roku 1959 správcem Domu umění ve Zlíně • O 5 let později nastoupil v Liptále do výrobního družstva Lipta, kde pracoval 25 let • Od mládí propadl fotografování, kterému se amatérsky věnoval po celý život. Díky jeho snímkům vyšla např. publikace k 25. výročí VD Lipta a podílel se i na knize o Liptálu. K 725. výročí obce Lutonina, ve které v současnosti žije, uspořádal výstavu ze života obce a Valašska. Přispíval rovněž do regionálního časopisu Podřevnicko a do vlastivědné revue Valašsko • Od roku 1991 byl členem volného výtvarného sdružení Valašský názor, které mu udělilo titul „kmocháček“ • Působil v cimbálových muzikách národopisných souborů, např. Portáš, Vsacan, Lipta, ve Vizovické kapele, CM Dubina, CM Závodního klubu Zlín, CM Milana Mlčáka, Senioři Růžd'ka a v big bandu „Osmnáctka“ ve Vizovicích • Dvacet let se zájmově věnoval výrobě originálních známek k životním výročím osobností • Osobnost Vladislava Jurčáka blíže představují knihy Valašský kmocháček (Luhačovice, 2003) a Valašská duše Vladislava Jurčáka (Lanškroun, 2011) • Spoluzakladatel spolku Werichovců Zlín, bývalý člen spolku Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, bývalý člen klub HZ – Hanzelky a Zikmunda

Mírek Urubek, 2.6.2022

Obec Prlov přivítala již 7. ročník Prlovského dřevaře, který se uskutečnil v sobotu 14. května 2022. Od ranních hodin se začali sjíždět dřevorubci nejen z okolních vesnic, ale také z Čech i Slovenska. Soutěž byla rozdělena do dvou kategorií.

V kategorii Hobby, která je určena pro amatérské dřevorubce, soutěžilo 10 účastníků.

V kategorii Profi se předvedli profesionální dřevorubci, pro něž je toto řemeslo denním chlebem. Utkalo se v ní 22 závodníků, kde první místo obsadil **Vladimír Kubíček** z Liptálu, druhé místo Jaroslav Pastucha z Karolinky a třetí místo vybojoval Josef Šálka ze slovenské obce Čimhová.

Závodníci soutěžili v několika disciplínách. Nejprve předvedli své dovednosti při rozebrání a opětovném složení své motorové pily, se kterou poté prováděli řez zápichem, řez na podložce, šikmý řez kmene, spojování řezu, kombinovaný řez a divácky nejpůvodnější odvětvování kmene.

Při všech disciplínách měřili rozhodčí soutěžícím čas a přičítali případné trestné body za nepřesné provedení či porušení pravidel bezpečnosti. Dřevorubecké slavnosti provázal také bohatý doprovodný program pro dospělé. Bylo možné shlédnout výstavu historických motorových pil i moderní lesnické a komunální techniky.

Po Prlově se mohli návštěvníci projet koňobusem a nakoupit si ve stáncích, kde své výrobky nabízeli regionální výrobci a zpracovatelé. Ukázky předvedli šikovní dřevosochaři. Děti měly po celý den připravený bohatý program na víceúčelovém hřišti. Mimo jiné si mohly vyzkoušet odvětvování kmenů, které provádějí dospělí závodníci, avšak v jim přizpůsobené dětské verzi.

Součástí programu byl také křest knihy Historie dřevorubectví v Beskydech, kterou napsal Stanislav Migdal z Lutoniny. V knize je zobrazena historie dřevorubectví i soutěží v našem regionu. Jalovec 24.5.

Úspěch našeho občana Vladimíra Kubíčka

15. března r. 1939 Němci vstoupili do Československé republiky. Také přes naši obec Liptál projížděly německé kolony vojska v obrněných automobilech. Liptálští občané na ně pohlíželi s velkým opovržením.

V roce 1942 byla založena odbojová organizace pod vedením č. s. legionáře Rud. Kubáně hlavně z mladých chlapců z Háje, Kopřivného a Obory. Ti roznášeli protiněmecké letáky a povzbuzovali občany proti okupantům a hlavně pasekáře, kde již v roce 1942 bylo po liptálských lesích mnoho zajatců, kterým se podařilo utéci ze zajateckého a koncentračního tábora. Hlavním odbojem v Liptále bylo přechovávání a podporování partyzánů. A nebylo to lehké, vždyť chudá políčka na Valašsku dávala málo obživy, že nestačilo někdy ani pro skromnou obživu rodiny, ale obětaví pasekáři dali třeba z posledního, aby se nasýtil ten, kdo byl hladový, neoblečený a trpěl. Byli to lidé, kteří bojovali i za naši svobodu a liptálští občané jako dobří vlastenci nenáviděli Němce, kteří nám zavírali naše školy, brali nám naši řeč a co hlavní, navždy nás chtěli zbavit samostatnosti.

Tak Liptalané, zvláště pasekáři, bojovali po boku partyzánů jak mohli – byly zapojené i děti, například děti Daňovy, Barbořákovy, Škrabánkovy, které měly za úkol v zimě jezdit na lyžích a rušit po partyzánech stopy a tak mnohokrát i ze školy byly naše děti posílány panem učitelem Vánou, který jako starosta obce první věděl, že zase půjdou Němci na razii. A tak častokrát naše děti zachránily život našich i ratibořských občanů a partyzánů. Nedbaly ani děti nebezpečí přesto, že nám Němci slibovali odměnu trest smrti. Děti byly od rodičů dobře informovány, jak se mají chovat, aby nebyly nápadné.

V srpnu r. 1944, když vypuklo Slovenské národní povstání, bylo víc rušno i v našich horách. Němci se více pohybovali po lesích. V Liptále v sirotčinci měli posádku a měli tam i svou mládež k. z. Hitlerjugend, kterou také cvičili proti partyzánům. Tak jsme jenom v noci převáděli lidi, kteří spěchali na pomoc Slovákům a nevěděli kudy je cesta bezpečnější.

Vzpomínky na odbojovou činnost v Liptále

Ještě těžší bylo, když bylo potlačeno Slovenské národní povstání a mnoho partyzánů muselo přejít ze Slovenska na Moravu do Beskyd a Hostýnských a Vsetínských hor. Přicházeli zranění a hladoví, zvláště k pasekářům, kde se jim poskytlo ošetření a jídlo, častokrát i oblečení.

Je třeba připomenout 20. prosince r. 1944, kdy bylo ze Sovětského svazu vysláno letadlo se skupinou komandos (pozn. Výsadek Luč), většinou s vyššími důstojníky a lékařkou Naděždou Jermakovovou, pozdější manželkou majora Murzina. Letadlo vysazovalo tyto lidi na liptálských pasekách – Kopřivném. Vítr je roznesl velmi roztroušeně a někteří přišli při pádu ke zranění. Kapitán Kramalenko spadl do lomu, kde si zlomil levou nohu a byl nalezen pasekářem Srněnským. Za pomoci dalších byl donesen do domku k Barbořákům, kde se mu dostalo ošetření. Rovněž výsadkář Tschunko měl zlomenou nohu, ten byl dopraven k Dědkům, kde byl pro nemocné lazaret a navštěvoval je lékař Kalandr.

Ještě hůře na tom byla Naďa lékařka, kterou vítr zanesl až pod Vsetín, kde spadla do Bečvy, kde se těžko s padákem ubránila. Vše se odehrálo v noci za dvaceti stupňového mrazu. Byla celá promočená, 4 dny se skrývala, po tu dobu přes noc spala na stromě, měla strach z vlků. My jsme ji všichni hledali, ale marně. Až čtvrtého dne přišla s posledními silami, vyhladovělá do domku Barbořákových, kde se jí ujali s největší péčí. Za to paní Murzinová, když k nám do Liptálu přijela, vždy děkovala, že jsme ji zachránili život. A tak Naďa s námi prožila i Štědrý večer. Ale než nastal, Němci u nás třikrát dělali prohlídku. A my Naďu a její výzbroj pečlivě před Němci uchránili.

Když Němci nemohli nic vypátrat, tak nasadili mezi nás a partyzány konfidenta jménem Tolo, který pro Němce pracoval spolehlivě, uměl řeči – rusky, česky i německy. Ale ten se sám prozradil u revirníka Smetany na polesí Trnava, kde si německy telefonoval na gestapo do Slušovic a nenapadlo ho, že paní Smetanová rozumí všemu. Jenže už bylo pozdě. Tola měl již všechno, co Němci potřebovali, a druhého dne vedl již slušovicickou posádku do Liptálu, kde v 5 hod. ráno vzbudili starostu Váňu i liptálskou německou posádku. Šli přes údolí Háj, kde Tola na každý domek ukázal, kde chodí partyzáni.

A tak došli až do Trnavy, kde jsme převezli naše raněné a Tola je tam u pasekářů Sedláčků prozradil. Němci je hned zatkli a odvezli do Brna Kounicových kolejí.

A již to začalo. 20. února r. 1945 obklíčilo liptálské území pět tisíc německých vojáků a my jsme měli jenom 11 vlastních partyzánů a ti se zachránili v jiných obcích.

20. února 1945 bylo v Liptále zatčeno 68 občanů. Mezi nimi jedna žena nejprovinilejší se svým manželem - Barbořákoví.

Ze 45 občanů, kteří byli odsouzeni k trestu smrti, byli odvezeni na Vsetín, pak do Brna Kounicových kolejí a 18. dubna z Brna do Sachsenhauzenu do plynových komor.

Jenom díky sovětské a americké armádě se s nimi již nemohli dostat do Německa. A tak jsme se někteří vrátili domů do své osvobozené vlasti slavnou Sovětskou armádou 15. května 1945.

O těchto událostech svědčí četné tragédie po celém Valašsku, i v naší obci Liptál, jejichž **občané položili své životy za naši vlast.**

- Daňa Jaroslav – partyzán – při přestřelce padl Němcům do rukou – popraven v Brně.

Pomník Na Špici

- Kovář Štěpán, učitel

- Vaculík Jan - liptálský kovář a podkovář

- Smilek Josef - Palésků

- Gerža Josef - č. 9, rolník z Bařkové

- Gerža Josef - č. 49, rolník u Pašků

- Mikšík Pavel – dělník, popraven v Drážďanech

- Cedidla Miroslav – partyzán, padl při osvobození Liptálu. Pomník v Dolansku.

- Bronislav Bašinský – parašutista, má pomník v Kopřivném

- Barma Josef – zahraniční voják. Padl ve Lhotě, pochován v Liptále, kde má pomníček na dolním hřbitově.

Občané, byli 21.února 1943 odsouzeni k trestu smrti.

22. února byli odvezeni do Brna – Kounicových kolejí. 18. dubna byli odvázeni do plynových komor. Na českých hranicích ale byla již americká armáda, a tak byli převezeni do Mirošova. Unikli tak jen o kousek.

Barbořák Jan, Daňa Bohumil, Daňa Jan, Daňa Jan ml., Daňa Josef, obchodník Daňa Pavel, Dědek Jiří, Dědek Josef, Filípek Karel, Filípek Pavel, Frýdl Pavel, spálický, Hruška Vladimír, Chmelař Jan, hostinský, Krajšćák ml., Krajšćák ml., Krajšćák st., Pecha Jan, Pecha Josef, Řeha Jan, Řeha Jan ml., Srněnský Karel, Srněnský Pavel, Vaculík Jan, kovář, Vaculík Josef, hajný, Vodák Alois, Vodák František.

Jaroslav Daňa pracoval jako soustružník ve Zbrojovce Vsetín, Jasenice, odkud přenášel různé součástky a náboje ke zbraním. Když mu hrozilo zatčení, utekl do lesů a zúčastnil se Slovenského národního povstání. Při jeho potlačení přešel s mnoha partyzány na Moravu, kde vykonával průzkumnou činnost.

A tak, když jednou šel ještě s dalším partyzánem na průzkum, střetli se znenadání s Němci a při přestřelce byl Jaroslav Daňa těžce zraněn a odvezen Němci do Brna, Kounicových kolejí a 2. března 1945 nacisty popraven.

K uctění jeho památky jako čestnému partyzánu a bojovníku za naši svobodu, postavili liptálští občané pomník na rozcestí Háj – Kopřivné ke dvacátému výročí Slovenského národního povstání. Za velké účasti našich i přespolních občanů byl pomník odhalen a předán Místnímu národnímu výboru v Liptále.

Dále byla velká partyzánská činnost v Oboře u Švehlů, kde celá rodina – Švehla hajný a jeho dva synové byli partyzáni. Nejdříve se zdržovali v hájence i se sovětskými partyzány, ale 20. února 1945 Němci obstoupili hájenku. Naštěstí všichni chlapi byli již v lese, kde si postavili bunkr a v něm přebývalo až 12 partyzánů. Odtud chodili na průzkum a na různé akce.

Partyzánská činnost jak v Liptále, tak na celém Valašsku a celé naší vlasti, v Sovětském svazu, v Jugoslávii, v Polsku a ve všech státech okupovaných Němci, měla pro Němce velkou válečnou přítěž, neboť všude partyzáni rušili přísun německého vojenského materiálu, vojska, vlaků, zbraní atd. A tak museli Němci, kvůli tomuto narušování partyzány ve všech okupovaných státech, proti partyzánům nasadit dva miliony vojska, čímž oslabili frontu proti Sovětskému svazu a tím byla válka dříve u konce. Nezapomeneme 140 tisíc sovětských vojáků, kteří svým životem zaplatili bratrskou pomoc československému lidu v době pro ně nejtěžší – v boji s nacistickými okupanty. Ani na krev 360 tisíc obětí českého a slovenského národa prolitou na popravištích, ve věznicích, koncentračních táborech a na bojištích východní i západní fronty Slovenského národního povstání a partyzánských bojů v horách

Jan Barbořák (19.10.1910 - 17.7.1995)

a manželka Anna roz. Zapalačová (9.11.1903 - 17.2.1958)

Jan Barbořák byl lesní dělník, později po válce pracoval jako lesní hospodář na polesí v Liptále. Vzpomínky zpracovával sám od sebe, jak to ve skutečnosti bylo, jak on to cítil (psal to, až byl v důchodu). Za války pomáhal i se svou manželkou Annou partyzánům se ukrývat na pasekách, nosili jim jídlo do hor. Manželé Jan a Anna Barbořákoví byli zavřeni společně s Pavlem Srněnským a dalšími liptálskými pasekáři napřed na Vsetíně, pak je převezli do Brna na Kounicovy koleje a odtud měli být naloženi do vlaku a odvezeni do plynových komor do Německa. Toto se ale už neuskutečnilo, protože v den, kdy měli být převezeni do Německa, Američani osvobodili Plzeň a v okamžiku byl vyhlášen konec války. Převezli je tedy do věznice Mirošov u Rokycan, poté do Prahy, kde se na ministerstvu zpracoval seznam a pak je propouštěli domů.

Ze vzpomínek a zápisků Jana Barbořáka, dlouholetého předsedy ZO ČSPB (Český svaz protifašistických bojovníků) Liptál – Lhota od roku 1947 až do roku 1993

V kulturním zařízení OÚ

se v roce 2022 konaly tyto akce:

Akce roku

Hasičský ples	Zrušeno
Pohádkový karneval	Jen v rámci MŠ
Myslivecký ples	Pouze jídlo na objednávku
3.Dětský valašský bál	Zrušeno
10.liptálský kvíz	18.3.2022
Bazárek dětských věcí	22.04.2022
Seminář ValFoS	30.4.2022
Den středověkých řemesel	28.5.2022
MFF- 53.Liptálské slavnosti	17.-22.08.2022
Zvěřinové hody	17.9.2022
Bazárek dětských věcí – podzim, zima	22.09.2022
Přednáška Na Pionýru a Jawě	10.11.2022
Posezení se seniory	03.12.2022
Vánoční besídka	15.2.2022
Štěpánská zábava	26.12.2022

Během roku se v kulturním zařízení konalo sedm soukromých akcí – oslav,

V kulturním areálu obecního úřadu se v roce 2022 konaly tyto akce:

Velikonoční jarmark	09.04.2022
Taneční zábava	13.05.2022
Zábava Kosovci	04.06.2022
35. Dětský folklorní den	05.06.2022
II.Liptálský kyselíčák	25.06.2022
Koncert – hudební odpoledne	27.06.2022
Zábava – koncert Akcent	04.07.2022
5. letní setkání seniorů	10.07.2022
Pivní slavnosti	16.07.2022
Myslivecké odpoledne	23.07.2022
8. Liptálský gulášfest	06.08.2022
MFF 53.Liptálské slavnosti	17.8.- 22.8.2022
Zvěřinové hody	17.09.2022
Adventní jarmark	26.11.2022

Další akce s jiným místem konání v roce 2022:

zrušeno	Novoroční ohňostroj	Obec Liptál
15.01.2022	Novoroční koncert ZUŠ Morava	ZUŠ Morava
11.02.2022	Seminář o zdraví – pro zvané	klubovna
18.02.2022	Partnerský večer	ČCE
zrušeno	Jarní volejbalový turnaj	KVN
26.02.2022	78. Valašský bál	U Klesků
27.02.2022	Vítání občánků	VZM
04.03.2022	Koncert cimbálových muzik	Sál ZUŠ
12.03.2022	Obecní zabijačka Masopust	Parkoviště za OÚ
02.04.2022	Uklid'me naši obec	obec
04.04.2022	Vynášení Moreny	MŠ Liptál
11.04.2022	Setkání farářů, bohoslužby	Kostel ČCE
30.04.2022	Pálení čarodějnic	Areál FK
05.05.2022	Nábor dětí do FK	Areál FK
07.05.2022	Sběr velkoobjemového odpadu	obec
08.05.2022	Odhalení pamět.desky 1.part. brigády J.Žižky	obora
14.05.2022	Chlebičkový volejbalový turnaj	tělocvična
15.05.2022	Ekumenická bohoslužba, setkání seniorů	ČCE
28.05.2022	Kácení máje	SHD Liptál
10.06.2022	Noc kostelů	ČCE
11.06.2022	Hry bez hranic	Ratiboř
18.06.2022	2. Austin future cup	Areál FK
19.06.2022	O přeborníka okresu U9	Areál FK
03.07.2022	Vzpomínka Mistr Jan Hus	Farní zahrada ČCE
3.-5.7.2022	Oživlá osada	Osada Ulfdaly
06.07.2022	Setkání u pomníčku Na Bílé	Na Bílé=
09.07.2022	Hasičská soutěž	Areál FK
23.07.2022	Myslivecké odpoledne	Mysl.chata, KA
13.08..2022	Fotbalové odpoledne	FK
17.08.2022	Kino na zámek- Zpívej 2.	Zámek
18.08.2022	Kino na zámek-Zbojník	zámek
22.08.2022	MFJ 53.Liptálské slavnosti	KA,KZ,zámek
20.08.2022	Festival oživlé historie	Osada Ulfdaly
04.09.2022	Vítání občánků	VZM
10.09.2022	3.Přespolní expedice	Obec Liptál
17.09.2022	Sběr nebezpečných odpadů	U HZ
17.09.2022	Ve stopě zlín. šestidenní- historické motocykly	Baťková
24.09.2022	Volby do ZO obce	VZM
25.09.2022	Liptálská pouť	Kostel ŘK
22.10.2022	Fotbalové derby Liptál:Lhota	Hřiště Lhota
22.10.2022	Zámecký den, Den stromů- 200 let buku	U zámku
05.11.2022	Beseda o partyzánech	VZM
19.11.2022	Humanitární sbírka oblečení	Sběrný dvůr
26.11.2022	Rozsvícení vánočního stromu	Před radnicí
27.11.2022	Adventní koncert	Kostel ČCE
02.12.2022	Beseda o Antarktidě	Sál ZUŠ
03.12.2022	Koncert J,J,Ryba	Kostel ČCE
03.12.2022	23.Mikulášská jízda	obec
10.12.2022	Zájezd do Rožnova pod Radhoštěm	Rožnov p.R.
10.12.2022	Mikulášský volejbalový turnaj	Tělocvična ZŠ
11.12.2022	Vánoční zpívání a koledování	Sál ZUŠ

19.12.2022	Vánoční koncert ZUŠ Morava	Sál ZUŠ
31.12.2022	Setkání u rozhledny Vartovna	Vartovna
31.12.2022	Setkání u památníku sv. Huberta Na Kršli	Na Kršli

Příloha : - Plán kulturních akcí OÚ, pozvánky na plesy a akce

Pravidelně probíhaly během roku v kulturním zařízení tyto zkoušky:

Po: FoS Malá Lipta 17-19 hod. FoS Lipta Senioři 19-21 hod.
 Jóga relaxační 17-18.15 (klubovna)- úprava od 7.9.2020
 Út: FoS Lipta-Malůšata 17.00 – 18.00 hod.
 Cvičení TABATA – dospělí 18.30 – 19.20 hod.
 St: FS Mala Lipta 17.00 – 19.00 hod. FoS Lipta Základ 19-21 hod.
 Čt: Jagáři (vikingská skup.) 19.-21,hod. (jen přes zimu)
 Cvičení TABATA – děti 17.- 17.50 hod.
 Cvičení TABATA – dospělí 18.- 18.50 hod.
 Cvičení TABATA – dospělí (kruh.trénink) 19.- 19.50 hod.
 Pá: FoS Lipta základ 19-21 hod. Dechovka Liptalanka: 19-22 hod.
 Ne: Dechovka 10-12.hod.
 Klub šikovných cérek (nepravidelně) 15.- 17.00 hod.

Ke dni 31.12.2022 bylo v naší obci 1 528 obyvatel.

Přehled obyvatel

Z toho 1 259 dospělých
 269 dětí
 800 žen
 728 mužů.

Čísla popisná a evidenční:

Ke dni 31.12.2020 je v obci je registrováno:

562 čísel popisných
 44 čísel evidenčních (chaty).
 163 objektů je neobydlených – nikdo není přihlášen na trvalý pobyt.

Dne 12.5.2022 byly spuštěny nové webové stránky obce: www.liptal.cz.

K tomu Obec komunikuje přes facebookový profil, přihlášeným rozesílá informace o dění v obci.

Za rok 2022 se:

narodilo 17 dětí,
 zemřelo 18 občanů
 přihlásilo 36 obyvatel
 odhlásilo 25 obyvatel

údaje o nezaměstnanosti v Liptále - ke 31.8.2022:

Evidovaní uchazeči: 25

Podíl nezaměstnanosti: 2,13 %

Podíl nezaměstnaných v okrese Vsetín:

- nejvíce Branky – 6,62 % (49 evidovaných uchazečů)
- nejméně Pržno – 0,98 %. (6 evidovaných uchazečů)

Pravá zima na začátku roku 2022 nebyla. Teploty se pohybovaly většinou nad bodem mrazu a když na horách sněžilo, tak u nás přšelo. Celkově byl leden v Česku teplotně nadnormální a srážkově normální.

I únor byl teplotně nadprůměrný, i když poměrně větrný. Sněhové srážky byly jen velmi slabé a brzy odtávaly, a tak byl únor srážkově podprůměrný.

První jarní měsíc nepřinesl více srážek, ale teploty se zvyšovaly, hlavně ke konci měsíce a první jarní den (21.3.2022) byl skutečně jarně slunečný.

Dubnové počasí bylo aprílové i s první jarní bouřkou. První dny tohoto měsíce byly ještě se sněhovou pokrývkou, ale s koncem měsíce skončila i zima. Ani květnoví „ledoví muži“ nepřinesli poslední mrazíky. Květen byl sice teplotně nadprůměrný, ale zaznamenány byly jen čtyři letní dny.

Červen pokračoval v nadprůměrných teplotách a občasných bouřkách. Byly zaznamenány čtyři tropické noci. I následující měsíc tj. srpen vyšel výrazně teplotně nadprůměrný, a dokonce bylo zaznamenáno i trochu více srážek oproti předchozím měsícům.

Celé léto (od června do srpna) bylo na území Moravy teplejší než na území Čech.

Září však již byl měsíc opravdu podzimní s celkovým ochlazením a častými dešti.

Říjen vyšel teplotně výrazně nadprůměrný, i když 10.října byl u nás místy přízemní mrazík.

Osmý listopad pak byl nejteplejší podzimní den (13 – 16 st. C), ale stále bylo na stromech hodně listí.

Ochlazení s první sněhovou příkrývkou přišlo 18.listopadu. Tento sníh sice roztál, ale další napadl na začátku prosince a souvislá sněhová pokrývka vydržela jen 14 dnů.

Závěr roku byl teplotně výrazně nadprůměrný.

Rekapitulace:

1. Události ve světě	str. 2
2. Události v Česku	3 - 4
3. Sbírka pro Ukrajinu	4
4. Inventarizace veřejné zeleně	4
5. Ekofond 2022	4 - 5
6. Obecní zabíjačka	5
7. Stavební činnost	5 - 6
8. Chodníky v Dolansku	6
9. Oprava cesty v Háji	6
10. Nová cesta na obecní stráž	6
11. Oprava potoka Na Korábku	7
12. Stavební úpravy v kulturáku	7
13. Stavební úpravy v amfiteátru	7
14. Pamětní deska u rybníčka v Oboře	8
15. Nová studánka v Borkách	8
16. O liptálských studánkách	8 - 9
17. Znovuotevření obchodu v Dolansku	9
18. Uklidme obec	9
19. Odpadové hospodaření	9 - 10
20. Hry bez hranic	10
21. Zámek Liptál - historie	11 - 12
22. Zámecká knihovna	12
23. Zámek Liptál – aktuální stav	12 - 13
24. Zámecký park	13
25. Koupě budovy za zámkem	14
26. Veřejná sbírka na opravu střechy zámku	14
27. První zámecký den	15
28. Poděkování	15
29. Liptálský gulášfest	15 - 16
30. Pálení čarodějnic	16
31. Obecní svatby	16 - 17
32. Obecní kalendáře	17
33. Rekapitulace volebního období	17 - 19
34. Volby do Zastupitelstva	19
35. Slovo starosty	19
36. Strategický rozvojový plán	20 - 21
37. Obecní knihovna	21
38. Hospodaření	22 - 24
39. Česká církev Evangelická	24 - 28
40. Rozloučení s br. Farářem Jaroslavem Vodou	29 - 32
41. Adventní koncert	32
42. Římsko-katolická církev	32 - 34
43. Z Mateřské školy Liptál	34 - 39
44. Ze Základní školy Liptál	39 - 47
45. Speciální třída	47 - 48
46. Spolek rodičů a přátel školy	48 - 49
47. Z kroniky Dětského domova Liptál	49 - 50
48. Z Dětského domova Liptál	50 - 52
49. ZUŠ Morava	53 - 54
50. Životní jubileum paní Jiřiny Sousedíkové	54 - 55
51. Folklorní sdružení Lipta Liptál	55 - 60
52. Sbor dobrovolných hasičů	61 - 62
53. Myslivecké sdružení Brdisko	63 - 64

54. Fotbalový klub	64 - 70
55. Klub volejbalových nadšenců	70
56. Komise pro občanské záležitosti	71
57. Lovecká družina Jägari	72 - 74
58. Prodag Zlín s.r.o.	74
59. Liptál zastoupen až na Antarktidě	75
60. „Obraz obyčejů a zvyků“ z pamětní knihy všeminského benefícia	75 - 76
61. Valašský kmocháček Vladislav Jurčák	77
62. Úspěch našeho občana Vladimíra Kubíčka	78
63. Vzpomínky na odbojovou činnost v Liptále	78 - 80
64. Akce roku	81 - 83
65. Přehled obyvatel	83
66. Počasí	84
67. Rekapitulace	85 - 86
67. Příloha – pozvánky na akce, články z tisku	87 - 104

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA MORAVA

NOVOROČNÍ KONCERT ZUŠ MORAVA V LIPTÁLE

PONDĚLÍ 24. LEDNA 2022 V 16.00 HODIN
SÁL ZUŠ MORAVA V LIPTÁLE (podkroví ZŠ)

Účinkují:
Smyčkový komorní orchestr,
žáci a učitelé ZUŠ Morava

zlin. ZUŠ Morava je podporována statutárním městem Zlín. Koncert se uskuteční dle aktuálně platných protiepidemických opatření. Návštěvníci koncertu se při vstupu prokáží potvrzením o bezinfekčnosti.

Obec Liptál a Folklorní spolek Lipta Liptál Vás srdečně zvou na MEZINÁRODNÍ

35. Dětský (nejen) folklorní den v Liptále 5. června 2022

Záštitu převzal pan Milan Daňa, starosta obce Liptál

Program:

MYSLIVECKÁ CHATA:

11:30 - Přijetí vedení souborů, hostů a sponzorů starostou obce Liptál

PŘÍRODNÍ KULTURNÍ AREÁL V LIPTÁLE:

12:00-16:00 - Doprovodný program pro děti:

- Zumba s Lenkou (13:00-13:30)
Taneční skotačení plné energie, skvělé hudby a dobré nálady nejen pro děti.
- Hravé tvoření - malování na sklo, obrázky z písku, plackohraní, tvoření z korálků a z vlny

- Střílení ze vzduchovky a z luku
- Zábavné atrakce pro děti: skákací hrad, jízda na koních

14:00 Pěvecká soutěž „O Liptálského ptáčka zpěváků“
Během dětského zpěvu zahraje také CM Cěrky a CM z Jasenné ze ZUŠ Morava - Liptál.

15:00 „Brána folklóru otevřena“
Hlavní program s dětskými folklorními soubory:
DFS Kolíska - Dubnica na Váhom - SLOVENSKO,
Vartovňáček - Jasenná, Veneček - Kunovice,
Malý Sedmikvítek - Frenštát pod Radhoštěm, CM Cěrky a CM z Jasenné - ZUŠ Morava - Liptál, Malúšata, Malí ogaři a Malá Lipta - Liptál

BĚHEM CELÉHO ODPOLEDNE SKÁKACÍ HRAD ZDARMA!

Občerstvení zajištěno - hranolky, párek v rohlíku, klobásky, minihamburgery.

Vstupné dobrovolné! Akce se koná za každého počasí. Změna programu vyhrazena! www.lipta.liptal.cz

Děkujeme sponzorům a mediálním partnerům:

POZVÁNKA na setkání u pomníčku na Bílé

U příležitosti dne upálení mistra Jana Husa si
tradičně připomeneme odkaz statečnosti našich evangelických předků.

Srdečně Vás zveme
ve středu 6. července 2022 v 15:30 hod.
(nad Kubíkovým žlebem - hřebenovka mezi Senínkou a Liptálím)

Pomníček vybudovala obec Senínka
a byl odhalen dne 5. července 2010.

Těšíme se na společné setkání.

Pavel Čmečák, farář, v.r.
Sbor CCE Leskovec

Milada Hořejšková, v.r.
matka obce Senínka

K pomníčku se dostanete:

Senínka – Hořavsko, odhad pěšky asi 45 min. (za bytovkou č.16 po polní cestě) do Kubíkového žlebu na hřebenovku Vzetín-Leskovec-Vartovna.

Pěšky po modré turistické značce ze Vzetína – Rokynice na Vartovnu, z Liptálu na Bílou, nebo z Vartovny směr Vzetín po modré cca 30-40 minut k pomníčku.

Obec Liptál a spolek Vize70plus Vás srdečně zvou na:

SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY BOJOVNÍKŮM
1.ČS. PARTYZÁNSKÉ BRIGÁDY JANA ŽIŽKY
A SETKÁNÍ S PARTYZÁNY

KDE: u rybníčku v oboře u hájenky č.p. 232 (p. Blaharštk v Lážku)

KDY: NEDĚLE 8. KVĚTNA 2022

13-14 **VYCHÁZKA OD RYBNÍČKU K PARTYZÁNSKÉMU SRUBU** (po zelené značce).
Setkání s partyzány u ohně. Cestou se návštěvníci setkají s německými vojáky.

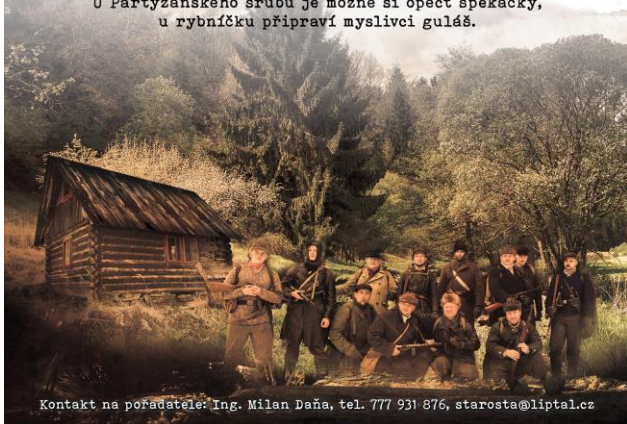
15:00 **PŘESUN PARTYZÁNŮ A NÁVŠTĚVNÍKŮ OD SRUBU K RYBNÍČKU**

15:30 **BOJOVÁ UKÁZKA U RYBNÍČKU – PARTYZÁNSKÝ PŘEPAD NĚMECKÉHO AUTA**
Bojová ukáзка je zcela bezpečná, ale intenzivní zvukové efekty střelby špatně snášejí malé děti a podrážděně reagují psi.
Prosíme proto návštěvníky, aby s tím počítali.

16:00 **PŘEDSTAVENÍ VLAJKY BRIGÁDY, ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY, SALVA**

Občerstvení je zajištěno.

U Partyzánského srubu je možné si opět špekáčky,
u rybníčku připraví myslivci guláš.

Kontakt na pořadatele: Ing. Milan Daňa, tel. 777 931 876, starosta@liptal.cz

Obec Liptál
**VIII. LIPTÁLSKÝ
 GULÁŠFEST**
SOBOTA 6. 8. 2022
 PŘÍRODNÍ KULTURNÍ AREÁL LIPTÁL

• Zábavní atrakce pro děti ZDARMA
 (základní tradiční hry, soutěže a ukázkové představení, jízda na ovčáčkách)

- OD 15:00 OCHRUTNÁVKA GULÁŠO
 A DECHOVÁ HUDBA LIPTÁLANKA
- OD 18:00 HUDEBNÍ SKUPINA "3+1"
- VYHLÁŠENÍ NEJLEPŠÍHO GULÁŠE
 GULÁŠ ZDARMA

Vstupné 150,- Kč, děti do 12 let ZDARMA

II. LIPTÁLSKÝ KYSELIČÁK
 25.6.2022 - Kulturní areál Liptál

Zahájení ve 13:00

Soutěž o nejlepší kyselici
 30 Kč/porce

Bohaté občerstvení

Aktivity pro děti po celý den
 (Kaminkování, obalovánky, malování na pám, jízda na kóních...)

Promítání fotografií z různých akcí v Liptále

Od 20:00 kino "Pod klobúkem"

Vstupné dobrovoľné!

Obec Liptál
 PŘÍRODNÍ KULTURNÍ AREÁL LIPTÁL

**ZVĚŘINOVÉ
 HODY**

SOBOTA 17.9. 2022

OD 14 HODIN V PŘÍRODNÍM KULTURNÍM AREÁLE LIPTÁL

ZVĚŘINOVÉ BURGERY • JELENÍ SVIČKOVA
 DANČÍ GULÁŠ • PEČENÝ DIVOČÁK

Myslivecký spolek Brdisko Liptál Vás srdečně zve na již tradiční

MYSLIVECKÉ ODPOLEDNE

SOBOTA 23. 7. 2022

OD 14 HODIN
V KULTURNÍM
AREÁLU

LIPTÁL

BOHATÉ OBČERSTVENÍ
(pečený divočák se zelím, srmčí guláš,
zvěřinové klobásy z udírny)

ATRAKCE PRO DĚTI
(lukostřelba, skákací hrad,
výtvarné soutěže)

ZÁBAVA PRO DOSPĚLÉ
(živá kapela, soutěž v hodu sekerou,
zvěřinová tombola)

**K TANCI A POSLECHU
ZAHRAJE
1+1**

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Místní akční skupina Sářední Vsetínsko za pořádání 1. ročník
regionální akce, kde se mezi sebou, po vzoru legendární
televizní soutěže, utká 13 obcí mikroregionu.

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

HRY BEZ HRANIC

11. června 2022 od 12 h
Ratiboř – v areálu mysliveckého výletišťe v Červených u rybníka

Bohatý doprovodný program a občerstvení

Zájemci pro děti – lanové centrum, skákací hrad, hrací koutek atd. • ukázkový řemesel, drobný prodej • vystoupení
cimbalové kapely • vystoupení Docela kapely • divadelní představení Ochotnického spolku Ratiboř s názvem
„Ve zdravém těle zdravý duch“ • prezentace Celostátní sítě pro venkov, příklady projektů z území dotačně
podpořených přes MAS • guláš, hranolky, párek v rohlíku, pivo, limo aj.

Celým dnem bude provázet moderátor Ondra Carda

www.masstrednivsetinsko.cz

CCE LIPTÁL

NARNIA

PRO DĚTI VE VĚKU
OD 6 DO 15 LET

LETNÍ TÁBOR

LETOPISY NARNIE

KDY: 7. — 13. 8. 2022

CENA JE 2700 Kč
(SOUROZENCI SLEVA)

Letos na chatě Kýchové
(Husleky)

Nové prostředí, různorodé možnosti, skvělé zážitky

Budou připraveny hry a další činnosti, ve kterých se mohou děti realizovat a rozvíjet. Tábor pořádá CCE Liptál pro děti z církve i pro všechny další kamarády. Vidání jsou všichni, kdo by s námi chtěli zažít opravdové prázdninové dobrodružství.

Více info a přihlášky dostanete na fóře, nebo na našem webu.
Kontaktní osoba: Maria Jencová
739 558 115, jencovi@seznam.cz

WWW.LIPTAL.EVANGNET.CZ

ZAMYKÁNÍ LESA

Ve středu 14. 11. 2022

Shromáždíme se v 18 hodin před katedrálou litoměřickou
Čekáme vás i s dětmi a domácími mazlíčky

Vstupné pro všechny je zdarma

ZÁBAVNÁ SHOW S MIMONI!

AKTUÁLNÍ DĚTSKÝ HIT!

Originální show s animátory a skvělými MIMONI!

- Veselé scénky, show s příběhem
- Mímoní písničky s pohybem
- Speciální soutěže o tematické ceny
- Velké kostýmy maskotů Mímonů
- Skvělá světelná a hudební show

KULIČKOVÁ MIMODIAGNÓZA

PROGRAM JE VYDANÝ NA VŠECHNY DRUHÝ AKCI, NEJEN PRO DĚTI

Vybírejte si z několika variant programů a doprovodných aktivit, na míru Vašim požadavkům a možnostem.

Množství kontaktů a rezervací na: info@kulickova.cz
a nebo: [739 558 115](tel:739558115)

sborová slavnost

15. 5. 2022

PROGRAM:

10:00 – 11:00 bohoslužba v kostele/
kázání: Jana Krausová, vnučka architekta evangelického kostela v Liptále
Josefa Zlatohlávka, hosté manželé Vodovi, Poukarovi
varhanní doprovod: Ladislav Moravetz celocirkevní kantor,
evangelický pěvecký sbor v Liptále

14:00 – 14:20 ekumenická bohoslužba v kostele/
za účasti P. Františka Krále a dětské chrámové scholičky

14:20 – 15:10 koncert při příležitosti opravených varhan/
účinkují: varhanní hudba: Ladislav Moravetz, mládežnická kapela,
ženský folklórní pěvecký sbor Rokytenka

15:15 společné posezení na farní zahradě se seniory/
hraje Cimbálová muzika Kuráž ZUS Morava, program pro děti

na odpolední program občerstvení zajištěno

srdečně zve evangelická církev a Obec Liptál

akce se koná za každého počasí

  liptal.evangelnet.cz Evangelický kostel, Liptál 8

AUSTIN POWDER

AUSTIN FUTURE CUP 2022

MEZINÁRODNÍ FOTBALOVÝ TURNAJ MLÁDEŽE - ROČNÍKY 2012 A MLADŠÍ

SOBOTA 18. 6. 2022 OD 9.00 HODIN V LIPTÁLE

18 FOTBALOVÝCH TÝMŮ:

FC Fastav Zlín, SK Hranice, MFK Vítkovice, HS Kroměříž,
Juventus Žilina, FK Třinec, 1.FC Poruba a další

Více informací na www.vfa2017.cz | Kontakt: Václav Vinkler, +420 739 399 991, vac.vinkler.81@gmail.com

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA MORAVA

HUDEBNÍ ODPOLEDNE

PONDĚLÍ 27. ČERVNA 2022 DO 16:00 HOD.

KULTURNÍ AREÁL V LIPTÁLE

UČENÍ ŽÁD A UČITELÉ
ZUŠ MORAVA V LIPTÁLE

mlagyma.dobrovolnik.cz

Logo of the organizing institution and other partners.

BEST OF PREZENTÁCIA

NA PIONIERI A JAWE

S MAREKOM SLOBODNÍKOM

MIESTO: Kultúrne zariadenie Liptál

DÁTUM: štvrtok 10.11.2022 **ČAS:** 19:00 h

Antarktída

Prednášať Mgr. Jana Šmolíková

Sál ZUŠ Liptál
2. 12. 2022
18:00

Vstupné dobrovoľné
Občerstvení zajiščené

ZÁBAVNÁ SHOW S MIMONI!

AKTUÁLNÍ DĚTSKÝ HIT!

Originální show s animátory a sdílenými MIMONI!

- Veselé scénky, show s příběhem
- Mimoni písničky s pohybem
- Speciální soutěže o tematické ceny
- Velké kostýmy maskotů Mimonů
- Světelná a hudební show

BULHAROVÁ MIMONOVÝČKA

PROGRAM JE VYDÁNÝ NA VŠECHNY DĚLNÍKY ANČI, NEJEN PRO DĚTI

Vyberte si z několika variant programů a doprovodných aktivit, na míru Vašim požadavkům a možnostem.

Vše informací a rezervací na: info@bulharova.cz
tel: +420 602 599 400

Mezinárodní folklorní festival

53. Liptálské slavnosti

17.-22. srpna 2022

Pozvané soubory:
Mexiko, Indie, Polsko, Itálie
Slovensko a Česká Republika

 Zlínský kraj

www.lipta.lipta.cz / Facebook: [liptalskeslavnosti](https://www.facebook.com/liptalskeslavnosti)

MFF 53. Liptálské slavnosti 17.-22.8.2022

LIPTÁL - ZÁMECKÝ PARK

Středa 17.8.2022 ve 20:30 h

P R O M Í T Á N Í

N A Z Á M E K

Animovaný / Muzikál / Komedie / Rodinný / USA / 2021 / 110 min
 Režie: Garth Jennings / Scénář: Garth Jennings / Hudba: Joby Talbot

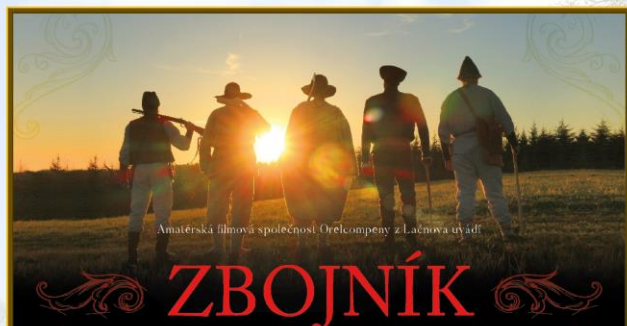
Kdo chce Fict, že v šoubiznisu skutečně prorazí, musí mít vlastní vystoupení v Redshore City, hlavním městě zábavy. Jenže tam to má pod kontrolou miliónový vik Jiminy Crystal, bez jehož souhlasu nemůžete ve městě ani otevřít pusu, natož zpívat. A tak kovář Buster Moon zariádí s Crystalovi silni. Je když bude moc v jeho městě naskočí show, obsadí do ní nepříteli žijící hudební legendu, Iva Claye Callowaye. Buster totiž rázi zásadu, že jen opravdu velké sny mají nějakou cenu, a pro jejich splnění je ochoten udělat opravdu cokoliv.

VSTUP VOLNÝ - OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO.
 VEZMĚTE SI DEKY, POPŘÍPADĚ ŽIDLÍČKY APOD.
 V PŘÍPADĚ NEPŘÍZIVNÉHO POČASÍ SE AKCE RUŠÍ.

MFF 53. Liptálské slavnosti 17.-22.8.2022

LIPTÁL - ZÁMECKÝ PARK

Čtvrtek 18.8.2022 ve 20:30 h

Amatérská filmová společnost Orélcopeny z Láčnova uvádí

ZBOJNÍK

Vašaška bylo za panování císařovny Marie Terezie neklidným územím. Robotný lid trpěl pod bitáma přísných pánů a v horách se tvořily zbojnické družiny, které bojovaly proti panskému útlaku a hájily zapomenuté slovo „sloboda“.

Hrají: Vojtěch Vlček, Miroslav Tarkovitz, Miroslav Matas, Jan Novosád, Petr Tvarůžek, Jada Bělozerá, Ondřej Vlček, Miroslav Plešáček, AŠK Mladá Boleslav, Adam Vrána a další
Scénář a režie: Michal Martinka | Spomazně Orle Láčnov, Město Valašské Klobouky, Weiskamp Doos, Valašský sbor portálů, Vizovice a další spoluznači divci

PROMÍTÁNÍ NA ZÁMEK

za účasti autora filmu Michala Martinky.

Amatérský film o Vašašce, zbojnicích, portálích a vrchnosti. Natáčelo se na zámku Vizovice, Láčnovských skalách, ve Vašašských Kloboukách a v okolí. Obraz Vašaška v druhé polovině 18. století za panování císařovny Marie Terezie. Družina zbojnického hejtmana Jana z Láčnovských skal okrádá bohaté panstvo a brání chudé. / 92 min. / Drama / Dobrodružný

VSTUP VOLNÝ - OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO.

VEZMĚTE SI DEKY, POPŘÍPADĚ ŽIDLÍČKY APOD.

V PŘÍPADĚ NEPŘÍZNIVÉHO POČASÍ SE BUDE PROMÍTAT POD STŘECHOU.

Program 53. Liptálských slavností:

Středa 17.8.2022

14.30 Všetín, Diakonie - Domov Harmonie Ohrada - Folklorní odpoledne s hostem Liptálských slavností z Indie

20.30 Liptál, Zámecký park - Promítání na zámek: animovaný film Zpívaj 2

Čtvrtek 18.8.2022

16.00 Všetín, Panská zahrada - Folklorní odpoledne s hosty

Liptálských slavností z Indie, Itálie a Srbska

18.00 Kolárovo, vystoupení souboru z Mexika

20.30 Liptál, Zámecký park - Promítání na zámek:

film Zbojník za účasti autora Michala Martinky

Pátek 19.8.2022

15.00 Vizovice, Sanatorium Topos - Folklorní odpoledne

s hosty Liptálských slavností z Indie a Itálie

17.00 Seninka - Folklorní odpoledne s hostem Liptálských slavností ze Srbska

17.00 Zlín - vystoupení souboru z Mexika

19.30 Liptál - Družební večer pro všechny účastníky

a příznivce Liptálských slavností

Sobota 20.8.2022

Zámecký park v Liptále:

11.00 Vernisáž výstavy: fotografie Josefa Londy z historie Liptálských slavností

Zahájení farnostních dnů: řezbář, kovář a další tradiční řemesla

Otevření Jarmarku

15.00-18.30 Muzicování před zámkem: účinkují muziky zúčastněných souborů

Obecní úřad v Liptále:

12.00 Přijetí vedení souborů, hostů a sponzorů starostou v KZ Obce Liptál

Přirodní kulturní areál v Liptále:

15.00 „Ne tam nastem dvat“ - Pořad dětských souborů: DFS Malý Koháček -

Bánov, DFS Úsměv - Opava, DFS Granarík - Slovensko, Malá Látka,

Malí opáři, Malá Látka, CM Čerky ZUS Morava - Liptál

16.30 Vystoupení souboru z Indie

17.00 Vystoupení souboru z Itálie

17.30 „Sak furt nám to ide dobre!“ - Pořad seniorských souborů:

FS Senior Vrátec - Slovensko, FS Liptál - Senaři, FS Radni sběr -

Nappajeda, Ženský sbor Rokytenka, CM Kuráz ZUS Morava Liptál

18.30 Koncert kapely Z HORNÍ DOLNÍ A DÁL NA JIH

„muzičnicko ovládná valstám“

19.30 „S pěknú písníčku do Liptála“ - Pořad českých a moravských souborů:

Soubor písní a tanců Dyteň - Karlovy Vary, FS Koháček - Bánov,

SVPT Vázejmek - Vázevce, DFS Úsměv - Opava, FS Liptál - Liptál,

CM Kuráz ZUS Morava - Liptál, Lenka, Pavl a Anna Mřínová - Liptál

17.00 Mladí odzvěskáři, Ženský sbor Rokytenka

21.00 Galakonzert zahraničních souborů:

Mexiko, Srbsko, Itálie, Indie, FS Senior Vrátec - Slovensko

23.00 Ohňostrojí

23.15 Taneční zábava s cimbálovou muzikou

Neděle 21.8.2022

08.15 Bohoslužby v Římskokatolickém kostele s účastí zahraničních souborů

10.00 Bohoslužby v Českobratrském kostele evangelickém s účastí

zahraničních souborů

13.30 Slavnostní průvod dětí

Koncert dechové hudby Liptálanka

15.00 Závěrečný galoprogram 53. ročníku MFF Liptálské slavnosti 2022:

Mexiko, Srbsko, Itálie, Indie, Soubor písní a tanců Dyteň - Karlovy Vary,

DFS Granarík - Slovensko, DFS Úsměv - Opava, FS Liptál - Liptál,

Ženský sbor Rokytenka, CM Kuráz ZUS Morava - Liptál

Pondělí 22.8.2022

Odpůjdí zahraničních účastníků

Změně programu vyhrazeno! / Aktuální program najdete na:

www.liptal.cz | www.liptal.liptal.cz | www.facebook.com/LiptalskeSlavnosti

Vás srdečně zve

v sobotu 3. prosince 2022 na tradiční

POSEZENÍ SE SENIORY 2022

PROGRAM:

14:00 h – kostel ČCE Liptál - koncert J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Vystoupí: smíšený pěvecký sbor Bendl z České Třebové a Litomyšlský symfonický orchestr

15:30 h – posezení v Kulturním zařízení obce Liptál.
Program: pozdrav starosty a vystoupení hostů z koncertu.

A možná přijde i Mikuláš.

Občerstvení zajištěno.

*Pokud budete žádat odvoz, sdělte to členům komise
nebo na obecní úřad, tel. 571 438 074.*

Jste co nejsrdečněji zváni!

Ing. Milan Daňa

starosta obce Liptál

a členové

Komise pro občanské záležitosti při ZO Liptál

OBEC LIPTÁL VÁS SRDEČNĚ ZVE NA
ZÁJEZD 10.12.2022

DO ROŽNOVA p.R.

Odjezd v sobotu
po středu obce od školky
ve 12:30 hodin.

Odjezd z Rožnova v 19:30 hodin.

NA PROGRAMU JE:

náštvra vánočního jarmarku ve Vánočním muzeu v Rožnově
a nabídkou občerstvení a dalších Vánočních výrobků,
kuchyničkami, občerstvením a dalšími občerstvením a programem
nebo procházkou po Rožnově.

Tento zájezd je možný, v případě dohlášení - žadů Obec Liptál.
Nastí a budete prosím připustit občerstvení a dárky 🍷

Pro více je možno. Zájemci, Mladé se do ganku 1.12.2022
na OÚ Liptál, tel. 378 438 874, email: obec.liptal@szkol.cz

10.12.2022, 25. a 26.12.2022 a Obec Liptál Vás srdečně zve na

VÁNOČNÍ JARMARK

SOBOTA 26. 12. 2022 OD 14:00
V KULTURNÍM AREÁLU LIPTÁL

- BĚHÁČSKÝ PROJEKT VÝROBKU DĚTÍ Z MĚLA LIPTÁL
- TVORBA DÁREK
- PROJEKT VÝROBKU VĚCÍ S VÁNOČNÍM VÝSTRAKEM
- VÁNOČNÍ JARMARK V ROŽNOVĚ
- SOUTĚŽ VĚCÍ S VÁNOČNÍM VÝSTRAKEM
VÁNOČNÍ JARMARK V ROŽNOVĚ 26.12.2022 OD 14:00
- KUCHYŇČKY
- VĚCÍ S VÁNOČNÍM VÝSTRAKEM V LIPTÁLE
- VÁNOČNÍ PRÁVĚK A DĚKOVÁNÍ PRO ROZDÁNÍ VĚCÍ S VÁNOČNÍM VÝSTRAKEM
VÁNOČNÍ JARMARK V ROŽNOVĚ 26.12.2022 OD 14:00
- VĚCÍ S VÁNOČNÍM VÝSTRAKEM V LIPTÁLE

**VLIVEM BĚHÁČSKÝM VÝROBKEM
VĚCÍ S VÁNOČNÍM VÝSTRAKEM**

**Srdečně Vás zveme na
charitativní adventní koncert
27.11.2022 v 15 hod.
evangelický kostel Liptál**

Účinkují: Ženský sbor Rokytenka z Liptálu
Ženský sbor Děvčice z Vonice ze Zlína
ZUŠ Morava - akordeonový kvartet
Anna Vaculíková varhany

Výtěžek je určen na domáří práci Diakonie vstřícně

Folklorní spolek Lipta Liptál společně se ZUŠ Morava Liptál
Vás společně zvou na

**TRADIČNÍ VÁNOČNÍ ZPĚVÁNÍ A
KOLEDOVÁNÍ, KDE SE PŘEDSTAVÍ**

Malá četa, Malá spola, Malá Lipta

Zahrají CM Kuráž z Liptálu, CM Círky a CM z Jasenák

Přijďte v neděli 11.12.2022, v 15:00 do sálu ZUŠ
Morava Liptál

OBEC LIPTÁL

Vážení rodiče,

*srdečně Vám blahopřejeme k narození dítěte
a zveme Vás k slavnostnímu přivítání
novorozeneč občanů do života,
které se koná*

v neděli dne 4. září 2022 ve 14:30 a 15:30 hodin
podle osobní pozvánky.

*Očekáváme Vás s Vaším děťátkem
v zasedací místnosti Obecního úřadu v Liptále, I. patro.*

Vítání jsou i nejbližších příbuzní.

*Pokud se z jakýchkoliv důvodů neúčastníte, sdělte nám to na tel.: 777 931 876, nebo
v předstihu na email: obec@liptal.cz.*

Liptál 10.08.2022

Ing. Milan Daňa
starosta obce Liptál

6. 7. 2022 17:00

VÝROČÍ UPÁLENÍ MISTRA JANA HUSA

CCX Liptál
Host: Jeronim Křtba

Společně žijeme na
vzpomínkové cestě
na louce u Hrušky.
Inzba v kostele podle probání

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA MORAVA
Klasická učebna

VÁNOČNÍ KONCERT

ZUŠ MORAVA V LIPTÁLE

PONDĚLÍ 19. 12. 2022 V 16.00 HOD.
SÁL ZUŠ MORAVA V LIPTÁLE

Vystoupí:
Směrový komorní orchestr
ZUŠ Morava
Akademický soubor
a další sdružení komorní tělesa
ZUŠ Morava

Vstupné dobrovolné

Sportovci z Liptálu si nemohou stěžovat

LIPTÁL – Zejména mladí příznivci akčního odvětví cyklistiky si budou moci již brzy zajezdit na nové pumptrackové dráze, která vznikne ve sportovním areálu v Liptále. Finanční nároky na výstavbu atrakce přesáhnou částku čtyř milionů korun.

Pumptrack je unikátní typ dráhy, kde jeho uživatelé používají jako hnací sílu takzvané pumpování. Taková dráha je ideální pro nácvič rovnováhy a získání dalších dovedností na kole, koloběžce či bruslích. Hned dvě tyto atrakce nově vzniknou i v liptálském sportovním areálu, kde se mimo jiné již nachází fotbalové, tenisové či hokejbalové hřiště. „Naším cílem je vybudovat areál, ve kterém si každý sportovec najde své místo,“ uvedl starosta obce Milan Daňa.

Samotné plánování zmíněné atrakce nebylo vůbec jednoduché. V počátku projektu chtěla obec vy-

budovat pouze jednu velkou asfaltovou dráhu. Díky stožáru vysokého napětí, který se nachází v blízkosti budované atrakce, ale tato vize nebyla schválena a obec musela vymyslet jinou vhodnou alternativu. Ta spočívala ve výstavbě dvou drah, které budou rozděleny podle náročnosti. Jedna z nich bude sloužit spíše menším dětem a začátečnickům, již nemají s tímto druhem sportu žádné zkušenosti. Druhá dráha bude nabízet větší vlny, které budou sloužit spíše zkušenějším sportovcům.

V blízkosti drah navíc bude vy-

stavěna i pergola a vznikne zde osvětlení, aby si mladiství mohli atrakci užívat i ve večerních hodinách.

S výstavbou zmíněných pumptrackových drah by měla obec začít hned, jakmile to počasí dovolí. Počítá se s tím, že by výstavba mohla být dokončena na začátku léta. Liptál ovšem s budováním dalších atrakcí v areálu zdaleka nekončí. „V budoucnu by mělo sportoviště obohatit ještě workoutové hřiště, které bychom chtěli do konce letošního roku dokončit. Plánujeme také výstavbu beach volejbalového hřiště a dvou pevných pingpongových stolů,“ uvedl starosta obce Milan Daňa. (nz)

Liptálský sportovní areál by se měl brzy řadit mezi ty nejlepší nejen v našem regionu.
Foto archiv obce

Inzerce. **JALOVEC** 21.3.2023

ŠETŘI

Liptál bude mít republikové nej Domov pro seniory za 357 milionů

LIPTÁL, ZLÍN – V pondělí 6. února schválili krajsí radní největší investiční projekt tohoto volebního období v sociální oblasti. Jedná se o výstavbu domova pro seniory v Liptále za stovky milionů korun, která bude energeticky nenáročná a plně soběstačná. První návštěvníky by měla přivítat na podzim příštího roku.

Pětipodlažní objekt propojí budovu bývalého chlapeckého internátu, který kompletně projde rekonstrukcí. V prvním až čtvrtém nadzemním podlaží bude umístěno čtyřicet jednolůžkových a devět dvoulůžkových pokojů. Jejich velikost bude odpovídat zázemí pro těžce pohybově postižené, to znamená, že minimální podlahová plocha pro jednolůžkové pokoje bude dvanáct metrů čtve-

rečních, pro dvoulůžkové pak dvacet metrů čtverečních. Celý objekt navíc bude zcela bezbariérový, určený vedle mobilních klientů také pro klienty se sníženou mobilitou i ty zcela imobilní. Kromě obytných prostor se v nové hlavní budově budou nacházet také místnosti pro fyzioterapii, ergoterapii, muzikoterapii, reminiscenční terapie,

centrální jídelna, společenský sál, centrální koupelna a další. „Klientům, kteří sem přejdou zejména ze stávajícího domova v Karolině, nabídne příjemné, rodinné prostředí, navíc v lokalitě, která více odpovídá jejich původnímu bydlišti. Významná část z nich totiž pochází ze Vsetína,“ sdělila statutární náměstkyně hejtmána Hana Ančincová.

Součástí objektu bude i čtyřicet dvacet parkovacích stání včetně dvou míst pro tělesně postižené. Novostavba je navíc navržena v pasivním energetickém standardu budovy. Vytápění objektu a ohřev teplé vody bude řešen pomocí tepelného

Jalovec

Hejtmán Radim Holíš věří, že se o krajský projekt budou ucházet zkušení dodavatelé, tak aby jeho realizace mohla co nejdříve začít.

Foto Jan Marschavella

Výstavba domova pro seniory v Liptále je krajský největší investiční projekt tohoto volebního období v sociální oblasti. Vizualizace archiv kraje

Jalovec

čerpádlu. Celkové náklady projektu jsou aktuálně vyčísleny na tři sta padesát sedm milionů, avšak na jeho realizaci může kraj získat dotaci ze státního rozpočtu ve výši od šedesáti do sto dvaceti milionů korun. „Naším cílem je projekt dokončit na podzim příštího roku. Vše ale ovlivní termíny soutěže na realizaci, kterou právě spouštíme. Předem jsme avizovali, že objekt chceme stavět, a proto věřím, že se nám do soutěže přihlásí zkušení dodavatelé, abychom mohli začít co nejdříve,“ dodal hejtmán Radim Holíš. (nz)

Liptál zve na večerní prohlídky zámku

V sobotu 15. dubna se na zámku Liptál opět po roce konají večerní prohlídky. Můžete si užít komentované prohlídky části budovy zámku s dobovými postavami. Na jeden den se vám opět představí členové rodu Stommů.

Zámek v Liptále je už dlouhá desetiletí opuštěný a prázdný, a proto se několik nadšenců vloni rozhodlo na jeden den otevřít zámek veřejnosti a uskutečnit prohlídku zámku. Akce měla velký úspěch, a tak se letos bude opakovat.

Prohlídky budou probíhat od 17 do 23 hodin, vždy každou půlhodinu. Vstup bude možný pouze po předchozí rezervaci na tel.: 736 237 370, hlásit se můžete do 31. března v době od 16 do 18 hodin.

Všichni návštěvníci s platnou rezervací budou pro vstup dále potřebovat vstupenku, kterou si následně v termínu od 3. do 14. dubna budou moci bezplatně vyzvednout v informačním centru v Liptále.

Vstupné je dobrovolné, veškerý výtěžek ze vstupného bude věnován na sbírku na opravu střechy zámku. Občerstvení zajištěno v zámeckém šenku, prohlídka je doporučena dětem od šesti let. (dam)

JALOVEC 28.3.2023

Liptálská základka opět modernější

LIPTÁL - V posledních letech se v budově Základní školy v Liptále i jejím okolí prakticky neustále něco budovalo a modernizovalo. Letos tomu nebude jinak. Tamní žáci se totiž dočkají nového hřiště nacházejícího se ve vnitřním atriu školy.

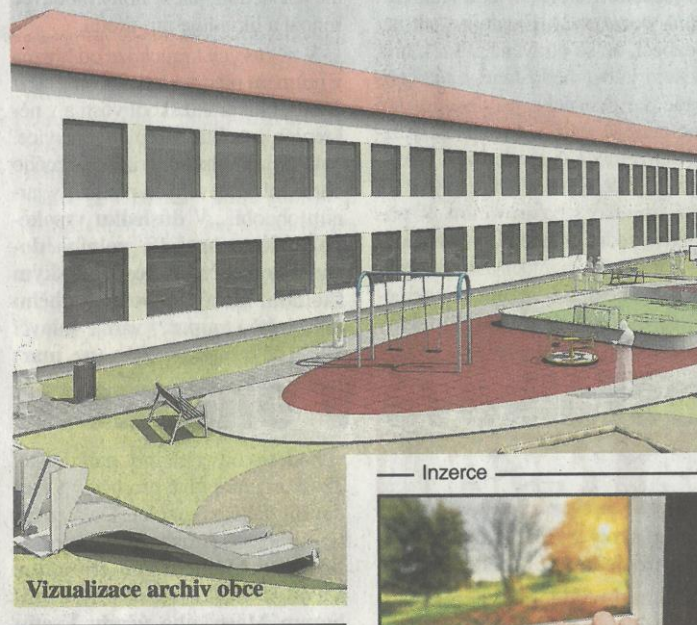
Již v brzkých měsících budou moci žáci ZŠ Liptál využívat moderního hřiště, na které se čekalo dlouhé roky. Díky neustálým problémům s povolením a také dlouhým čekáním na schválení dotace byl totiž projekt mnohokrát odložen. V minulém roce však obec konečně zahájila realizaci, a tak mohly začít první stavební práce, v rámci kterých musela být například odstraněna spojovací chodba školy.

Letos již nastává čas na dokončení posledních prací na výstavbě zmíněného dětského hřiště, které bude sloužit především dětem z družiny ZŠ. Součástí toho-

to projektu navíc bude i realizace venkovní učebny pro zhruba dvacet pět žáků, kterou děti a učitelé využijí hlavně na výuku některých z předmětů. Děti se navíc budou moci těšit i z lezecké stěny a dalších různých atrakcí, které bude nové hřiště nabízet. Raritou také je, že se zde bude nacházet ohniště.

Momentálně obec čeká na zlepšení počasí, aby mohla položit pokládku, a tím tak pokračovat s dalšími pracemi, které přispějí k dokončení celého hřiště. „Tento projekt bychom chtěli mít dokončený do konce letošního školního roku,“ uvedl starosta obce Milan Daňa. (nz, mar)

JALOVEC 7.3.2023

Inzerce

Liptálská vyhlídka budí rozpaky

Jalovec

Starosta: Každý to vidíme jinak

LIPTÁL - V minulých týdnech vybudovali v Liptále zcela novou vyhlídku. Ačkoliv její náklady nebyly nijak přehnané a stavbu si v obci zrealizovali svépomocí, setkal se tento projekt s odpůrci.

Liptálská vyhlídka, ze které jde krásně pozorovat celou obec, ale také například i úchvatnou noční oblohu, se nachází v blízkosti místního evangelického kostela. Celkové náklady na tuto stavbu byly pouhých osm tisíc korun, které pokryly cenu za beton do základu, řezbu dřevěných hranolů a spojovací materiál. Většina prací totiž byla provedena obecními zaměstnanci a dřevo bylo dovezeno z místního lesa. V následujících dnech by navíc zmíněné vyhlídkové místo mělo obohatit ještě posezení, které je momentálně ve fázi výroby a do budoucna by zde měla být vysazena i alej stromů. Jak už to však občas bývá, projekt si v obci našel řadu příznivců, ale i odpůrce. Těm atrakce přijde zcela zbytečná. „To že se některý projekt někomu nelíbí je úplně normální.

Dokonce bych řekl, že je to správné, protože každý jsme jiný a každý vidíme věci jinak,“ uvedl starosta obce Milan Daňa.

Obec se kritikou nenechala rozhodit a plánuje místo ještě více zviditelnit. Od letošního roku bude vyhlídka zařazena do oblíbené hry putování s medvědem Jurou, kdy si s celou rodinou můžete zpestřit dobrodružství a podívat se na místa, která třeba ani neznáte. Zastupitelé v Liptále pak plánují i další podobné projekty. „Společně s paní farářkou zde chceme vybudovat nějaký typ naučné stezky, protože je zde krásná vazba na evangelický kostel. Možná vznikne i nějaká kaplička. Uvidíme. Plánujeme mnoho,“ uvedl starosta obce Milan Daňa. (nz, mar)

Foto archiv obce

JALOVEC

11. 4. 2023

KRONIKA

OBCE LIPTÁL

ROK 2022

Zpracovala: Eva Krausová

Zápis schválilo Zastupitelstvo obce Liptál

na svém 5. veřejném zasedání

dne 29.8.2023 bod č. 13/05/23